۲۰ کیلومتر جاده نهایی

ویژه امتحانات نهایی خرداد ۱۴۰۴

برای ۲۰ شدنت تو شب امتحان!

محصول مشترک مدیکال و کولایز

@medical_stus

@kolyze

دین و زندگی

درس ۱

هستی بخش

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

تفکر و اندیشه

- اندیشه مانند بذر
  - در ذهن جوانه
  - در دل و قلب ریشه
  - برگ و بار آن به صورت اعمال ظاهر میگردد
- بهار جوانی را پرطراوت و زیبا می سازد
- استعدادها را شکوفا می کند
- امید به آینده ای زیباتر را نوید می بخشد
- میتواند برترین عبادتها باشد ← حدیث پیامبر

﴿ أفضلُ العِبادَةِ إدمانُ التَّفَكُّرِ فِی اللهِ وَ فِی قُدرَتِهِ ﴾

برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.

حال با تفکر در این جهان می توان پی برد که این جهان در دو چیز به خداوند نیازمند هستند.در پیدایش و بقا !

نیازمندی جهان به خدا در پیدایش

- ما براساس فطرت خویش
  - خدا را میابیم
  - حضورش را درک می کنیم
- در جهانی زندگی میکنیم که آفریننده ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می کند و به موجودات مدد می رساند
- با وجود این شناخت اولیه، قرآن کریم ما را به معرفت عمیق تر درباره خداوند فرا می خواند و راه های گوناگونی را برای درک وجود او و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان میدهد.

با توجه به دو مقدمه گفته شده ما و همهٔ پدیده های جهان، در پدیدآمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد

این وجود برتر و متعالی خدا نامیده میشود.

یکی از این راه ها تفکر دربارهٔ نیازمند بودن جهان در پیدایش خود به آفریننده است و برای این موضوع ۲ مقدمه در کتاب مطرح شده

۱) ما پدیده ای هستیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست اشیای پیرامون ما هم به همین صورت هستند.

۲) پدیده ها، که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد

مثلا چیزی که شیرین نباشد برای شیرین شدن نیاز مند به چیزی هست که خودش شیرین باشد

شعر جامی

ذات نایافته از هستی بخش / چون تواند که بود هستی بخش
خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب دهی

نیازمندی جهان به خدا در بقا

با یک مثال و سوال از مسجد گوهر شاد مطلب رو آغاز میکنیم

- خیرا! تفاوت بنیادین میان این دو رابطه وجود دارد.
  - مسجد از مصالحی ساخته شده که این مصالح را انسان به وجود نیاورده هر یک از این مصالح نیز خواصی دارند که بنا آن را ایجاد نمی کند
    - بنا نه اجزای ساختمان را پدید آورده و نه خواص آن اجزا را کار بنا فقط جابه جا کردن مواد و چینش آنها است
      - اما خداوند خالق سنگ، سیمان، گچ و حتی خود بناست و وجود مصالح و خواص آن ها وابسته به خداست
- این مسجد باشکوه همچنان باقی است، اما از معمار و بنا و کارگرانی که آ ن را با عشق و هنر بنا کرده اند خبری نی ست آیا رابطه خدا با جهان نیز مانند رابطه بنا با مسجد است؟

رابطه خداوند با جهان شبیه ← رابطه مولد برق با جریان برق است

موجودات پس از پیدایش نیز همچنان مانند لحظهٔ نخست خلق شدن به خداوند نیازمند هستند

از این رو دائما با زبان حال، به پیشگاه الهی عرض نیاز می کنند.

شعر مولوی

ما چو نایيم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهيمو صدا در ما ز توست
ما که باشيم ای تو ما را جان جان / تا که ما باشيم با تو در ميان
ما عدم هاييم و هستی های ما / تو وجود مطلقی فانی نما
ما همه شيران ولی شير علم / حمله مان از باد باشد دم به دم

آیه های نیاز مندی به خدا

﴿ یا أَیُّهَا النَّاسُ أَنتُمُ الفُقَراءُ إِلَی اللهِ وَاللهُ هُوَ الغَنِیُّ الحَمیدُ ﴾ ← ای مردم شما به خداوند نیازمند هستید و خدا است که تنها بی نیاز ستوده است.

﴿ یَسْأَلُه مَن فِی السَّماواتِ وَ الأَرض کُلَّ یَومٍ هُوَ فِی شَأْنٍ ﴾ ← هر آنچه در آسمانها و زمین است، پیوسته از او درخواست می کند. او همواره دست اندرکار امری است.

آگاهی سرچشمه بندگی

انسانهای ناآگاه نسبت به نیاز دائمی انسان به خداوند بی توجه اند

انسانهای آگاه دائما سایه لطف و رحمت خدا را احساس میکنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او میدانند

هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود
- نیاز به او را بیشتر احساس
- ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز

افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیاز ← افزایش بندگی

پیامبر از خدا میخواهد برای یک لحظه هم لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد و او را به حال خود واگذار نکند

﴿ اللَّهُمَّ لَا تَکلنی إلی نفسی طَرفةَ عَینٍ ابَدًا ﴾ خدایا هیچ گاه مرا چشم به هم زدنی به خودم و امگذار

نور هستی

قرآن کریم در مورد رابطه میان خدا و جهان میفرماید

﴿ اللهُ نورُ السَّماواتِ وَ الأَرض ... ﴾

خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و با به عرصه هستی میگذارند و وجودشان به وجود او وابسته است

به همین جهت هر چیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه ای از آیات الهی محسوب می شود.

هر موجودی در حد خودش تجلی خداوند و نشانگر حکمت ،قدرت رحمت و سایر صفات الهی است

آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی مینگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می کنند و علم و قدرت او را می بینند.

دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید

شعر بابا طاهر: صحرا بنگرم صحرا تو بینم به دریا بنگرم دریا تو بینم / به هر جا بنگرم کوه و در و دشت / نشان از قامت رعنا تو بینم

اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاست
- نگاه نخست مشکل
- هدفی قابل دسترس است به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفای قلب دارند

قدم پیش گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم

خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند

ناتوانی در شناخت ذات و چیستی خداوند

موضوعاتی که میخواهیم در مورد آنها شناخت پیدا کنیم دو دسته هستند

۱) موضوعاتی که در محدوده شناخت ما قرار میگیرند مانند گیاهان، حیوانها، ستارگان و کهکشانها

ذهن ما توان و گنجایش فهم چیستی و ذات این ها را دارد، زیرا همه آنها اموری محدود هستند.

۲) موضوعاتی که نامحدودند و ذهن ما گنجایش درک آنها را ندارد

زیرا لازمه هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم

خداوند حقیقتی نامحدود دارد ← ذهن ما نمیتواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید

با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم و صفات او را می شناسیم اما نمیتوانیم ذات و چیستی اورا بشناسیم ← حدیث پیامبر

﴿ تفکروا فی کُل شَیءٍ وَلا تَفَکَّروا فی ذاتِ اللهِ ﴾ در همه چیز تفکر کنید ولی در ذات خداوند تفکر نکنید.

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

سوال

انسان بر اساس ..... خدا را می باید و حضورش را درک میکند که به آن شناخت اولیه گویند. (خ۱۴۰۲)
گر چه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی میبریم اما نمی توانیم..... او را دریابیم . (دی ۱۴۰۱)
خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات ..... خود را از او می گیرند. (دی ۱۴۰۰)
یک موجود فقط در صورتی در وجود خود به دیگری نیازمند نیست که خودش ..... باشد.(خ 98خ)
ذهن ما گنجایش درک موضوعات نامحدود را ندارد، زیرا لازمه شناخت هر چیزی ..... به آن است.(ش98خ)

جواب

فطرت خویش (صفحه ۷)
ذات(چیستی) (صفحه ۱۲)
وجود (صفحه ۱۱)
ذاتاً موجود (صفحه ۷)
احاطه و دسترسی

تدبر در ایات قرآن و حدیث

سوال **با توجه به آیه شریفه «اللهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...» نور بودن خداوند به چه معنا است؟ (خ ۱۴۰۰)**

جواب یعنی تمام موجودات، «وجود» خود را از او می گیرند. (به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند) (صفحه ۱۱)

سوال **بر اساس حدیث پیامبر (ص) «تَفَكَّروا في كُلِّ شَيءٍ ، وَ لا تَفَكَّروا في ذاتِ الله» چرا انسان از تفکر در ذات الهی نهی شده است؟(ش ۱۴۰۰)**

جواب به دلیل محدود بودن ذهن انسان (نامحدود بودن ذات الهی) (صفحه ۱۳)

سوال **چرا در حدیث نبوی «تَفَكَّروا في كُلِّ شَيءٍ ، وَ لا تَفَكَّروا في ذاتِ الله» انسان از تفکر در ذات خداوند منع شده است؟(دی ۱۴۰۰ خ)**

جواب به دلیل محدود بودن ذهن انسان (نامحدود بودن ذات الهی) (صفحه ۱۳)

سوال **با توجه به آیه شریفه «یا ایها الناس أنتم الفقراء إلی الله والله هوالغنی الحمید » نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟(دی 97)**

جواب آفرینش و بقاء (صفحه ۱۰)

سوال **پیام حدیث " تفکروا في کل شيء و لاتفکروا في ذات الله" را بنویسید. (خ 98 خ)**

جواب با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم و صفات او را می توانیم بشناسیم، اما نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم. (صفحه ۱۳)

سوال **با توجه به آیه «انتم الفقراء إلی الله و الله هو الغني الحمید» نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟ (خ ۹۹)**

جواب با توجه به آیه «انتم الفقراء إلی الله و الله هو الغني الحمید» نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟ (خ ۹۹) نیاز در پیدایش و بقا (صفحه ۱۰)

سوال **با توجه به آیه «الله نور السماوات و الأرض» معنای این که خداوند نور آسمان ها و زمین است، چیست؟ (ش ۹۹)**

جواب تمام موجودات، وجود خود را از خداوند می گیرند و پا به عرصه هستی می گذارند. (صفحه ۱۱)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

سوال

1. هر وجودی نیازمند پدیدآورنده است. (ش ۱۴۰۲)
2. زبان حال دائمی موجودات عرض نیاز به خداوند هم در مرحله پیدایش و هم در مرحله بقاست.(خ ۱۴۰۲)
3. هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خداوند بیشتر شود ، احساس نیاز او به خداوند نیز بیشتر میگردد. (دی ۱۴۰۱) صحیح (صفحه ۱۰)
4. خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند.(خرداد ۱۴۰۰)
5. همچنان که یک مدرسه پس از ساخته شدن بی نیاز از بنا است، موجودات نیز پس از پیدایش، بی نیاز از خدایند. (ش ۱۴۰۱)
6. ما، می توانیم به وجود خداوند پی ببریم و صفات او را بشناسیم اما نمیتوانیم چیستی او را دریابیم. (ش ۱۴۰۱)
7. رابطه خدا با انسان مانند رابطه مسجد با سازنده آن است که قطع نمی شود. (دی 98)
8. خداوند حقیقتی نامحدود دارد و انسان می تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را بشناسد. (خ ۹۹)
9. یک موجود فقط در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد. (ش ۹۹)
10رابطه خداوند با جهان را می توان کاملا شبیه رابطه بنا و ساختمان دانست. (دی ۹۹خ)

جواب

1. غلط (صفحه ۷)
2. صحیح (صفحه ۹ و ۱۰)
3. صحیح (صفحه ۱۰)
4. صحیح (صفحه ۱۲)
5. غلط (صفحه ۹)
6. صحیح (صفحه ۱۳)
7. غلط (صفحه ۹)
8. غلط (صفحه ۱۲)
9. صحیح (صفحه ۷)
10. غلط (صفحه ۹)

در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید.

سوال **رابطه خداوند با جهان را تا حدی می توان، به چه چیزی تشبیه نمود؟ (ش ۱۴۰۰)**
الف. ساعت ساز و ساعت ب. مولد برق با جریان برق (صفحه ۹)

جواب ب. مولد برق با جریان برق

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

سوال **با توجه به استدلال نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش ، از بیت خشک ایری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب دهی» چه مفهومی دانسته میشود؟(ش ۱۴۰۲)**

جواب پدیده ، نیازمند است و نمیتواند هستی بخش باشد) هر چیز که وجودش از خودش باشد ، هستی بخش است) (صفحه ۷)

سوال **با توجه به بیت دلی کز معرفت نور و صفا دید به هر چیزی که دید اول خدا دید، : در هر چیزی اول خدا را دیدن مشروط به چیست؟ (ش ۱۴۰۲)**

جواب دل آدمی به نور و صفای معرفت و شناخت رسیده باشد. (صفحه ۱۱)

سوال **خدا را با هر چیزی دیدن برای انسان چگونه معرفتی است؟(خ۱۴۰۲)**

جواب معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می آید اما هدفی قابل دسترس است. . (صفحه ۱۲)

سوال **چرا رسیدن به معرفت عمیق درباره خداوند متعال، برای نوجوانان و جوانان آسان تر است؟ (دی ۱۴۰۰)**

جواب زیرا جوانان و نوجوانان دارای پاکی و صفای قلب هستند. (صفحه ۱۲)

سوال **چرا پدیده ها برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده هستند؟(خ ۱۴۰۱ خ)**

جواب پدیده ها که وجودشان از خودشان نباشد برای موجود شدن نیازمند به پدید آورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. (صفحه ۷)

سوال **ثمره درک نیازمندی به خدای بی نیاز چیست؟ (ش۹۹)**

جواب افزایش عبودیت و بندگی (صفحه ۷)

سوال **چرا پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم عاجزانه از خداوند می خواهد که او را به حال خود واگذار نکند؟ (خ۹۹)**

جواب هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند. (صفحه ۱۱)

سوال **نیازمندی جهان به خداوند شامل چه مراحلی می شود؟ (دی ۹۹ خ)**

جواب پیدایش – بقا (صفحه ۷ و۹)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید.

سوال **نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را با دو مقدمه و یک نتیجه استدلال نمایید.(خ ۱۴۰۱)**

جواب مقدمه اول: اگر به خود و اشیای پیرامون خود نگاه کنیم در می یابیم که وجود و هستی ما از ما نیست و همه پدیده ایم.
مقدمه دوم : پدیده ها که وجودشان از خودشان نباشد برای موجود شدن نیازمند به پدید آورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد.
نتیجه : با دو مقدمه فوق می توانیم نتیجه بگیریم که ما و همه پدیده های جهان، در پدید آمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدپده نباشد و سرچشمه هستی باشد. این وجود برتر و متعالی «خدا» نامیده می شود. (صفحه ۷)

سوال **چرا رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید : «در همه چیز تفکر کنید ولی در ذات خداوند تفکر نکنید»؟(ش98)**

جواب چون نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم. (صفحه ۱۳)

سوال **علت ناتوانی انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند را بنویسید. (دی 98)**

جواب خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ذهن محدود ما نمی توانند به حقیقت او احاطه کامل پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. (صفحه ۱۲)

سوال **نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش را با «دو مقدمه و یک نتیجه» استدلال نمائید. (خ ۹۹خ)**

جواب مقدمه اول: اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده ای می یابیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست. در اشیای پیرامون نیز که تأمل کنیم، آنها را همین گونه می بینیم؛ حیوانات، نباتات، جمادات، زمین، ستاره ها و کهکشان ها، همه راه پدیده هایی می یابیم که وجودشان از خودشان نبوده و نیست. (ما و این جهان پدیده هستیم یعنی وجودمان از خودمان نیست.)
مقدمه دوم : پدیده ها، که وجودشان از خودشان نیست. برای موجود شدن نیازمند به پدید آورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد.
نتیجه : ما و همه پدیده های جهان، در پدید آمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدپده نباشد و سرچشمه هستی باشد. این موجود برتر و متعالی «خدا» نامیده می شود. (صفحه ۷)

سوال **چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟ (ش۹۹)**

جواب چون ذهن ما محدود است، نمی تواند ذات امور نامحدود را تصور کرده و چگونگی آن را دریابد. خداوند حقیقتی نامحدود است لذا ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را شناسایی کند. (صفحه ۱۲)

سوال **چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟ (دی ۹۹)**

جواب ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. (محدود بودن ذهن انسان و نامحدود بودن ذات خداوند) (صفحه ۱۲)

دین و زندگی

درس ۲

یگانه بی همتا

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir
تلگرام بله

خدای من! مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی، خدای من! تو همان گونه ای که من دوست دارم پس مرا همان گونه قرار ده که تو دوست داری

مهم ترین اعتقاد دینی

- توحید و یکتاپرستی
  - اسلام دین توحید
  - قرآن کتاب توحید
- در اسلام بدون اعتقاد به توحید هیچ اعتقاد دیگری معنا ندارد
- ☠️توحید سرلوحه دعوت همه پیامبران بوده☠️
- خداوند در قرآن کریم ،اخلاق احکام و همهٔ اعمال فردی و اجتماعی مؤمنان را بر مدار توحید قرار داده است
- توحید مانند روحی در پیکره معارف و احکام دین حضور دارد و به آن حیات و معنا می بخشد؛ از این رو شایسته است دربارهٔ ابعاد این اصل اساسی بیشتر بیندیشیم

توحید و برخی مراتب آن

- توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است
  - این بیانگر اصل و حقیقت توحید است
  - ﴿ قُل هُوَ اللهُ أَحَدٌ (۱) اللهُ الصَّمَدُ (۲) لَم یَلِد وَ لَم یولد (۳) وَ لَم یَکُن لَهُ کُفُوًا أَحَدٌ (۴) ﴾
  - یعنی خدا بی همتاست و شریکی ندارد
- ﴿ لا إِلهَ إِلَّا اللهُ ﴾
  - رسول خدا از مشرکان میخواست با گفتن این جمله دست از شرک و بت پرستی بردارند و به خدای یگانه ایمان آورند
  - با گفتن این عبارت، تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته میشود
  - دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می گردد
  - در زمره برادران و خواهران دینی قرار میگیرد
  - جمله لا إِلهَ إِلَّا اللهُ فقط یک شعار نیست بلکه پایبندی به آن، همهٔ زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می دهد.
- توحید در خالقیت
  - آیه ﴿ اللهُ خالِقُ کُلّ شیءٍ ... ﴾ خدا آفریننده هر چیزی است
  - معتقد باشیم خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد
- توحید در مالکیت
  - آیه ﴿ وَللهِ مَا فِی السَّماواتِ وَ ما فِی الأرض ... ﴾ آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن خداست.
  - خداوند تنها خالق جهان است پس تنها مالک آن نیز هست؛ زیرا هر کس که چیزی را پدید می آورد، مالک آن است.
- توحید در ولایت
  - آیه ﴿ ... ما لَهُم مِن دونِهِ مِن وَلِی وَلا یُشرِکُ فِی حُکمِهِ أَحَدًا ﴾ آنها هیچ ولی [سرپرستی] جز او ندارند و او در فرمانروایی خویش کسی را شریک نمی سازد
  - خداوند تنها مالک جهان است پس تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست و مخلوقات، جز به اجازه او نمیتوانند در جهان تصرف کنند
    - چنین اجازه ای به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست
      - بدین معناست که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است.
    - اگر خداوند پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم را ولی انسان ها معرفی می کند به چه معناست؟
      - ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان هایش قرار داده است.

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

خدای من! مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی، خدای من! تو همان گونه ای که من دوست دارم پس مرا همان گونه قرار ده که تو دوست داری

توحید و برخی مراتب آن

- توحید در ربوبیت
  - آیه
    - ﴿ قُل أَغَيرَ اللهِ أَبغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَىْءٍ ... ﴾
    - بگو آیا جز خدا پروردگاری را بطلبم آیه در حالی که او پروردگار همه چیز است؟..
  - معنی رب ← رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست
  - هر کس که خالق و مالک و ولی چیزی باشد
    - میتواند آن را تدبیر کرده و پرورش دهد.
      - جهان را اداره
      - آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت
    - از آنجا که خداوند تنها خالق مالک و ولی جهان است تنها رب هستی نیز می باشد
  - توحید در ربوبیت بدان معنا نیست که موجودات، به خصوص انسان، نقشی در پرورش و تدبیر سایر مخلوقات ندارند؛
    - بلکه بدین معناست که این باغبان و تدبیرش همه از آن خدا و تحت تدبیر او هستند

شرک و مراتب آن

- شرک به معنای شریک قرار دادن برای خدا است
  - مشرک کیست ← هر کس که معتقد باشد خداوند شریک دارد
  - ۱) شرک در خالقیت ← اعتقاد به اینکه این جهان را چند خالق آفریده اند
  - چرا خداوند در آفرینش جهان شریکی ندارد؟
    - این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالقِ بخشی از جهان اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند به معنای آن است که
      - هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند
      - هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد وگرنه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند
    - چنین خدایان ناقصی خود نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید پس تصور چند خدایی صحیح نیست و خدای واحد آفریننده جهان است.
  - ۲) شرک در مالکیت
    - اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگران هم مالک بخشی از جهان هستند
    - کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد
  - ۳) شرک در ولایت ← اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را بر عهده دارند و خودشان حق تصرف در جهان را دارا میباشند
  - ۴) شرک در ربوبیت ← اعتقاد به اینکه علاوه برخداوند و در کنار او دیگرانی نیز هستند که تدبیر امور موجودات را برعهده دارند
    - اگر کسی در کنار ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه باز کند و گمان کند که کسی میتواند مستقل از خداوند، امور را تدبیر کند ← گرفتار شرک شده است.

آیه مرتبط با توحید و شرک

قُل مَن رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرضِ
بگو پروردگار آسمانها و زمین کیست؟
قُل الله بگو خدا است،
قل أ فاتخذتم من دونه أولیاء
بگو آیا غیر از او سرپرستانی گرفته اید که
لا یملکونَ لأَنفُسِهِم نَفْعًا وَ لا ضَرًّا
[حتی] اختیار سود و زیان خود ندارند؟
قُل هَل یَستَوِی الأعمی وَ البَصیرُ
بگو آیا نابینا و بینا برابر است؟
أَم هَل تَستَوِی الظُّلُمَاتُ وَ النُّورُ
یا تاریکیها و روشنایی برابرند؟
ام جَعَلُوا للهِ شُرَکَاءَ
یا آنها شریک هایی برای خدا قرار داده اند
خَلَقُوا کَخَلقِهِ فَتَشابَهَ الخَلقُ عَلَیهِم
که آن [شریکان هم] مثل خداوند آفرینشی داشته اند
و در نتیجه [این دو] آفرینش بر آنان مشتبه شده است
و از این رو شریکان را نیز مستحق عبادت دیده اند؟!

قُلِ اللهُ خَالِقُ کُلَّ شَیءٍ
بگو خدا آفریننده هر چیزی است
وَ هُوَ الواحِدُ القَهَّارُ
و او یکتای مقتدر است.

خدای من! مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی، خدای من! تو همان گونه ای که من دوست دارم پس مرا همان گونه قرار ده که تو دوست داری

طرح چند سوال

مرز بین توحید و شرک ← خداوند رابطه علیت را میان پدیده های جهان حاکم کرده است

- آتش موجب گرما و روشنی
- معمار عامل بنای ساختمان
- پزشک وسیله درمان
- دارو وسیله بهبودی
- معلم وسیله تعلیم و تربیت

در امور معنوی نیز همین گونه است. دعا سبب آمرزش صدقه موجب دفع بلا و صله رحم موجب افزایش طول عمر است.

همه این روابط توسط خود خداوند طراحی شده و به اذن و ارادهٔ او صورت می گیرد و یاری جستن از آنها شرک نیست

عقیده به توانایی پیامبر اکرم و اولیای دین و در برآوردن حاجات انسان مانند شفا دادن کی موجب شرکاست؟

این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفا از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است

اکنون اگر ما از رسول خدا چیزی درخواست کنیم، درخواست از جسم ایشان نیست بلکه از حقیقت روحانی و معنوی ایشان است

تنها تکفیری ها این موضوع را شرک می دانند و میگویند که

- توسل به پیامبران و معصومین شرک است
- طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد، شرک است
- همچنین معتقدند این گونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی شوند.

این جریان بزرگترین ضربه را بر اسلام وارد کرد و سبب تنفر برخی از مردم جهان از دین اسلام شد.

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال اعتقاد به توانایی نبی اکرم (ص) و اولیاء الهی در برآوردن حاجات انسان به ..... عین توحید است.(ش ۱۴۰۲)

جواب اذن الهی) خواست و اراده الهی) (صفحه ۲۴)

سوال هیچ گروهی از مسلمانان ، غیر از جریانی که امروزه به .....مشهورشده، درخواست از رسول خدا (ص)را شرک آلود نمی دانند. (دی۱۴۰۱)

جواب جریان تکفیری (صفحه ۲۴)

سوال منظور از توحید در ..... این است که مخلوقات، جز به اجازه خداوند نمی توانند در جهان تصرف کنند.(خ ۱۴۰۰)

جواب ولایت (صفحه ۱۹)

سوال هرکس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، به این حق تصرف ..... می گویند. (دی ۱۴۰۰)

جواب ولایت و سرپرستی

سوال در اسلام بدون اعتقاد به ..... هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد. (خ ۱۴۰۱خ)

جواب توحید (صفحه ۱۸)

سوال اگر انسانی معتقد باشد که میتواند مستقل از خداوند، امور را تدبیر کند، گرفتار شرک در ..... شده است.(ش ۱۴۰۱)

جواب ربوبیت (صفحه ۲۲)

سوال اعتقاد به اینکه در کنار خداوند دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند، شرک در..... است. (دی 97)

جواب ولایت (صفحه ۲۲)

سوال اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خدا آفریده اند، گرفتار شرک در..... شده است. (دی ۹۹)

جواب شرک در خالقیت (صفحه ۲۱)

تدبر در ایات قرآن و حدیث

سوال بانگ انسانی «آناربکمالاعلی»در آیه ۲۴ نازعات، بیانگر کدام یک از مفاهیم زیر است؟ (ش ۱۴۰۲)
الف) توحیددرربوبیت ب) شرکدرربوبیت

جواب ب) شرک در ربوبیت (درس ۲ و ۳ ص ۲۲ و ۳۶)

سوال از آیه شریفه « وَ لَهُ کُفُواً و لم یکن له کفوا أحداً »چه پیامی فهمیده میشود؟(ش ۱۴۰۲)

جواب خداوند همتایی ندارد / خداوند یکتا است اصل توحید (صفحه ۲۲)

سوال مطابق آیۀ «أ فَاتَّخذتُم من دوله أولیاء لا یملکون لأنفسهم نفعاً ولا ضراً »غیر خدا را سرپرست خود گرفتن ، به چه علت مردود است؟(ش ۱۴۰۲)

جواب زیرا اختیار سود و زبان خود را هم ندارند . (صفحه ۲۲)

سوال بازتاب و نتیجه اعتقاد به آیۀ .... مالهممندونهمنولیولایُشرکفیحکمهأحداً » کدامیکازمراتبتوحیداست؟ (خ۱۴۰۲)

جواب توحید در ربوبیت (صفحه ۲۰)

سوال با توجه به مراتب توحید ، آیه شریفه «و الله ما في السماوات وما فی الارض ... » پس از کدام مرتبهٔ توحیدی قرار میگیرد؟

جواب (دی ۱۴۰۱) توحید در خالقیت (صفحه ۱۹)

سوال مراتب توحید یا شرک را در آیه شریفه «وللّٰهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ...» مشخص کنید.(خ ۱۴۰۱)

جواب توحید در مالکیت (صفحه ۱۹)

سوال عبارت شریفه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» به کدام مرتبه توحید اشاره دارد؟(خ ۱۴۰۱)

جواب توحید در ولایت (صفحه ۱۹)

سوال آیه شریفه «.....مَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» به کدامیک از مراتب توحید اشاره دارد؟ (ش ۱۴۰۱)

جواب توحید در ولایت (صفحه ۱۹)

سوال آیه شریفه «الله خالق کل شيء .....» (خدا آفریننده هر چیزی است.) به کدام مرتبه توحید اشاره می کند؟ (دی 98)

جواب توحید در خالقیت (صفحه ۱۹)

سوال عبارت شریف قرآنی «و لله ما في السماوات و ما في الأرض ... » به کدام مرتبه توحید اشاره می کند؟ (ش 99)

جواب توحید در مالکیت (صفحه ۱۹)

سوال با توجه به آیات زیر مراتب توحید را در هر یک مشخص نمایید: (ش 98)
۱) «الله خالق کل شيء»
۲) «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرك في حكمه أحدا»

جواب توحید در خالقیت
توحید در ولایت (صفحه ۱۹)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

سوال پرستش و اطاعت خداوند به عنوان تنها مبدأ و خالق جهان بیانگر توحید در خالقیت است.(خ۱۴۰۲)

جواب غلط (صفحه ۱۹)

سوال اینکه خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسانها معرفی نموده ، بدین معناست که ولایت خود را به ایشان واگذار کرده است . (دی ۱۴۰۱)

جواب غلط (صفحه ۱۹)

سوال از آنجا که خدا تنها مالک جهان است، تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست. (ش ۱۴۰۰)

جواب صحیح (صفحه ۱۹)

سوال اعتقاد به این که خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی دارد، شرک در مالکیت است.(دی ۱۴۰۰خ)

جواب غلط (صفحه ۲۳)

سوال عقیده به توانایی پیامبر(ص) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) موجب شرک است. (ش 98خ)

جواب غلط (صفحه ۲۴)

سوال توحید در ربوبیت بدان معنا است که موجودات به خصوص انسان قدرت تدبیر ندارند. (ش 98خ)

جواب غلط (صفحه ۲۵)

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

سوال «توحید در خالقیت» (خ ۱۴۰۱)

جواب عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبداء و خالق جهان است، موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. (صفحه ۱۹)

سوال توحید در خالقیت (خ 99خ)

جواب توحید در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبدا و خالق جهان است، موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. (صفحه ۱۹)

سوال توحید در ولایت (دی 99خ)

جواب هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، اما دیگران بدون اجازه وی نمی توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند. به این حق تصرف، ولایت و سرپرستی می گویند. (صفحه ۱۹)

کدام یک از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)

«الف»	توحید در خالقیت
الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.	۱) توحید در ربوبیت
ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.	۲) توحید در مالکیت
ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	۳) توحید در خالقیت
	۴) توحید در ولایت

جواب الف. ۳) توحید در خالقیت
ب. ۴) توحید در ولایت
ج. ۱) توحید در ربوبیت (صفحه ۱۹ و ۲۵)

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

سوال درخواست دعا از پدر و مادر برای سعادتمندی فرزندان در چه صورتی موجب شرک است؟ (خ۱۴۰۲)

جواب وقتی که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم (صفحه ۲۴)

سوال امام علی علیه السّلام به ترتیب چه چیزی را مایهٔ عزّت و افتخار خود می داند؟ (خ۱۴۰۲)

جواب مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی..... (صفحه ۱۸)

سوال عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) در برآوردن حاجات انسان در چه صورت موجب شرک است؟ (ش ۱۴۰۰)

جواب این توانایی را از خود آنها بدانیم (مستقل از خداوند بدانیم) (صفحه ۲۴)

سوال این که مخلوقات جز به اجازه خداوند نمی توانند در جهان تصرف کنند بیانگر چه مرتبه ای از توحید است؟ (دی ۱۴۰۰خ)

جواب توحید در ولایت

سوال اصل و حقیقت توحید به چه معناست؟(ش ۱۴۰۱)

جواب اعتقاد به این که خدا یگانه است. (خدا بی همتاست، خدا شریک ندارد.) (صفحه ۱۹)

سوال عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک است؟(دی 97)

جواب زمانی که توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (صفحه ۲۴)

سوال اعتقاد به توانایی پیامبر (ص) و اولیای دین (ع) در بر آوردن حاجات انسان در چه صورت موجب شرک است؟(خ ۹۹ خ)

جواب زمانی که توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (صفحه ۲۴)

سوال کدام اعتقاد دینی مانند روحی در پیکره احکام دین حضور دارد و به آن معنا می بخشد؟(ش ۹۹)

جواب توحید (صفحه ۱۸)

سوال عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه موقع موجب شرک است؟ (دی ۹۹)

جواب این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (صفحه ۲۴)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید

سوال در بحث توحید در ربوبیت»، هنگامی که کشاورز رابطهٔ خود را با خداوند بررسی میکند ، به چه نتایجی میرسد؟(دی ۱۴۰۱)

جواب وقتی رابطه خود را با خدا بررسی میکند میبیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او بر اساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است در نتیجه در می یابد که زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد. (صفحه ۲۰)

سوال آیا درخواست از اولیای الهی (ع) در برآوردن حاجات انسان با توحید منافات دارد؟ توضیح دهید. (خ ۱۴۰۰)

جواب خیر – عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است. (صفحه ۲۴)

سوال عقیده بر توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله و اولیاء دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک و چه زمانی عین توحید است؟(دی ۱۴۰۰)

جواب عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. (صفحه ۲۴)

سوال عقیده بر توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله و اولیاء دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک و چه زمانی عین توحید است؟ (خ 98)

جواب عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفا از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. (صفحه ۲۴)

سوال چرا خداوند تنها خالق جهان است و در این کار شریکی ندارد؟ (خ 98خ)

جواب این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند، به معنای آن است که هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند. همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند. چنین خدایان ناقصی، خود، نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید. (صفحه ۲۱)

سوال در چه صورت اعتقاد به توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله در برآوردن حاجات موجب شرک می گردد؟(خ ۹۹)

جواب عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (صفحه ۲۴)

سوال آیا توسل به پیامبران و معصومین (ع) برای اجابت خواسته ها موجب شرک است؟ توضیح دهید.(دی ۹۹ خ)

جواب عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (صفحه ۲۴)

دین و زندگی

درس ۳

توحید و سبک زندگی

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir
بله تلگرام

سبک های زندگی مختلف

- امروزه در بازار سبک زندگی، سبکهای گوناگونی از زیستن تبلیغ میشود
  - ما باید از میان آنها بهترین را انتخاب کنیم
    - انتخاب هر یک از این سبکها مسیر زندگی ما را تغییر می دهد و سرنوشت دنیا و آخرت ما را رقم میزند
- باید این انتخاب مهم بر اساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل پسند از آن حمایت کند
- هر سبکی از زندگی ریشه در اندیشه های خاصی داشته و از جهان بینی ویژه ای سرچشمه می گیرد
  - شناخت آن ریشه ها کمک فراوانی به تصمیم گیری درست ما خواهد کرد
- زندگی توحیدی نیز شیوه ای از زندگی است که ریشه در جهان بینی توحیدی دارد
- بر آستان جانان گر سر توان نهادن گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد

افکار و اعتقادات هر فرد مهم ترین عامل در تعیین هدفها و رفتارهای اوست پس هر فردی متناسب با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد.

بازتاب توحید در زندگی

- انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته و ایمان دارد که او پروردگار هستی است
  - رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار خواهد داد.
    - چنین انسانی در مسیر توحید عملی قرار خواهد گرفت
    - حکایت جعفر بن ابی طالب در حضور نجاشی پادشاه حبشه
      - ما قبلا قومی جاهل بودیم، پیامبری از میان ما مبعوث شد که خانواده اش را میشناسیم و به صداقت و امانت داری و عفتش ایمان داریم. پیامبر، ما را به خدا فراخواند که او را یگانه بدانیم عبادت کنیم و آنچه را که خود و پدرانمان می پرستیدیم کنار بگذاریم، چیزی را شریک او قرار ندهیم، او ما را به عدل، احسان، راستی، درستی، امانت داری و نیکی نسبت به خویشان و همسایگان دعوت کرد و از خوردن مال یتیم و ارتکاب فحشا و منکر و دروغ نهی کرد و دستور داد نماز را به پا داریم، زکات بپردازیم و ماه رمضان را روزه بگیریم
        - ما نیز او را تصدیق کرده و به او ایمان آوردیم و از او پیروی کردیم
- ایمان همهٔ افراد یکسان نیست و دارای شدت و ضعف است
  - میزان تأثیر گذاری این اعتقاد بستگی به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی دارد
    - هر چه ایمان قوی تر باشد تأثیر عملی آن در زندگی بیشتر و هرچه ضعیف تر باشد تأثیر آن کمتر خواهد بود

توحید و شرک عملی

- الف) بعدفردی
  - اطاعت از فرمان های خداوند
  - قرار دادن تمایلات درونی و تصمیم ها و فعالیت ها در مسیر خواست و رضایت الهی
  - خارج نشدن از دایره فرمان الهی
  - از نظر انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست گرچه حکمت آن را نداند
- ویژگی های موحد واقعی
  - همواره انسانی امیدوار
    - در مقابل سختیها و مشکلات، صبور و استوار وآنها را زمینه موفقیتهای آینده اش قرار میدهد
    - باور دارد که دشواریهای زندگی نشانه بی مهری خداوند نیست بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست
  - زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمانهای اوست
    - شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است
  - موجودات جهان را مخلوق خدا میبیند و میداند که خداوند او را در برابرشان مسئول قرار داده است
  - سخن امام علی به همه مردم زمان و مردمی که ایمان دارند
    - تقوای الهی پیشه کنید؛ هم در مورد بندگان خدا هم در مورد شهرها و آبادیها؛ چرا که شما در برابر همه اینها حتی سرزمینها و چهارپایان مسئولید خدا را اطاعت کنید و از عصیان او بپرهیزید
  - آیه
    - ﴿ إِنَّ اللهَ رَبِّی وَ رَبُّکُم ﴾
      همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست
      فاعبدوه پس او را بندگی کنید
      هذا صراط مستقیم [که] این راه راست [و درست] است.

توحید و شرک عملی

- الف) بعدفردی
  - سر ارادت م او آستان حضرت دوست / که هرچه بر سرما میرود ارادت اوست – نظیر دوست ندیدم، اگرچه از مه و مهر / نهادم آینه ها در مقابل رخ دوست
- شرک عملی
  - دل سپردن به هوای نفس بت درون و معبود قرار دادن آن و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دادن یا در پی کسب رضایت قدرتهای مادی و طاغوتها (بتهای بیرون) برآمدن
  - آیه
    - ﴿ ارأَیتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَه هواه ﴾ آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت
    - ﴿ أَفَأَنتَ تَکُونُ عَلَیْهِ وَکِیلًا ﴾ آیا تو ضامن او می باشی [و به دفاع از او برمی خیزی]؟
  - آیه
    - ﴿ وَ مِنَ النَّاسِ مَن یَعبُدُ اللهَ عَلَی حَرفٍ فَإِن أَصابَه خَیرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِن أَصابَته فتنه انقَلَبَ عَلی وجهه خَسِرَ الدُّنیا وَ الْآخِرَةَ ذلِک هُوَ الخُسرانُ المُبینُ ﴾
    - و کناره ای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می کند، پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می گیرد
    - و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان
    - او در دنیا و آخرت، [هر دو]، زبان می بیند. این همان زبان آشکار است.
- تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت
  - شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد
    - زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می دهد
    - سوی دیگر قدرتهای مادی که هر روز رنگ عوض می کنند او را به بردگی جدیدی می کشانند.
- ب) بعداجتماعی
  - بعد اجتماعی توحید به معنای قرار گرفتن همهٔ ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست
  - مهمترین رکن یک جامعه حکومت آن است
  - چه زمانی یک جامعه توحیدی است
    - حاکم آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد
    - همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد
    - بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد.
    - جامعه توحیدی حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق حکومت نداده است نمی پذیرد
    - با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان دشمنی می ورزند دوستی نمیکند
    - با ظالمان مبارزه می کند
    - بنابه فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت میکند
  - به این سخن خداوند گوش فرا می دهد که فرموده است:
    - ای کسانی که ایمان آورده اید
    - ﴿ یا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنوا لا تَتَّخِذُوا عَدُوّی وَ عَدُوَّکُم اَولیاء ﴾
    - دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، به گونه ای که با آنان مهربانی کنید
    - ﴿ تُلْقُونَ إِلَیهِم بِالمَوَدَّةِ وَ قَد کَفَرُوا بِما جَاءَکُم مِنَ الحَقِّ... ﴾
    - حال آنکه آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده اند...
  - یک جامعه، علاوه بر رکن سیاسی دارای ارکان دیگری مانند اقتصاد و فرهنگ نیز هست
    - جامعه ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت میکند اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمانهای خدای یگانه پیش می رود و به صورت جامعه ای عدالت گستر در می آید
  - هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند
    - ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد

ارتباط دوسویه توحید فردی و اجتماعی

- هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد
  - زمینه برای رشد انسانها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد.
- اگر همه فقط خواسته ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند
  - تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد
  - امکان رشد و تعالی از بین میرود
  - روز به روز انسانهای ستمگر قدرت بیشتری پیدا میکنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می گیرند
- دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمانهای او نیست بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست

توحید و شرک در جهان امروز

- ☠️توحید، روح و محور زندگی دینی☠️
- ☠️شرک روح و محور زندگی ضد دینی☠️
- آیا انسان و جوامع بشری به سوی زندگی توحیدی حرکت می کنند؟
  - به نظر میرسد که امروزه کمتر کسی گرفتار شرک باشد و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت میباشد
  - اما واقعیت این است ک گرچه شرک در قالب بت و مانند آن در میان بیشتر جوامع امروزی وجود ندارد اما انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده تر از شرک قدیم ،است در میان بشر به چشم میخورد
    - امروزه، بسیاری از انسانها جهان خلقت را ملک خود تلقی می کنند و بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن یعنی خدا هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش دهنده (رب) جهان میپندارند پیامدهای آن عبارت است از:
      - تخریب محیط زیست
      - آلوده شدن طبیعت
      - پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند
  - برخی از این انسانها مانند فرعون که میگفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می کرد؛ خود را مالک دیگر جوامع می پندارند و برای آنها تصمیم گیری می کنند
  - بسیاری از انسانها چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد
    - زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال دل سپردن به هوای نفس و کسب رضایت قدرتهای مادی ، انسان را دچار شرک ..... می کند. (دی ۱۴۰۱)

جواب عملی (صفحه ۳۳)

سوال با توجه به مباحث توحید و شرک، کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون) مصداق ..... است. (خ 98خ)

جواب شرک عملی

سوال جامعه توحیدی با ظالمان مبارزه کرده و بنا به فرمان خدا از ..... حمایت می کند.(دی 98)

جواب محرومان (یا مستضعفان) (صفحه ۳۵)

سوال جامعه ای که از تفرقه و تضاد دوری کند و به سوی ..... حرکت کند، جامعه توحیدی است. (خ ۹۹)

جواب وحدت (هماهنگی) (صفحه ۳۵)

سوال میان بعد فردی و اجتماعی توحید عملی رابطه ..... وجود دارد. (خ ۹۹خ)

جواب متقابل (صفحه ۳۵)

سوال تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی باعث می شود شخص، درونی ..... و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. (ش ۹۹)

جواب ناآرام (صفحه ۳۴)

سوال روح و محور زندگی دینی ..... است و روح و محور زندگی ضددینی ..... است. (دی ۹۹خ)

جواب توحید – شرک (صفحه ۳۶)

تدبر در ایات قرآن و حدیث

سوال طبق آیه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء... »کدام گزینه بیانگر علت نهی مؤمنان از دوستی با دشمنان خداست؟(دی ۱۴۰۱)
۱)تلفون الیهم بالعودة ۲) و قد کفروا بما جاء کم من الحق ۳)و من الناس من یعبد الله علی حرف

جواب گزینه دو (صفحه ۳۵)

سوال انواع توحید را در عبارت شریفه «إِنَّ اللهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ...» مشخص نمایید؟(ش ۱۴۰۰)

جواب توحید در ربوبیت – توحید عملی (صفحه ۳۲)

سوال در آیه شریفه «إِنَّ اللهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» ، خداوند از انسانها چه درخواستی دارد؟(ش ۱۴۰۱)

جواب عبادت و پرستش خداوند (صفحه ۳۲)

سوال با توجه به آیه شریفه : «إن الله ربي و ربكم فاعبدوه هذا صراط مستقيم» راه درست زندگی کدام است؟(خ 98)

جواب راه درست زندگی یا همان صراط مستقیم، عبادت و بندگی است. (صفحه ۳۲)

سوال عبارت شریفه «و من الناس من یعبد الله علی حرف...» به عبادت چه کسانی اشاره دارد؟ (دی ۹۹خ)

جواب کسانی که خدا را با بعضی شرایط و فرضها می پرستند، اگر خیری به او برسد به آن آرامش می یابد و اگر شر و آزمایشی به او برسد روی می گرداند. (صفحه ۳۴)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید

سوال بیت بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد » بیانگر توحید عملی است.(ش ۱۴۰۲)

جواب صحیح (صفحه ۳۵)

سوال از نظر انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست، گر چه حکمت آنرا نداند. (خ ۱۴۰۱خ)

جواب صحیح (صفحه ۳۳)

سوال زندگی توحیدی، ریشه در جهان بینی توحیدی دارد. (ش ۱۴۰۱)

جواب صحیح (صفحه ۳۵)

سوال اگر کسی در پی کسب رضایت قدرتهای مادی و طاغوتها برآید، گرفتار شرک عملی شده است.(ش ۱۴۰۱)

جواب صحیح (صفحه ۳۳)

سوال اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد گرفتار شرک عملی شده است. (ش 98)

جواب صحیح (صفحه ۳۳)

سوال انسان موحد حتی به حیوانات نیز آسیب نمی رساند بلکه به ادامه بقا و زندگی آنها کمک می کند. (خ 99خ)

جواب صحیح (صفحه ۳۳)

سوال انسانی که گرفتار شرک عملی شده، از درونی آرام و شخصیتی پایدار برخوردار است. (دی 99)

جواب غلط (صفحه ۳۴)

اصطلاحات زیر را تعریف کنید

سوال توحید عملی(ش ۱۴۰۲)

جواب بازتاب عقیدۀ توحیدی در زندگی است به این معنا که انسان متناسب با ایمان به خدای یگانه عمل کند و در زندگی خود از فرمانهای خدا اطاعت کند و جهت زندگی خود را خدا قرار دهد .. (صفحات ۳۲ و ۳۳)

سوال شرک عملی (دی ۱۴۰۰)

جواب اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قراردهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد. یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت (بت های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. (صفحه ۳۳)

گزینه صحیح را تشخیص دهید

سوال اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و آن را معبود خود قرار دهد، گرفتار چه نوع شرکی شده است؟(خ ۱۴۰۰)
الف. شرک عملی در بعد فردی ب. شرک در ربوبیت

جواب الف. شرک عملی در بعد فردی

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

سوال مهمترین عامل در تعیین هدفها و رفتارهای انسان چیست؟(دی ۱۴۰۱)

جواب افکار و اعتقادات هر فرد (صفحه ۳۱)

سوال چرا انسان موحد دارای شخصیتی ثابت و استوار و برخوردار از آرامش روحی است ؟ (خ ۱۴۰۰)

جواب چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست. (صفحه ۳۳)

سوال میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید عملی چه رابطه ای وجود دارد؟(ش ۱۴۰۰)

جواب متقابل (دو سویه) (صفحه ۳۵)

سوال میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید چه رابطه ای وجود دارد؟(خ ۱۴۰۱)

جواب متقابل (صفحه ۳۵)

سوال چرا انسان موحد شخصیتی پایدار و استوار دارد و از آرامش روحی برخوردار است؟(خ ۱۴۰۱خ)

جواب چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست. (صفحه ۳۳)

سوال میزان تأثیر گذاری توحید، در زندگی انسان به چه چیزی بستگی دارد؟ (دی 97)

جواب به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی (صفحه ۳۲)

سوال در چه صورت یک نظام اجتماعی، توحیدی است؟(خ 98)

جواب وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و (همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد) و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد.

سوال ریشه شرک و بت پرستی جدید چیست؟ (خ 98خ)

جواب آن است که برخی از انسان ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی کنند و بر عکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می دهند. (صفحه ۳۶)

سوال دو مورد از معیارهای ثابت توحید و شرک از دیدگاه قرآن کریم را بنویسید.(ش 98خ)

جواب اطاعت از ارباب هایی جز خداوند – بندگی کسانی جز خداوند – خارج کردن دین از برنامه های زندگی – تقلید از کسانی که در جهت مخالف دین حرکت می کنند. (صفحه ۳۷)

سوال گام برداشتن انسان در مسیر توحید عملی چگونه صورت می گیرد؟ (دی 99)

جواب اطاعت از فرمان های خدا (صفحه ۳۲)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید

سوال چرا برخی از انسانهای امروزی با وجود اعتقاد به خالقیت خداوند ، از خدا و آخرت غافل شده اند؟ توضیح دهید.(ش ۱۴۰۲)

جواب زیرا چنان به امور دنیوی سرگرم شدهاند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی بر خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است گویی هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوسهایشان میرساند ، بت و معبودشان شده و آنها را همچون خدا می پرستند و از ابزارهای جدید مانند سینما و اینترنت و ... در این راه بهره میگیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند. (صفحه ۳۷)

سوال نتیجه تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت را با دلایل آن بنویسید. (خ۱۴۰۲)

جواب باعث می شود شخص درونی تا آرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدید جلوی روی او قرار میدهد و از سوی دیگر قدرتهای مادی که هر روز رنگ عوض میکنند او را به بردگی جدید می کشانند. (صفحه ۳۴)

سوال شخصیت انسان موحد و انسان مشرک را از جهت داشتن آرامش روحی با یکدیگر مقایسه کنید.(ش ۱۴۰۰)

جواب انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. در حالی که انسان مشرک به علت تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت، درونی نا آرام و شخصیتی ناپایدار دارد. (صفحه ۳۳ و ۳۴)

سوال چرا انسان موحد، انسانی امیدوار است و شخصیتی ثابت و پایدار دارد؟ توضیح دهید. (دی ۱۴۰۰خ)

جواب انسان موحد، چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. (صفحه ۳۳)

سوال ریشه بت پرستی و شرک جدید در جهان امروز کدام است ؟ (دی 97)

جواب آن است که برخی از انسان ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی کنند و بر عکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می دهند. (صفحه ۳۶)

سوال شرک عملی در بعد فردی را توضیح دهید.(ش 98خ)

جواب اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. (صفحه ۳۳)

سوال ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را شرح دهید. (خ 99)

جواب میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه متقابل (دو سویه) وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد؛ و هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند آسان تر می گردد. (صفحه ۳۵)

دین و زندگی

درس ۴

فقط برای تو

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

درس را با این آیه که مفهوم توحید عبادی و اخلاص در بندگی را نشان می دهد آغاز میکنیم: بگو همانا نماز و عبادت هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است

مقدمه درس

- هدف انسان ← تقرب به خدا با تلاش انسان
- زندگی صحنه انتخاب دو مسیر است
  - بندگی خدا
    - انتخاب این مسیر خطراتی دارد
      - حدیث پیامبر ← راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان تر است
      - شعر ← پاسبان حرم دل شده ام شب همه شب / تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم
  - بندگی هوای نفس و شیطان
- آیه
  - ﴿ قُل إِنَّما أَعِظُكُم بِواحِدَةٍ أَن تقوموا لِلّٰهِ مَثنى و فرادى... ﴾ به بندگانم بگو شما را فقط یک موعظه میکنم و آن اینکه به صورت گروهی و فردی برای خدا قیام کنید
  - ﴿ الم أعهد إِلَيكُم يا بنى آدَمَ أَن لا تَعبُدُوا الشَّيطانَ إِنَّهُ لَكُم عَدُوٌّ مُبِينٌ * وَأَنِ اعبُدونى هذا صراط مستقيم ﴾ ← ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست؟ * و اینکه مرا بپرستید [که] این راه مستقیم است؟

اخلاص در بندگی

- ☠️اخلاص به معنی خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است☠️
- این کلمه در کاربرد دینی بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همانگونه که او دستور داده است، انجام دهد
- ☠️در اسلام اخلاص شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به درگاه خداوند عرضه می دارد☠️
- اخلاص مانند دوست داشتن سخاوت و شجاعت درجات و مراتبی دارد
- حدیث پیامبر ← مومنان، با توجه به مراتب اخلاصشان بر یکدیگر برتری پیدا می کنند
- هر عملی از دو جزء تشکیل شده
  - اول: نیت که به آن هدف یا قصد نیز می گوییم
    - قصد و نیت به منزله روح عمل است و شکل عمل نیز در حکم بدن و کالبد آن روح می باشد. بنابراین، عمل بدون نیت کالبد بیجانی بیش نیست
  - دوم: شکل و ظاهر عمل.

حدیث پیامبر
﴿ نِيَّةُ المُؤمِنِ خَيْرٌ مِن عَمَلِهِ ﴾
نیت مؤمن از عمل او برتر است.

حدیث پیامبر
﴿ إِنَّمَا الأعمالُ بِالنّيّاتِ ﴾
همانا اعمال انسان وابسته به نیت های اوست.

حدیث امام علی
﴿ فاعِلُ الخَيرِ خَيرُ مِنْهُ؛ وَ فَاعِلُ الشَّرِ شَرٌّ مِنهُ. ﴾
انجام دهنده کار نیک، از آن کار بهتر است
و انجام دهنده کار شر، از آن شر بدتر است

اخلاص در بندگی

- انسان مؤمن
  - میکوشد نیت خود را خالص کند
  - عمل را به خاطر خدا انجام دهد
  - عمل را به همان صورت که خداوند دستور داده است انجام دهد
  - یعنی عمل را از جهت کمیت، کیفیت، زمان مکان و شیوه همانطوری انجام دهد که خداوند می خواهد
  - پس در هر عملی باید دو حسن موجود باشد: حسن فاعلی و حسن فعلی
    - حسن فاعلی ← انجام دهنده ،کار دارای نیت الهی باشد.
    - حسن فعلی ← کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود
      - اگر کسی دارای حسن فعلی باشد ولی حسن فاعلی نه ریا انجام داده

راه های تقویت اخلاص

- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند
  - پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد
  - همچنین ارتباط دقیقی میان ایمان به خدا و اخلاص برقرار است
  - عمل بر اساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر و مقدس تر از عملی است که در آن معرفتی نیست و یا با معرفت اندکی صورت میگیرد
- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او
  - غفلت از خداوند را کم میکند
  - محبت او را در قلب تقویت می سازد
  - انسان را از کمکهای الهی بهره مند می نماید
- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
  - گناه ریشه درخت اخلاص و بندگی را میسوزاند و آن را به تدریج از بین می برد
  - حدیث امام علی ← تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است
  - توجه به واجبات درخت اخلاص را آبیاری میکند و رشد می دهد
    - در میان اعمال واجب، روزه تأثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد
      - امیرالمؤمنین علی می فرماید: خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.

میوه های درخت اخلاص

- دستیابی به درجاتی از حکمت
  - حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان میدهد و مانع لغزشها و تباهی ها میشود
    - خداوند در قرآن کریم، علاوه بر آنکه لقمان را به داشتن حکمت، توصیف کرده، سفارشهای ارزنده و حکیمانه ای از ایشان نقل کرده است
  - انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت و روشن بینی میرسد که میتواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود
  - حدیث پیامبر ← هر کس چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد چشمه های حکمت از قلبش بر زبانش جاری خواهد شد.
- نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان
  - دیگر فریب وسوسه های شیطان را نمیخورد چرا که شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد.
  - برو این دام بر مرغی دگر نه که عنقا را بلند است آشیانه
  - شیطان امروزه نیز از همان نوع دامی که برای کشاندن حضرت یوسف به گناه و فساد گسترده بود، به صورت های گوناگون برای انسانها پهن کرده است تا:
    - هوس زودگذر آنها را تحریک کند
    - آنهارا به گناه بکشاند
    - آنان را از بهشت جاویدان محروم سازد
      - کسی که در چنین دامهایی گرفتار شود هم زندگی پاک و با نشاط دنیا را از دست خواهد داد و هم حیات سرشار از شادکامی آخرت را
- دریافت پاداشهای وصف نشدنی
  - دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه کسی است که بنا به تعبیر امیرمؤمنان، نهایت آرزوی عارفان، دوست دلهای صادقان ولی مؤمنان و معبود عالمیان است

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

سوال دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات یکی از راههای ..... است. (دی ۱۴۰۱)

جواب تقویت اخلاص (صفحه ۴۷)

سوال برای تقویت اخلاص از راه افزایش شناخت خدا، خوب است ساعاتی را صرف ..... در آیات الهی کنیم. (ش ۹۹)

جواب تفکر (صفحه ۴۶)

تدبر در ایات قرآن و حدیث

سوال مطابق آیۀ « أ لم أعهد الیکم یا بنی آدم أن لا تعبدوا الشیطان انه لکم عدو مبین » چرا خداوند آدمیان را از پرستش شیطان نهی کرده است؟(ش ۱۴۰۲)

جواب زیرا شیطان دشمن آشکار آدمیان است. (صفحه ۴۳)

سوال بر اساس حدیث شریف پیامبر صلی الله علیه و آله مومنان با توجه به ..... بر یکدیگر برتری پیدا می کنند. (خ ۱۴۰۱)

جواب مراتب اخلاصشان (صفحه ۴۵)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید

سوال اقامه نماز مطابق موازین شرع با نیت کسب رضایت الهی دارای دو حسن فعلی و فاعلی است.(ش ۱۴۰۲)

جواب صحیح (صفحه ۴۵)

سوال حسن فعلی بدین معناست که انجام دهنده کار، دارای نیت الهی باشد. (ش ۱۴۰۰)

جواب غلط (صفحه ۴۵)

سوال حسن فاعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده، انجام شود.(دی ۱۴۰۰)

جواب غلط (صفحه ۴۵)

سوال اگر شکل عمل انسان مومن طبق دستور الهی انجام شود و نیتش الهی نباشد، دارای هر دو حسن عمل است.(دی ۱۴۰۰خ)

جواب غلط (صفحه ۴۶)

سوال حسن فعلی به معنای انجام دادن عمل به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است، میباشد. (ش۱۴۰۱)

جواب صحیح (صفحه ۴۵)

سوال باید از حریم دل، پاسبانی کنیم تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خدا انجام شود. (خ ۹۹)

جواب صحیح (صفحه ۴۳)

سوال شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را دارد. (خ۹۹خ)

جواب غلط (صفحه ۴۷)

سوال در اسلام، اخلاص شرط قبولی اعمالی است که فرد به درگاه خدا عرضه می دارد. (ش ۹۹)

جواب صحیح (صفحه ۴۴)

سوال نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و طلب یاری از او برای تقویت اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند. (دی ۹۹)

جواب صحیح (صفحه ۴۷)

سوال در میان اعمال واجب، روزه تأثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد. (دی ۹۹خ)

جواب صحیح (صفحه ۴۷)

اصطلاحات زیر را تعریف کنید

سوال اخلاص در کاربرد دینی(دی ۱۴۰۱)

جواب یعنی شخص عملش را فقط برای رضای خدا و همانگونه که او دستور داده است ، انجام دهد. (صفحه ۴۴)

سوال «حسن فاعلی» (خ ۱۴۰۱)

جواب بدین معناست که انجام دهنده کار دارای نیت الهی باشد. (صفحه ۴۵)

سوال « اخلاص» (دی 97)

جواب خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است. (صفحه ۴۴)

سوال حسن فاعلی(ش 98)

جواب حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار دارای معرفت درست و نیت الهی باشد. (صفحه ۴۵)

سوال حسن فعلی (ش 98خ)

جواب حسن فعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود. (صفحه ۴۵)

سوال حسن فاعلی و حسن فعلی(خ ۹۹خ)

جواب حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار، دارای نیت الهی باشد. حسن فعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود. (صفحه ۴۵)

کدام یک از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)

الف) از میوه های درخت اخلاص	۱) افزایش معرفت نسبت به خدا
ب) تاثیر روزه در تقویت اخلاص	۲) دریافت پاداش وصف ناشدنی
ج) تفکر در آیات و نشانه های الهی	۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
	۴) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او

جواب الف. ۲) دریافت پاداش وصف ناشدنی
ب. ۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
ج. ۱) افزایش معرفت نسبت به خدا (صفحه ۴۸ و۴۷و۴۶)

در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید

سوال: بیت «بندگی کن تا که سلطانت کنند تن رهاکن تا همه جانت کنند» از میوه های درخت اخلاص (ش 98)
۱) نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان ۲) دریافت پاداش های وصف ناشدنی

جواب: ۲) دریافت پاداش های وصف ناشدنی (صفحه ۴۸)

سوال: تلاش برای انجام کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است دارای کدام حسن می باشد؟(دی ۹۹)
۱) فاعلی ۲) فعلی (صفحه ۴۵)

جواب: ۲) فعلی (صفحه ۴۵)

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

سوال: بنا بهفرمایش امامعلی (ع)چراتمام اخلاصدر دوریاز گناهانجمع شدهاست؟ (ش ۱۴۰۲)

جواب: زیرا گناه ریشه درخت اخلاص و بندگی را میسوزاند زیرا گناه به تدریج اخلاص را از بین میبرد . (صفحه ۴۷)

سوال: برای اینکه معرفتبه خداموجب افزایشدرجه اخلاصشود چهاقدامی لازماست؟(خ۱۴۰۲)

جواب: ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه های الهی کنیم (صفحه ۴۶)

سوال: نیت خالص در عمل انسان مؤمن به کدام حسن اشاره دارد؟ (خ ۱۴۰۰)

جواب: حسن فاعلی (صفحه ۴۵)

سوال: دو مورد از راه های تقویت اخلاص را بنویسید. (دی ۱۴۰۰)

جواب: ۱. افزایش معرفت نسبت به خداوند ۲. راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۳. دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (صفحه ۴۵-۴۷)

سوال: انجام عملی با نیت الهی ، به کدام حسن اخلاقی اشاره می کند؟ (دی 98)

جواب: حسن فاعلی (صفحه ۴۵)

سوال: هر عبادتی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق دستور خداوند انجام گیرد، دارای کدام حسن می باشد؟ (خ ۹۹)

جواب: حسن فعلی (صفحه ۴۵)

سوال: عملی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق فرمان الهی انجام شود، دارای چه حسنی است؟ (ش ۹۹)

جواب: حسن فعلی (صفحه ۴۵)

سوال: شیطان در نزد خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب کدام گروه از مؤمنان را ندارد؟ (ش ۹۹)

جواب: با اخلاص (صفحه ۴۷)

سوال: شیطان در پیشگاه خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب چه افرادی را ندارد؟ (دی ۹۹)

جواب: مومنان با اخلاص (صفحه ۴۷)

سوال: پیش رفتن انسان در اخلاص چه اثری در مقابله با شیطان دارد؟(دی ۹۹خ)

جواب: دیگر فریب وسوسه های شیطان را نمی خورد (صفحه ۴۷)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید.

سوال راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او چگونه موجب تقویت اخلاص می شود؟ (خ۱۴۰۲)

جواب غفلت از خداوند را کم میکند ، محبت او را در قلب تقویت میسازد و انسان را از کمکهای الهی بهره مند می سازد از این سه مورد دو مورد نوشته شود کافی است . (صفحه ۴۷)

سوال بیت «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه » بیانگر کدام میوه درخت اخلاص است؟ توضیح دهید .(دی ۱۴۰۱)

جواب نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان اگر انسان در اخلاص پیش رود به مرحله ای می رسد که دیگر فریب وسوسه های شیطان را نمی خورد چرا که شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مومنان با اخلاص را ندارد.
(صفحات ۴۷ و ۴۸)

سوال از راه های تقویت اخلاص «راز و نیاز با خداوند» را توضیح دهید.(دی ۱۴۰۰خ)

جواب) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند، محبت او را در قلب تقویت می سازد و انسان را از کمک های الهی بهره مند می نماید. (صفحه ۴۷)

سوال «دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات» از راههای تقویت اخلاص را توضیح دهید.(خ ۱۴۰۱خ)

جواب گناه، ریشه درخت اخلاص و بندگی را می سوزاند و آن را به تدریج از بین می برد. از طرف دیگر، توجه به واجبات، درخت اخلاص را آبیاری می کند و رشد می دهد. (صفحه ۴۷)

سوال از میوههای درخت اخلاص «دریافت پاداشهای وصف نشدنی» را همراه با ذکر نمونه توضیح دهید. (ش ۱۴۰۱)

جواب بندگی خالصانه خداوند پاداشهایی دارد که چه بسا در ذهن ما نگنجد و از تصور و تخیل ما فراتر رود. از جمله این پاداشهای وصف ناشدنی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه خداوند است. (صفحه ۴۸)

سوال از راه های رسیدن به حقیقت اخلاص و بندگی،" تقویت روحیه حق پذیری"را شرح دهید.(دی 97)

جواب کسی که روحیه حق پذیری دارد و در مقابل حق تسلیم است به آسانی وارد مسیر بندگی می شود. زیرا افراد حق پذیر تابع دلیل هستند و وقتی عقل آنان حقیقتی را یافت، به دنبال آن می روند. (صفحه ۴۶)

سوال از راه های تقویت اخلاص «تقویت روحیه حق پذیری» را توضیح دهید. (خ 98خ)

جواب کسی که روحیه حق پذیری دارد و در مقابل حق تسلیم است به آسانی وارد مسیر بندگی می شود. زیرا افراد حق پذیر تابع دلیل هستند و وقتی عقل آنان حقیقتی را یافت، به دنبال آن می روند. (صفحه ۴۶)

سوال از راه های تقویت اخلاص «راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او» را شرح دهید.(ش 98خ)

جواب نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند، محبت او را در قلب تقویت می سازد و انسان را از کمک های الهی بهره مند می نماید. (صفحه ۴۷)

سوال این کلام امام علی (ع): «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.» بیانگر کدام یک از راه های تقویت اخلاص است؟(دی 98)

جواب دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (صفحه ۴۷)

سوال دستیابی به حکمت را که یکی از میوه های درخت اخلاص است، شرح دهید.(دی 98)

جواب انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت می رسد که می تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود. (صفحه ۴۷)

سوال دو مورد از میوه های درخت اخلاص را نام ببرید.(خ ۹۹)

جواب دستیابی به درجاتی از حکمت – نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان – دریافت پاداش های وصف نشدنی (صفحه ۴۷)

سوال یکی از میوه های درخت اخلاص، دستیابی به درجاتی از حکمت است، آن را شرح دهید. (ش ۹۹)

جواب حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می دهد و مانع لغزش ها می شود. انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن بینی رسیده که می تواند در شرایط سخت، حق را از باطل تشخیص داده و گرفتار آن نشود. (صفحه ۴۷)

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونهای آزمایشی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

join us ...

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

دین و زندگی

درس ۵

قدرت پرواز

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir
سنجش کلاد
بله تلگرام

- **کارهای انسان**
  - جبری و طبیعی ← مانند حرکت قلب برای گردش خون
  - اختیاری
    - مانند حرکات پا برای قدم زدن
    - اختیار: به معنای توانایی برای انجام یک کار یا ترک آن است، یک کارهای انسان حقیقت وجدانی است و هرکس آن را در خود میابد (مشهود، بدیهی)
- **دلایل و شواهد اختیار**
  - تفکر و تصمیم ← اندیشیدن – تردید – سنجیدن شعر: اینکه فردا این کنم یا آن کنم...
  - احساس رضایت یا پشیمانی ← نتیجه اراده وتصمیم گیری شعر: گر نبودی اختیار این شرم چیست...
  - مسئولیت پذیری ← مسئول کارها و آثار عواقب عمل خود، جبران زیان عهد ها و پیمان ها شعر: هیچگویی سنگرا فردا بیا...
- **آیات اختیار**
  - ﴿ انّا هدیناه السّبیل اما شاکرا و اما کفورا ﴾
  - ﴿ قد جاکم بصائر من ربّکم فمن اَبصَر فلنفسه ومن عمی فعلیها ﴾
  - ﴿ ذلک بما قدّمت ایدیکم و انّ الله لیس بظلّام للعبید ﴾
- **زمینه های شکوفایی اختیار**
  - اعتقاد به خداوند حکیم
  - قانونمندی جهان
- **اعتقاد به خداوند حکیم به انسان این اطمینان را می بخشد که**
  - همه وقایع و رخدادهای جهان تحت یک برنامه سامان دهی شده و قانونمند انجام میگیرد نه اتفاقی
  - با اینکه علت بسیاری حوادث را می داند اما مطمئن است که هر حادثه ای هدف معینی دارد
  - شعر: قطره ای کز جویباری میرود از پی انجام کاری میرود
  - این اطمینان را به آدمی می دهد که جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که در کار او اشتباهی نیست
  - آیه ﴿ ان الله یمسک السّماوات والارض تزولا و لئن زالتا ان امسک هما من احد من بعده ﴾
- **قانونمندی جهان**
  - قدر الهی
    - بنا بر علم و حکمت الهی، تعیین اندازه،ویژگی، حدود،کیفیت و کمیت،روابط میان موجودات، طول، عرض،حجم، مکان، زمان، ریزه کارها، نقشه (مقدر به تقدیر الهی)
    - آیه ﴿ لا الشّمس ینبغی ان تدرک القمر و لاالّیل سابق النّهار،کل فی فلک یسبحون ﴾
  - قضای الهی
    - بنابر اراده الهی ، فرمان و حکم، به انجام رساندن، پایان دادن، حتمیت بخشیدن، آفریدن، ایجاد کردن، به اجرا در آوردن، (مقضی به قضای الهی)
    - حدیث امام علی (ع) از قضای الهی (ریختن دیوار و مرگ) به قدرالهی (اختیار عقل و دیوار محکم) پناه میبرم
- **پندار نادرست درباره قضا و قدر**
  - با اختیار انسان ناسازگار است
  - تقدیر چیزی و غیر از قانومنندی جهان ونظم در آن است
  - وقتی به حادثه ای تعلق گرفته هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم میزند
- **نگاه درست درباره قضا و قدر**
  - هر چیزی مهندسی و قاعدهٔ خاص خود را دارد و تمام جهان بر آن قواعد بنا شده است
  - این قواعد توسط انسان قابل یافتن و بهره گیری است
  - بدون پذیرش قضا و قدر الهی هیچ نظمی برقرار نمی شود و هیچ زمینه ای برای کار اختیاری پدید نمی آید
  - اختیار یک تقدیر الهی است و خداوند این گونه تعیین کرده است که انسان کار هایش را با اختیار انجام دهد و نمی تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست فرار کند (خروج از تقدیر ناممکن است)
- **انواع علل**
  - طولی ← یک عامل در عامل دیگر غیر هم سطح غیر مستقیم غیرمستقل مرتبه های مختلف (مانند قلم و نوشتن قلم دست ساختار عصبی اراده نفس)
    - رابطه اراده انسان با اراده الهی یک رابطه طولی است
  - عرضی ← همکاری و مشارکت،کنار هم هم سطح مستقیم مستقل (مانند باغبان خاک آب نور حرارت برای گیاه)

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

سوالات درس پنجم

سوال ۱- مجموعه عوامل مستقل در « پرورش گل » از کدام نوع علت است؟ (خرداد ۱۴۰۱)

جواب علل عرضی

سوال ۲- در پرورش گل چه نوع علتی دخالت دارد؟ (خرداد خارج انسانی ۱۴۰۱)

جواب علل عرضی

سوال ۳- شواهد وجود اختیار را بنویسید. (دی انسانی ۱۴۰۰ – شهریور انسانی ۹۹ – دی انسانی ۹۸ – خرداد انسانی ۹۸)

جواب ۱) تفکر و تصمیم
۲) احساس رضایت یا پشیمانی
۳) مسئولیت پذیری

سوال ۴- مخلوقات جهان از چه جهت وابسته به تقدیر الهی و از چه جهت وابسته به قضای الهی هستند؟ (خرداد خارج ۱۴۰۰)

جواب مخلوقات جهان از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن ها را تعیین می کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده ی الهی ایجاد می شوند، به قضای الهی وابسته اند.

سوال ۵- علت هایی را که در پیدایش یک پدیده دخالت دارند، بنویسید. (دی انسانی ۹۹)

جواب علت طولی – علت عرضی

سوال ۶- اختیار به چه معناست و چگونه حقیقتی است؟ (دی خارج ۹۹)

جواب اختیار که به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است، یک حقیقت وجدانی (مشهود) است و هر انسانی آن را در خود می یابد.

سوال ۷- بیت « هیچ گویی سنگ را فردا بیا/ ور نیایی من دهم بد را سزا » نشانه ی کدام یک از شواهد اختیار است؟ (خرداد ۹۹)

جواب مسئولیت پذیری

سوال ۸- چرا در نقشه ی جهان و در اجرا و پیاده کردن آن نقصی نیست؟ (خرداد خارج ۹۹ – دی خارج ۹۸)

جواب نقشه ی جهان با همه ی موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها و قانون هایش از آن خدا و از علم خداست (قدر) و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده ی خداست (قضا). به همین دلیل، نه در نقشه ی جهان نقصی هست و نه در اجرا و پیاده کردن آن.

سوال ۹- چرا « احساس رضایت یا پشیمانی » شاهدی بر وجود اختیار در ما است؟ (خرداد خارج ۱۴۰۱ – دی خارج انسانی ۹۹)

جواب هر گاه در کاری موفق شویم، احساس رضایت و خرسندی وجودمان را فرا می گیرد. این احساس رضایت نشانه ی آن است که آن کار را از خود و نتیجه ی اراده و تصمیم عاقلانه ی خود می دانیم. گاه نیز در کاری مرتکب اشتباه می شویم و به خود یا دیگری زیان می رسانیم. در این هنگام احساس پشیمانی می کنیم و با خود می گوییم ای کاش آن کار را انجام نمی دادم، این احساس پشیمانی نشانگر آن است مه من توان ترک آن کار را داشته ام.

سوال ۱۰- از نشانه های وجود اختیار در انسان، «تفکر و تصمیم» را توضیح دهید.
(دی ۱۴۰۰ – شهریور انسانی ۱۴۰۰ – دی انسانی ۹۹ – خرداد انسانی ۹۹ – خرداد خارج انسانی ۹۹)

جواب هر کدام از ما همواره تصمیم هایی می گیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل می زنیم. گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم.

سوال ۱۱- مخلوقات جهان از چه جهت به تقدیر الهی و از چه جهت به قضای الهی وابسته هستند؟ (خرداد ۱۴۰۰)

جواب مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی ، موقعیت زمانی و مکانی آن ها را تعیین می کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و ارادهی الهی ایجاد می شوند، به قضای الهی وابسته اند.

سوال ۱۲- رابطه ی اختیار انسان با اراده ی الهی را شرح دهید. (خرداد انسانی ۱۴۰۰ – خرداد ۹۹ – شهریور ۹۸ – دی ۹۷)

جواب وجود اراده و اختیار در انسان ناشی از اراده ی الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما ارادی کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد. در عین حال، وجود ما، اراده ی ما و عملی که از ما سر میزند، همگی وابسته به اراده ی خداست، یعنی اراده ی انسان در طول اراده ی خداست و با آن منافات ندارد.

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال مجموعة عوامل مستقل در رویش یک گل از نوع علل .....است.(ش ۱۴۰۲)

جواب عرضی (صفحه ۵۸)

سوال کسی که اختیار را در سخن یا بحث انکار می کند، در ..... از آن بهره می برد.(خ۱۴۰۲)

جواب عمل (صفحه ۵۳)

سوال مخلوقات جهان، از آن جهت که به حکم و اراده الهی ایجاد می شوند به ..... الهی وابسته اند. (خ98)

جواب قضای (صفحه ۵۶)

سوال همکاری چند عامل به صورت مجموعه در پیدایش یک پدیده را علل ..... و تأثیر عوامل در یکدیگر را علل ..... می گویند. (دی ۹۹خ)

جواب عرضی – طولی (صفحه ۵۸)

سوال اختیار یک حقیقت ..... است که هر انسانی آن را در خود می یابد.(خ ۱۴۰۰)

جواب وجدانی (مشهود) (صفحه ۵۳)

سوال احساس رضایت یا پشیمانی یکی از شواهد وجود ..... در انسان است. (ش ۱۴۰۰)

جواب اختیار (صفحه ۵۴)

سوال امام علی (ع) با بیان : «از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم» به همه آموخت که قدر و قضای الهی زمینه ساز ..... انسان و سازگار با آن است.(دی ۱۴۰۰خ)

جواب شکوفایی اختیار (صفحه ۶۰)

سوال با توجه به مفاهیم قدر و قضای الهی، این که آب در چه درجه ای به جوش آید ..... الهی آن است.(دی ۱۴۰۰خ)

جواب تقدیرات (صفحه ۶۱)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید

سوال وجود اختیار در انسان نیازی به استدلال ندارد .(ش ۱۴۰۲)

جواب صحیح (صفحه ۵۴)

سوال بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا اور نیایی من دهم بد را سزا» بیانگر مسئولیت پذیری و شاهدی بر اختیار آدمی است. (دی ۱۴۰۱)

جواب صحیح (صفحه ۵۴)

سوال وقتی از تقدیر سخن می گوئیم منظور ما فقط تعیین طول، عرض، حجم و مکان و زمان موجودات است.(خ 98خ)

جواب غلط (صفحه ۵۷)

سوال مبنای تصمیم گیری های انسان و تعیین کننده سرنوشت او همین اختیار محدودی است که دارد. (خ۹۹)

جواب صحیح (صفحه ۵۳)

سوال اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی موجودات، وابسته به قضای الهی است. (ش ۹۹)

جواب غلط (صفحه ۵۷)

سوال موجودات جهان، از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می شوند به تقدیر الهی وابسته اند. (دی ۹۹)

جواب غلط (صفحه ۵۶)

اصطلاحات زیر را تعریف کنید

سوال **« علل عرضی » (دی 97)**

جواب در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. (صفحه ۵۸)

سوال **اختیار (خ۱۴۰۱خ)**

جواب اختیار به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است، یک حقیقت وجدانی است. (صفحه ۵۳)

سوال **اختیار (ش ۱۴۰۱)**

جواب یک حقیقت وجدانی، به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است. (صفحه ۵۳)

کدام یک از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)

الف) هیچ گویی سنگ را فردا بیا	۱) تفکر و تصمیم
ب) این که فردا این کنم یا آن کنم	۲) تقویت روحیه حق پذیری
ج) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است	۳) مسئولیت پذیری
	۴) افزایش معرفت نسبت به خداوند

جواب **الف. ۳) مسئولیت پذیری ب. ۱) تفکر و تصمیم ج. ۴) افزایش معرفت نسبت به خداوند (صفحه ۵۴ و ۴۶)**

الف) دچار شک و تردید شدن در انتخاب ها	۱) مسئولیت پذیری
ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه	۲) تفکر و تصمیم
ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی	۳) احساس پشیمانی
	۴) احساس رضایت

جواب **الف) ۲) تفکر و تصمیم ب) ۳) احساس پشیمانی ج) ۱) مسئولیت پذیری**

الف. هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟	۱. تفکر و تصمیم
ب. این که فردا این کنم یا آن کنم	۲. مسئولیت پذیری
ج. گر نبودی اختیار این شرم چیست؟	۳. احساس رضایت یا پشیمانی

جواب **الف. ۲. مسئولیت پذیری ب. ۱. تفکر و تصمیم ج. ۳. احساس رضایت یا پشیمانی (صفحه ۵۴)**

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

الف. نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها	۱. قضا
ب. اجرا، پیاده کردن و ایجاد جهان و موجودات آن	۲. علم زدگی
ج. امروز و فردا کردن و به تاخیر انداختن توبه	۳. استفاده ابزاری از زنان
د. از آثار منفی تمدن جدید در حوزه خانواده	۴. تقدیر
	۵. تسویف

جواب الف. ۴. تقدیر ب. ۱. قضا ج. ۵. تسویف د. ۳. استفاده ابزاری از زنان

در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید

سوال **بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم خود دلیل اختیار است ای صنم» از شواهد وجود اختیار (خ 98)**
۱) مسئولیت پذیری ۲) تفکر و تصمیم (صفحه ۵۴)

جواب ۲) تفکر و تصمیم (صفحه ۵۴)

سوال **عبارت « اگر به کسی زیان رسانده ایم ، آن را جبران می کنیم» از شواهد وجود اختیار (ش 98)**
۱) مسئولیت پذیری ۲) تفکر و تصمیم

جواب ۱) مسئولیت پذیری (صفحه ۵۴)

سوال **بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا ور نیایی من دهم بد را سزا ؟» بیانگر کدام شاهد اختیار است؟ (دی ۹۹)**
۱) مسئولیت پذیری ۲) تفکر و تصمیم

جواب **۱) مسئولیت پذیری (صفحه ۵۴)**

سوال **مخلوفات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند به ..... وابسته اند . (ش ۱۴۰۰)**
الف. قضای الهی ب. تقدیر الهی

جواب الف. قضای الهی (صفحه ۵۶)

سوال **این که گاهی در میان چندین راه و کار تردید می کنیم و با بررسی های لازم یکی را برمی گزینیم، به کدام شاهد و نشانه اختیار دلالت دارد؟ (دی ۱۴۰۰خ)**
الف. تفکر و تصمیم ب. مسئولیت پذیری

جواب الف. تفکر و تصمیم (صفحه ۵۶)

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

سوال **بیت هیچ عاقلمر کلوخیرا زند؟ هیچبا سنگیعنایی کسکند؟**
بیانگر کدام یک از شواهد اختیار است؟(خ۱۴۰۲)

جواب مسئولیت پذیری (صفحه ۵۴)

سوال **بیت « هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ور نیایی من دهم بد را سزا» نشانه کدام یک از شواهد اختیار است؟ (خ ۹۹)**

جواب مسئولیت پذیری (صفحه ۵۴)

سوال **چرا در نقشه جهان و در اجرا و پیاده کردن آن نقصی نیست؟ (خ۹۹خ)**

جواب **نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها و قانون هایش از آن خدا و از علم خداست و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست.**
(صفحه ۵۶)

سوال **مجموعه عوامل مستقل در «پرورش گل» از کدام نوع علت است؟(خ ۱۴۰۱)**

جواب علل عرضی (صفحه ۵۸)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید.

سوال **عبارت اراده و اختیار در انسان ناشی از اراده الهی است را تحلیل کنید.(ش ۱۴۰۲)**

جواب خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد ، در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکردیم آن کار انجام نمی گیرد در عین حال ، وجود ما ، اراده ما و عملی که از ما سر میزند همگی وابسته به اراده خداوند .است یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافاتی ندارد. (صفحه ۵۹)

سوال **پندار نادرست برخی انسانها از قدر و قضای الهی چیست؟ توضیح دهید .(خ۱۴۰۲)**

جواب برخی می پندارند که قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است تصور میکنند تقدیر چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم میزند. (صفحه ۵۷)

سوال **چگونه میتوان همبه قضا واراده الهی اعتقادداشت و همانسان را موجودیمختار دانست؟ توضیحدهید. (دی ۱۴۰۱)**

جواب وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم آن کار انجام نمی گیرد در عین حال وجود ما ارادۀ ما و عملی که از ما سر میزند همگی وابسته به اراده خداوند است یعنی اراده انسان در طول اراده خداست. (صفحه ۵۹)

سوال **چگونه می توان هم به قضا و اراده الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی مختار دانست؟ (خ98خ)**

جواب وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد؛ لذا وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است یعنی اراده انسان در طول اراده خداست. (صفحه ۵۹)

سوال **رابطه اختیار انسان با اراده خداوند را شرح دهید.(ش 98)**

جواب وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده ایم، آن فعل انجام نمی گیرد، در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (صفحه ۵۹)

سوال **آیا ویژگی اختیار انسان یک تقدیر الهی است ؟ توضیح دهید.(ش 98 خ)**

جواب یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد؛ یعنی همان طور که مثلا به آب، ویژگی مایع بودن را داده است، به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است. به تعبیر دیگر، خداوند این گونه تقدیر کرده که انسان کارهایش را «با اختیار انجام دهد و کسی نمی تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست، فرار کند؛ حتی اگر بخواهد آن را انکار کند و از آن فرار کند، باز هم این کار اختیاری بوده، چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است. (صفحه ۵۸)

سوال **توضیح دهید چگونه مسئولیت پذیری شاهدی بر وجود اختیار در انسان است؟(دی 98)**

جواب هر کس خود را مسئول کارهایش می داند و عواقب عمل خود را می پذیرد. پیمان ها بر همین اساس استوارند و اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می داند. (صفحه ۵۴)

سوال **رابطه اراده الهی و اختیار انسان را بنویسید.(خ ۹۹)**

جواب وجود اختیار در انسان ناشی از اراده خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد؛ لذا وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداست یعنی اراده انسان در طول اراده خداوند است. (صفحه ۵۹)

سوال **چگونه می توان هم به قضا و اراده الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی مختار دانست؟(خ۹۹خ)**

جواب وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد؛ لذا وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است یعنی اراده انسان در طول اراده خداست. (صفحه ۵۹)

سوال **مخلوقات جهان از چه جهت به تقدیر الهی و از چه جهت به قضای الهی وابسته هستند؟ (خ ۱۴۰۰)**

جواب مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت زمانی و مکانی آنها را تعیین می کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند ، به قضای الهی وابسته اند. (صفحه ۵۶)

سوال **از نشانه های وجود اختیار در انسان، "تفکر و تصمیم" را توضیح دهید.(دی ۱۴۰۰)**

جواب هر کدام از ما همواره تصمیم هایی می گیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل می زنیم. گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم. (صفحه ۵۴)

سوال **چرا «احساس رضایت یا پشیمانی» شاهدی بر وجود اختیار در ما است؟ (خ ۱۴۰۱خ)**

جواب هر گاه در کاری موفق شویم، احساس رضایت و خرسندی وجودمان را فرا می گیرد. این احساس رضایت نشانه آن است که آن کار را از خود و نتیجه اراده و تصمیم عاقلانه خود می دانیم. گاه نیز در کاری مرتکب اشتباه می شویم و به خود یا دیگری زیان می رسانیم. در این هنگام احساس پشیمانی می کنیم و با خود می گوییم ای کاش آن کار را انجام نمی دادم. این احساس پشیمانی نشانگر آن است که من توان ترک آن کار را داشته ام. (صفحه ۵۴)

سوال **کسانی که میپندارند قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است، چه پندار نادرستی از تقدیر دارند؟ (ش ۱۴۰۱)**

جواب آنان تصور می کنند که تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثهای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می زند. (صفحه ۵۷)

دین و زندگی

درس ۶

سنت های خداوند در زندگی

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir
بله تلگرام

- **فهمیدن حقیقت اختیار**
  - با درک قضا و قدر ممکن است
    - چون در یک جهان قانون مند هست که اختیار مفهوم پیدا می کند
- **نتایج قانون مندی حاکم بر جهان**
  - تجلی تقدیر الهی
  - زمینه ساز حرکت و پویایی انسان
  - به کار گیری اراده و اختیار انسان
- **بر اساس تقدیر الهی**
  - جهان خلقت قانون مند است
    - این قانون مندی اختصاص به پدیده های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسان را دربر می گیرد.
      - این قوانین سنت الهی نام دارد
        - تاکید قرآن کریم به شناخت این قوانین به ویژه قوانین مربوط به زندگی انسان
- **شناخت ۲ نوع قوانین**
  - قوانین جهان خلقت
    - از طریق علوم مانند ریاضی فیزیک
      - سبب آشنایی با نشانه های الهی
      - سبب بهره گرفتن از طبیعت
  - قوانین حاکم بر زندگی انسان ها
    - موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی ها و شیرینی ها ،موفقیت ها و شکست ها ،بیماری و سلامت و به طور کلی همه حوادث زندگی
    - دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران متمایز می سازد
    - در روابط ما با خدا با خود یا دیگران تأثیر بسزایی دارد
- **سنت ها الهی**
  - سبقت رحمت بر غضب
    - رفتار خدا با بندگان گناهکار و نیکوکار به لطف و مهربانی
    - سخت گیری خدا
      - از دریچه لطف و رحمت
        - و قصد انتقام گیری ندارد
          - از همین جهت است که راه بازگشت گناهکار همیشه باز است
    - نمونه های سبقت رحمت بر غضب
      - آمرزش گناهان با توبه
      - آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک
      - حفظ آبروی بندگان گناهکار
      - پذیرش عبادت اندک
      - رضایت سریع از کسی که طلب آمرزش کرده
  - با انجام کار نیک
    - خداوند دستور ثبت فوری
  - با انجام گناه
    - خداوند دستور می دهد فرشته صبر کند تا بنده اش توبه کند
  - پاداش کار نیک
    - ده برابر
  - جزا گناه
    - به همان مقدار خودش
  - پروردگار شما رحمت را بر خود واجب کرده است
  - آیه
    - یا من سبقت رحمته غضبه
  - آیه
    - ﴿ مَن جَاءَ بِالحَسَنَةِ فله عشر أمثالها وَ مَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلا يُجزئ إِلَّا مِثلَها وَهُم لا يُظْلَمونَ ﴾

سنت ها الهی

- املا و استدراج
  - خداوند برای کسانی که گناه می کنند
    - شرایطی را فراهم میکند که بتواند توبه کند حتی اگر بار ها گناه کند باز توبه اورا می پذیرد
  - اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند
    - خداوند به آنها فرصتی میدهد و بر امکانات و نعمتهای آنان می افزاید
      - آن ها با این نعمتها در گناهان غوطه ور
    - در حقیقت مهلت ها و نعمت ها با اختیار و اراد خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر میشود
      - بار گناهان آنان هر روز سنگین تر میشود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر میشوند
  - این سنت سنت معاندان و غرق شدگان در گناه است
  - نتیجه خود عمل انسان است
  - حدیث
    - چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد و با ستایش مردم فریفته و شیفته خود گردد و خدا هیچ کس را همانند او امتحان و آزمایش نکرده است
  - آیه
    - ﴿ وَالَّذِینَ کَذَّبوا بآیاتِنا سَنَستَدرِجُهُم مِن حَیثُ لا یَعلَمونَ وَ أُملی لَهُم إِنَّ کَیدی متین ﴾
- تاثیر اعمال انسان در زندگی او
  - آینده هر فرد
    - تحت تأثیر رفتارهای گذشته او
      - اعم از رفتارهای خوب و بد
  - حدیث امام صادق
    - ﴿ مَن یَموتُ بِالذَّنوبِ أکثَرُ مِمَّن یَموتُ بالأجال وَمَن یَعیش بالإحسانِ أکثَرُ مِمَّن یعیش بالأعمار ﴾
  - افزایش عمر با:
    - صله رحم
    - محبت به خویشان
    - صدقه
  - کاهش عمر
    - قطع رحم
    - بی محبتی به خویشان
  - بهبود زندگی
    - احسان به والدین
    - امانت داری
    - لقمه حلال
    - آب دادن به درخت تشنه
    - سیراب کردن حیوانات
    - برطرف کردن اندوه و غصه دیگران
  - نزول بلا و عدم استجابت دعا
    - ظلم به دیگران
    - افزایش گناه اعم از فردی و اجتماعی
  - نزول برکات الهی
    - تقوا
    - ایمان واقعی به خداوند
  - آیه
    - ﴿ وَلَو أَنَّ أَهلَ القُری آمَنوا وَاتَّقُوا لفتحنا علیهم بَرَکاتٍ مِنَ السَّماءِ وَ الأرض وَلَکن کَذَّبُوا فَأَخَذْناهُم بما کانوا یکسبون ﴾

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

سنت های الهی

ابتلا امتحان

- در لغت ← امتحان
- در اصطلاح دینی ← قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را ادعا کرده مشخص سازد.
- تفاوت میان امتحان الهی با امتحان بشری
  - در امتحان بشری از درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم
  - ☠در امتحان الهی هدف آگاهی از درون افراد نیست☠ بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است
- یکی از عام ترین و فراگیرترین سنت ها
- ☠ثابت و همیشگی☠
- ☠شامل همه انسان ها در همه دوران ها☠
- هویت و شخصیت انسان ها را می سازد
- موفقیت در هر مرحله سبب ورود به مرحله ای برتر
- امتحان با هر امر خیر یا شر
- کوچک ترین حادثه پیرامون ما رخ دهد امتحانی برای ماست
  - عمل درست ← رشد و کمال
  - عمل غلط ← عقب ماندگی و خسران
- آیه
  - ﴿ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ المَوتِ وَ نَبلُوكُم بِالشَّرِ وَ الخَيرِ فِتنَةً وَ إِلَينا تُرجَعونَ ﴾
  - ﴿ أَحَسِبَ النَّاسُ أَن يُترکوا أَن يَقولوا آمَنَا وَهُم لا يُفتَنونَ ﴾
- حدیث ← ﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنزِلَةِ كَفَّةِ الميزان كلما زيد فی ايمانِه زيد فی بلائه ﴾

امداد عام الهی

- مردم در برابر دعوت انبیا دو دسته اند
  - دسته ای به ندای حقیقت پاسخ مثبت می دهند و هدایت الهی را می پذیرند
  - دسته ای لجاجت ورزیده و در مقابل حق می ایستند
  - خداوند امکانات و لوازم رسیدن به خواسته های هر دو دسته را فراهم می کند
- آیه ← ﴿ كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلاءِ وَ هَؤُلاءِ مِن عَطاءِ رَبِّکَ و ما كانَ عَطَاءُ رَبِّکَ محظورا ﴾

امداد خاص (توفیق الهی)

- در اصطلاح دینی
  - آسان نمودن
    - نیت پاک ← خداوند امکانات رسیدن آسان تر به مقصد را فراهم
- جلوه های این سنت
  - نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت
  - ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن
- در کسب توفیق الهی عوامل ☠درونی☠ مانند داشتن روحیه حق پذیری هم نقشی تعیین کننده دارند.
  - دونفر آیات قرآن را می شنیدند
    - ایمان یکی را تقویت
    - بر لجاجت و کفر دیگری می افزود
  - دو نفر از کنار مسجدی می گذرند
    - یکی وارد مسجد می شود تا نماز اول وقت خود را
    - دیگری بدون توجه از کنار مسجد می گذرد
- آیه ← ﴿ والذين جاهدوا فينا لَنَهْدِيَنَّهُم سُبُلَنا وَإِنَّ اللهَ لَمَعَ المُحسنين ﴾

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال: عام ترین و فراگیرترین قانون خداوند که ثابت و همیشگی است سنت ..... می باشد. (خ۹۹خ)

جواب: ابتلاء (صفحه ۶۸)

سوال: امداد خاص خداوند نسبت به کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارند، سنت ..... الهی نام دارد.(ش ۹۹)

جواب: توفیق (صفحه ۷۳)

سوال: عام ترین و فراگیرترین قانون خداوند که ثابت و همیشگی است سنت ..... می باشد.(خ ۹۹خ)

جواب: ابتلاء (صفحه ۶۸)

سوال: امداد خاص خداوند نسبت به کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارند، سنت ..... الهی نام دارد.(ش ۹۹)

جواب: توفیق (صفحه ۷۳)

سوال: سنگین شدن بار گناهان و حرکت تدریجی به سوی هلاکت ابدی، سنت ..... نام دارد. (ش ۱۴۰۰)

جواب: املا و استدراج (صفحه ۷۲)

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال: با توجه به حدیث «انما المؤمن بمنزلة کفة المیزان کلما زید في ایمانه زید في بلاته»چرا خداوند مؤمنان را وارد امتحان های خاص میکند ؟ (ش ۱۴۰۲)

جواب: تا برای کسب کمالات برتر آماده شوند. (صفحه ۶۸)

سوال: عبارت«و ماکان عطاءربک محظوراً» وعطای پروردگارت ازکسی منعنشده است » بیانگر کدامسنت الهیاست؟ (خ۱۴۰۲)

جواب: سنت امداد عام الهی (صفحه ۷۰)

سوال: طبق آیه «و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا و ان الله لمع المحسنین »جهاد مؤمنان در راه خدا چه نتایجی برایشان در پی دارد؟(دی ۱۴۰۱)

جواب: خدا آنان را به راههای خود هدایت میکند و آنان را همراهی میکند. (صفحه ۶۵)

سوال: با توجه به آیه شریفه « والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا و إن الله لمع المحسنین » خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند به طور خاص ..... می کند. (دی 97)

جواب: هدایت می کند. (صفحه ۶۵)

سوال: آیه " والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا .. " بیانگر کدام سنت الهی است؟ (خ 98 خ)

جواب: امداد خاص (توفیق الهی) (صفحه ۷۱)

سوال: آیه شریفه «کلا نمد هؤلاء و هؤلاء من عطاء ربك و ما کان عطاء ربک محظورا» بیانگر کدام سنت الهی است؟ (دی ۹۹)

جواب: امداد عام الهی (صفحه 70)

سوال: پیام حدیث امام صادق (ع) «إنما المؤمن بمنزله کفة المیزان کلما زید في ایمانه زید في بلائه» درباره امتحان الهی چیست؟ (دی ۹۹خ)

جواب: هر چه قدر ایمان فرد افزایش می یابد، مراتب امتحان الهی نیز افزوده می شود. (صفحه ۶۸)

سوال: حدیث شریف امام صادق علیه السلام که می فرماید: «... کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند، بیشترند » دربردارنده کدام سنت الهی می باشد؟ (خ۹۸)

جواب: تاثیر اعمال انسان در زندگی (صفحه ۷۴)

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

سوال تعیین کنید هر یک از آیات زیر بیانگر کدام سنت الهی است : (ش 98خ)
الف) " و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا .... "
ب) " کلاً نمد هؤلاء و هؤلاء من عطاء ربک .... "

جواب امداد خاص (توفیق الهی)
امداد عام الهی (صفحه 70 و ۷۱)

سوال تعیین کنید هر یک از آیات زیر بیانگر کدام سنت الهی هستند؟ (خ99خ)
الف) «و لا یحسبن الذین کفروا أنما نملي لهم ...»
ب) «من جاء بالحسنة فله عشر أمثالها ... »

جواب سنت استدراج (املاء و استدراج)
امداد عام الهی (صفحه 70 و ۷۱)

سوال حدیث شریف امام علی علیه السلام که می فرماید: «چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد.» بیان گر کدام سنت الهی است؟ (خ99)

جواب سنت استدراج (املاء و استدراج) (صفحه ۷۳)

سوال حدیث امام صادق «إِنَّمَا اَلْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كِفَّةِ اَلْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَائِهِ....» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟(خ۱۴۰۰)

جواب امتحان (آزمایش یا ابتلا)

سوال آیه شریفه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً» بیانگر کدام سنت الهی است؟(ش ۱۴۰۰)

جواب امتحان (آزمایش یا ابتلا) (صفحه ۶۵)

سوال آیه شریفه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ (دی ۱۴۰۰)

جواب سنت ابتلاء و امتحان (صفحه ۶۵)

سوال آیه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ....» بیانگر کدام سنت الهی است؟(دی ۱۴۰۰خ)

جواب امتحان (آزمایش یا ابتلا) (صفحه ۶۵)

سوال با توجه به آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ » خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند، به طور خاص ..... می کند. (خ ۱۴۰۱)

جواب هدایت (صفحه ۶۷)

سوال آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ » بیانگر کدام سنت الهی است؟ (خ ۱۴۰۱خ)

جواب امداد خاص (توفیق الهی) (صفحه ۷۱)

سوال آیه مبارکه «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ....» بیانگر حاکمیت کدام سنت الهی بر زندگی انسان ها است؟ (ش ۱۴۰۱)

جواب سنت املاء و استدراج (صفحه ۶۵)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

سوال آشنایی ما با نشانههای الهی و بهره گرفتن از «طبیعت» از نتایج شناخت ما به سنتهای حاکم بر زندگی انسانهاست . (دی ۱۴۰۱)

جواب غلط (صفحه ۶۷)

سوال بر اساس سنت امداد، خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می دهد. (خ ۱۴۰۰)

جواب غلط (صفحه ۷۱ و ۷۲)

اصطلاحات زیر را تعریف کنید

سوال سنت های الهی(خ۱۴۰۲)

جواب براساس تقدیر الهی جهان خلقت قانونمند است و این قانونمندی زندگی فردی و اجتماعی انسانها را هم در بر می گیرد که قرآن کریم از آن با عنوان سنتهای الهی یاد کرده است (صفحه ۶۷)

سوال امداد خاص (توفیق الهی) (خ98)

جواب امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذارند و سعادت جهان آخرت و رضایت پروردگار را هدف خود قرار دهند، «توفیق الهی» نام دارد. (صفحه ۷۱)

سوال املاء و استدراج (خ98خ)

جواب انسانی که به دام گناه می افتد، خداوند برای او شرایطی فراهم می کند تا توبه نماید. اما اگر او چنان در گناه پیش رود و با حق دشمنی ورزد، خدا به او فرصت می دهد و او از این فرصت و نعمت در جهت غرق شدن در گناه استفاده می کند و بار گناهانش هر روز سنگین تر شده و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر میشود. (صفحه ۷۲)

کدام یک از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)

... من یعیش بالاحسان اکثر ممَّن یعیش بالأعمار	ج (سنت تأثیر اعمال در زندگی او ص ۷۴
... و من جاءَ بالسیئة فَلا یُجزی الا مثلها	د) سنت سبقت رحمت بر غضب ص ۶۶ و ۷۱
نبلوکم بالشر و الخیر فتنة	الف) سنت ابتلاء ص ۶۵
انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً	هـ (وجود اختیار در آدمی درس ۵ ص ۵۵
احسان پیاپی خدا و پرده پوشیهای او و مغرور شدن انسانها	سنت املاء و استدراج
ثبت فوری اعمال نیک بندگان توسط فرشتگان الهی	سنت سبقت رحمت بر غضب الهی
ایجاد شرایط و اسباب برای آسان تر به مقصد رساندن مؤمنان	سنت امداد خاص
ایجاد شرایط و موقعیت برای بروز صفات درونی	سنت ابتلاء
الف) حمایت خداوند از انسان تلاشگر و مجاهد	۱- ابتلاء
ب) ساخته و شناخته شدن هویت و شخصیت انسان ها	۲- امداد خاص (توفیق الهی)
ج) سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه	۳- استدراج
	۴- املاء (امهال)

جواب الف) ۲- امداد خاص (توفیق الهی) ب) ۱- ابتلاء ج) ۴- املاء (امهال) (صفحه ۶۸ و ۷۱ و ۷۲)

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

سوال کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعدادهای آدمی می شود؟(دی 98)

جواب امتحان الهی (صفحه ۶۸)

سوال کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی است؟ (ش 99)

جواب سنت ابتلاء (امتحان) (صفحه 70)

سوال سنت حاکم بر زندگی «معاندان و غرق شدگان در گناه» کدام است ؟ (خ۱۴۰۱)

جواب سنت املاء و استدراج (صفحه ۷۲)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید

سوال اگر برخی انسانها ، افزایش امکانات و نعمتهای الهی برای گناهکاران را نشانه لطف الهی ،بدانند با توجه به سنت املاء و استدراج چه پاسخی میتوان به آنان داد؟(ش ۱۴۰۲)

جواب دچار سنت املاء و استدراج شدهاند، یعنی اینان فرصتها و نعمتها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار میدهند و مهلت ها و نعمتها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر میشود و باعث میشود که بار گناهان آنان هر روز سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر شوند . (صفحه ۷۲)

سوال با توجهبه سنتسبقت رحمتبر غضبسخت گیریخدا بربرخی انسانها چگونه تفسیر میشود؟ توضیحدهید .(خ۱۴۰۲)

جواب خداوند هنگامی که بر کسی سخت میگیرد باز هم از دریچه لطف و رحمت است مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد و یا در مواردی او را تنبیه میکند تا او را از اشتباه خود باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام گیری از فرزند خود را ندارد از همین جهت است که راه بازگشت گناه کار به سوی خدا همیشه باز است. (صفحه ۷۱)

سوال سنت های الهی "املاء و استدراج" را توضیح دهید.(ش 98خ)

جواب انسانی که به دام گناه می افتد، خداوند برای او شرایطی فراهم می کند تا توبه نماید. اما اگر او چنان در گناه پیش رود و با حق دشمنی ورزد، خدا به او فرصت می دهد و او از این فرصت و نعمت در جهت غرق شدن در گناه استفاده می کند و بار گناهانش هر روز سنگین تر شده و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر می شود. (صفحه ۷۲)

سوال سنت امداد عام الهی را تعریف کنید. (دی 98)

جواب وقتی انبیاء مردم را به دین الهی فرا می خوانند، مردم در برابر آنها دو دسته می شوند. دسته ای به ندای حق پاسخ مثبت می دهند و دسته ای لجاجت می ورزند و در مقابل حق می ایستند. خداوند، سنت خود را بر این قرار داده که هر کس هر راهی را برگزید، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود و باطن خود را آشکار کند. (صفحه 70)

سوال تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.(خ 99)

جواب در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (صفحه ۶۸)

سوال سنت املاء و استدراج را تعریف کنید. (ش 99)

جواب انسانی که به دام گناه می افتد، خداوند برای او شرایطی فراهم می کند تا توبه نماید. اما اگر او چنان در گناه پیش رود و با حق دشمنی ورزد، خدا به او فرصت می دهد و او از این فرصت و نعمت در جهت غرق شدن در گناه استفاده می کند و بار گناهانش هر روز سنگین تر شده و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر می شود. (صفحه ۷۲)

سوال تفاوت امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید. (دی 99)

جواب در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (صفحه ۶۸)

سوال طبق سنت الهی «املاء و استدراج» خداوند با کسانی که با حق دشمنی و لجاجت می ورزند چگونه رفتار می کند؟ (دی 99 خ)

جواب خداوند به آنها فرصتی می دهد و بر امکانات و نعمت های آنان می افزاید و آنها این فرصت ها و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند. در حقیقت، مهلت ها و نعمت ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر شوند. (صفحه ۷۲)

سوال تفاوت میان امتحان الهی و امتحان بشری را توضیح دهید.(دی ۱۴۰۰)

جواب در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن ها به آگاهی لازم برسیم، ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (صفحه ۶۸)

سوال تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.(خ 99)

جواب در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (صفحه ۶۸)

سوال سنت املاء و استدراج را تعریف کنید. (ش 99)

جواب انسانی که به دام گناه می افتد، خداوند برای او شرایطی فراهم می کند تا توبه نماید. اما اگر او چنان در گناه پیش رود و با حق دشمنی ورزد، خدا به او فرصت می دهد و او از این فرصت و نعمت در جهت غرق شدن در گناه استفاده می کند و بار گناهانش هر روز سنگین تر شده و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر می شود. (صفحه ۷۲)

سوال تفاوت امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید. (دی 99)

جواب در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (صفحه ۶۸)

سوال طبق سنت الهی «املاء و استدراج» خداوند با کسانی که با حق دشمنی و لجاجت می ورزند چگونه رفتار می کند؟ (دی 99 خ)

جواب خداوند به آنها فرصتی می دهد و بر امکانات و نعمت های آنان می افزاید و آنها این فرصت ها و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند. در حقیقت، مهلت ها و نعمت ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر شوند. (صفحه ۷۲)

سوال تفاوت میان امتحان الهی و امتحان بشری را توضیح دهید.(دی ۱۴۰۰)

جواب در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن ها به آگاهی لازم برسیم، ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (صفحه ۶۸)

سوال طبق سنت ابتلاء، رابطه ایمان با مراتب امتحان چگونه است؟ توضیح دهید.(دی ۱۴۰۰خ)

جواب موفقیت در هر مرحله ای از امتحان الهی یا ابتلاء سبب ورود فرد به مرحله ای برتر می شود و او را با امتحان های جدیدتر روبرو می کند؛ درست مانند دانش آموزی که با موفقیت در هر امتحانی وارد مرحله ای بالاتر از امتحانات می گردد تا به موفقیت نهایی برسد. (صفحه ۷۲)

سوال مفهوم سنت «امداد خاص (توفیق الهی)» و یکی از جلوههای آن را توضیح دهید. (ش ۱۴۰۱)

جواب در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است، یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق می گذارد و در این راه سعی و تلاش می کند چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسانتر به مقصد برسد؛ این امداد خاص خداوند «توفیق الهی» نام دارد.
یکی از جلوههای این توفیق، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است.
(و یکی دیگر از جلوههای این توفیق، ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن است مانند یافتن دوست خوب.) (صفحه ۷۱)

دین و زندگی

درس ۷

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

- **رحمانیت خدا**
  - حدیث خداوند خطاب به حضرت داوود(ع): اشتیاق خدا به بازگشت رویگردانان از خداوند به سوی او
- **انواع تصمیم ها**
  - برای تکمیل پیمان های قبلی و پیمودن ادامه راه
  - برای بازگشت از مسیری که چندبار به غلط پیموده شده
    - توبه
    - مثال: تحول و توبه بشر بن حارث با جمله امام کاظم (ع) که فرمود: «اگر بنده میبود، حرمت صاحب خود را نگه می داشت.»
- **توبه =بازگشت**
  - در مورد بندگان بازگشتن از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران او
  - در مورد خدا گشودن درهای رحمت الهی به سوی بندهٔ توبه کار و بازگشت آرامش به قلب او
- **حقیقت توبه**
  - انقلاب
    - علیه خود دانی (نفس اماره) – قیام کردن علیه تمایلات ناپسند خود با پیروی از عقل
    - بسوی خود عالی(نفس لوامه)
  - حالت پشیمانی قلبی و نداشتن قصد انجام آن
  - زبان حال پشیمان: چقدر بد شد! چرا به فرمان خدا بی توجهی کردم؟ دیگر این کار را انجام نمیدهم. حتی اگر استغفر الله را بر زبان نیاورد اما در قلب او باشد
  - حدیث امام باقر(ع): برای توبه کردن پشیمانی کافی است
- **توبه و پاکی**
  - تعریف تخلیه یا پیرایش : توبه گناهان را از قلب خارج میکند و آن را شست و شو میدهد
  - رسول خدا (ص): النائب من الذَّنبِ کَمَن لا ذنب له
  - امام علی (ع): «التَّوبَةُ تُطَهِّرُ القُلوبَ وَتَغسِلُ الذُّنوب
  - با توبه همه گناهان بخشیده میشود: آیه: (قُل يا عبادي الذين أسرفوا عَلَى أَنفُسِهِم لا تقنطوا من رحمَةِ اللهِ إِنَّ اللهَ يَغفِرُ الذُّنوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ)
  - توبه به کمک ایمان و عمل صالح گناهان را به حسنات تبدیل می.کند. آیه: «کسی که بازگردد و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل میکند. زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است»
  - توبه در جوانی آسان تر است و خداوند توبه جوانان را بسیار دوست دارد – حدیث پیامبر (ص) کسی نزد من محبوب تر از جوان توبه کار نیست
  - در توبه همیشه باز است اما توفیق توبه همواره میسر نیست باید لحظه های توفیق را شکار کرد و خود را در دامن مهر خداوند انداخت
  - تکرار توبه اگر واقعی ،باشد موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود. نه به معنی دور شدن از خداوند آیه: إِنَّ اللهَ يُحِبُّ التَّوابِينَ وَيُحِبُّ المُتَطَهِّرِينَ)
- **حیله های شیطان**
  - ناامید کردن از رحمت الهی: دعوت به گناه با وعده توبه و سپس مایوس کردن از رحمت خدا شیطان میگوید «آب که از سرگذشت چه یک وجب چه صد وجب انسان با خود میگوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه ام پذیرفته نیست. شعر: «بازا بارزا هر آن چه هستی بازا / گر کافر و گیر و بت پرستی بازا / این درگه ما درگه نومیدی نیست / صد بار اگر توبه شکستی بازآ
  - به تأخیر انداختن توبه: (تسویف امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن اتکرار به زودی توبه میکنم میل به توبه خاموش میشود حیله تسویف بیشتر برای جوانان است تو هنوز جوانی فرصت توبه ،داری بالاخره در آینده میتوانی توبه کنی به سبب عادت جوان به گاه میشود به طوری که ترک گناه برایش سخت میگردد
  - گام به گام کشاندن به سوی گناه: به تدریج و آهسته به سمت گناه میکشاند تا انسان متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند.

- **بازگشت**
  - مراحل تکمیلی توبه
    - تلاش در جهت دور شدن از گناه
      - نرفتن به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده و نشکستن توبه
      - گرچه ممکن است به گناه وسوسه شود؛ اما سعی میکند در عمل از آن و عوامل زمینه ساز شکل گیری گناه دوری کند.
    - جبران حقوق الهی و حقوق مردم
      - حقوق الهی
        - قضا کردن نمازها و روزه های از دست رفته
        - قضا کردن نمازها و روزه های از دست رفته
        - اگر انسان تلاش خود را کرده اما موفق نشده خداوند بقیه موارد را خود جبران و عفو میکند.
      - حقوق مردم
        - مادی
        - معنوی مهمتر است
          - ریختن آبرو با دروغ تهمت و غیبت
          - شکستن قلب والدین
          - گسترش فساد و تباهی در جامعه
          - ایجاد بدبینی به دین

- **توبه اجتماعی**
  - اصلاح انحراف های اجتماعی در مراحل ابتدایی
  - انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر
  - با کوتاهی در این وظیفه گناه قوی تر میشود انحراف از حق ریشه می دواند اصلاح مشکل می شود. نیاز به تلاش های بزرگ و فعالیت های اساسی و زیربنایی پیدا میشود.
  - حساسیت مردم در برابر گناهان اجتماعی به آسانی مانع گسترش گناه میشوند.

- **فرصت توبه**
  - ظرف زمان توبه تمام طول عمر
  - بهترین زمان توبه دوره ای است که توبه آسان تر و جبران گذشته راحت تر است.
  - ویژگی های جوانی
    - انعطاف پذیری
    - تحول و دگرگونی
  - خصلت های ناپسند
    - شبیه ریشه های نهال
    - با گذر زمان دارای نفوذ بیشتر و قوی تر میشوند.
    - اگر در جوانی پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرساست.
    - نتیجه: توبه در جوانی بسیار آسان تر از زمان پیری است.

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال بنا بر فرمایش امام باقر (ع) برای توبه کردن ..... کافی است.(دی ۱۴۰۱)

جواب پشیمانی (صفحه ۸۲)

سوال اگر توبه با ..... و ..... همراه باشد گناهان را به حسنات تبدیل می کند. (خ98)

جواب ایمان – عمل صالح (صفحه ۸۳)

سوال مهم ترین راه اصلاح جامعه از انحرافات اجتماعی، انجام وظیفه ..... است. (خ98خ)

جواب امر به معروف و نهی از منکر (صفحه 88)

سوال مهم ترین راه اصلاح جامعه از انحرافات اجتماعی ، انجام وظیفه ..... است.(ش 98خ)

جواب امر به معروف و نهی از منکر (صفحه 88)

سوال اگر کسی با زبان، «استغفرالله» بگوید، اما در قلبش ..... نباشد، توبه نکرده است.(دی 98)

جواب پشیمان (صفحه ۸۲)

سوال توبه، گناهان را پاک می کند و اگر با ایمان و ..... همراه گردد، گناهان را به حسنات تبدیل می کند. (خ99) عمل صالح (صفحه ۸۳)

جواب عمل صالح (صفحه ۸۳)

سوال باید کوشش کنیم که جامعه و بانک های کشور به ..... آلوده نشوند و ثروت افراد جامعه در خدمت تولید قرار گیرد. (خ99خ)

جواب رباخواری

سوال وقتی فرد گناهکار دائماً به خود می گوید به زودی توبه می کنم در واقع شیطان او را به ..... می کشاند.(ش ۹۹)

جواب تسویف (صفحه 87)

سوال اگر رفتار ناپسند برخی از افراد سبب بدبینی دیگران به دین شود، در واقع حقوق ..... افراد ضایع شده است. (دی ۹۹)

جواب حقوق معنوی

سوال توبه نه تنها گناهان را پاک می کند بلکه با ..... و ..... آنها را به حسنات نیز تبدیل می کند.(دی ۹۹خ)

جواب ایمان – عمل صالح (صفحه ۸۳)

سوال توبه گناهان را از قلب خارج کرده و آن را شست وشو می دهد، به همین جهت این عمل را ..... می گویند. (خ۱۴۰۰)

جواب پیرایش (تخلیه)

سوال توبه به کمک ایمان و عمل صالح، گناهان را به ..... تبدیل می سازد.(ش ۱۴۰۰)

جواب حسنات (صفحه ۸۳)

سوال توبه در اصطلاح دینی، به معنای ..... از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست.(دی ۱۴۰۰خ)

جواب بازگشت (صفحه ۸۶)

سوال اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بدبینی دیگران به دین شده در واقع ..... افراد ضایع شده است.(خ۱۴۰۱)

جواب حقوق معنوی (صفحه 87)

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال اگر مردم در انجام وظیفه ..... کوتاهی کنند، گناهان اجتماعی در تمام سطوح جامعه نفوذ می کند.(خ۱۴۰۱خ)

جواب امر به معروف نهی از منکر

تدبر در ایات قرآن و حدیث

سوال آیه شریفه « قُل یا عبادی الذین أسرفوا علی أنفسهم لا تقنطوا من رحمه الله» در تقابل با کدام یک از حیله های شیطان است؟(خ۱۴۰۲)

جواب نا امید کردن از رحمت الهی (صفحه ۸۴)

سوال با توجه به آیه شریفه «إن الله یحب التوابین و یحب المتطهرین» نتیجه تکرار توبه، اگر واقعی باشد، چیست؟ (ش 98)

جواب تکرار توبه اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود.

سوال حدیث شریف "المستغفر من الذنب و یفعله کالمستهزئ بربه" بیانگر کدام مرحله توبه است ؟(ش 98خ)

جواب اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه ی استغفار در حال تکرار و مداومت بر گناه (صفحه ۸۳)

سوال موضوع حدیث « التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب » چیست؟ (خ۹۹ خ)

جواب توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. (صفحه 87)

سوال مطابق حدیث امام علی علیه السلام : «التوبه تطهر القلوب و تغسل الذنوب» چرا به عمل توبه پیرایش و تخلیه می گویند؟ (ش ۹۹)

جواب توبه، گناهان را از قلب خارج کرده و آن را شست و شو می دهد. (صفحه ۸۴)

سوال با تدبر در آیه شریفه «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللهِ إِنَّ اللهَ یَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِیعًا...» با توبه کدام گناهان بخشیده می شود؟ (خ۱۴۰۰)

جواب با توبه همه گناهان (حتی شرک) آمرزیده می شود. (صفحه ۸۳)

سوال حدیث شریف امام باقر (ع) که می فرماید: «برای توبه کردن پشیمانی کافی است.» بیانگر چه موضوعی است؟(دی ۱۴۰۰)

جواب حقیقت توبه (تحقق یافتن توبه با پشیمانی) (صفحه ۸۲)

سوال مطابق فرمایش حضرت علی (ع) : «التَّوبَةُ تُطهِّرُ القُلوبَ وتَغْسِلُ الذُّنوبَ» توبه چه نقشی در پیرایش و تخلیه دارد؟ (خ۱۴۰۱خ)

جواب توبه، گناهان را از قلب خارج کرده و آن را شست و شو می دهد. (صفحه ۸۴)

سوال با توجه به سخن امام علی علیه السلام که میفرماید: «التَّوبَةُ تُطهِّرُ القُلوبَ وتَغْسِلُ الذُّنوبَ» توبه چه ثمراتی دارد؟ (ش ۱۴۰۱)

جواب پاک شدن دلها از آلودگیها و شستشوی گناهان (صفحه ۸۳)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید

سوال در میان مخلوقات، انسان موجودی است که می تواند علیه خود انقلاب کند. (دی 97)

جواب صحیح (صفحه ۸۱)

سوال دوره جوانی دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. (خ98)

جواب غلط (صفحه 88)

سوال با توبه همه گناهان به جز شرک آمرزیده می شود. (خ98خ)

جواب غلط (صفحه ۸۳)

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

سوال تکرار توبه اگر واقعی باشد موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود. (ش98خ)

جواب صحیح (صفحه ۸۳)

سوال انسان مانند موجودات دیگر می تواند در برابر موانع درونی ایستادگی کند. (دی 98)

جواب غلط (صفحه ۸۱)

سوال در توبه همیشه باز است و توفیق توبه همواره میسر است.(خ99خ)

جواب غلط (صفحه ۸۳)

سوال برای انسان، توفیق توبه همواره میسر است، فرد باید لحظه های توفیق را شکار کند.(ش 99)

جواب غلط (صفحه ۸۵)

سوال با توبه همه گناهان به جز شرک آمرزیده می شود. (دی 99خ)

جواب غلط (صفحه ۸۳)

سوال هنگام توبه باید توجه کنیم که حقوق مادی انسان ها بسیار مهم تر از حقوق معنوی آنان است.(ش ۱۴۰۰)

جواب غلط (صفحه 87)

سوال توبه اگر با ایمان و عمل صالح همراه باشد، گناهان را به حسنات تبدیل می نماید. (دی ۱۴۰۰)

جواب صحیح (صفحه ۸۳)

سوال برای توبه کردن پشیمانی کافی است گرچه شخص توبه کار «استغفرالله» را بر زبان جاری نکرده باشد. (دی ۱۴۰۰خ)

جواب صحیح (صفحه ۸۶)

سوال دوره جوانی، دوره تثبیت خوی و خصلت هاست. (خ۱۴۰۱)

جواب غلط (صفحه 88)

اصطلاحات زیر را تعریف کنید

سوال توبه اجتماعی: (ش۱۴۰۲)

جواب به معنای بازگشت جامعه به سوی خداوند است به این معنا که اگر جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود و گرفتار گناهان اجتماعی شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح است.
(صفحه 88)

سوال انقلاب علیه خود :(خ ۱۴۰۲)

جواب انسان می تواند با پیروی از عقل علیه تمایلات ناپسند خود قیام کرده و انقلاب نماید.) یا قیام خود عالی و نفس لوامه علیه خود دانی و نفس اماره) (صفحه ۸۱ و ۸۲)

سوال پیرایش (تخلیه) (دی ۱۴۰۱)

جواب گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می گویند. (صفحه ۸۲)

سوال «پیرایش یا تخلیه» (دی 97)

جواب توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. (صفحه ۸۲)

سوال توبه اجتماعی(خ98)

جواب اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است. (صفحه 88)

سوال حقیقت توبه بندگان و توبه خدا (خ98خ)

جواب این حالت وقتی رخ می دهد که انسان از گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد. با بازگشت بنده گناهکار، خداوند نیز به سوی او باز می گردد و درهای رحمتش را به رویش می گشاید و آرامش را به قلب او باز می گرداند. (صفحه ۸۲)

سوال پیرایش (تخلیه) (ش 98)

جواب گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می گویند. (صفحه ۸۲)

سوال توبه (خ99خ)

جواب توبه به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. (صفحه ۸۲)

سوال حقیقت توبه (دی 99خ)

جواب این حالت وقتی رخ می دهد که انسان از گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد. با بازگشت بنده گناهکار، خداوند نیز به سوی او باز می گردد و درهای رحمتش را به رویش می گشاید و آرامش را به قلب او باز می گرداند. (صفحه ۸۲)

سوال پیرایش یا تخلیه(دی ۱۴۰۰)

جواب گناه آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. به همین جهت این عمل را "پیرایش" یا "تخلیه" می گویند. (صفحه ۸۲)

سوال تسویف (ش ۱۴۰۱)

جواب به تاخیر انداختن توبه (فرد گنهکار دائماً به خود می گوید به زودی توبه می کنم و این گفته را آن قدر تکرار می کند تا این که میل به توبه در او خاموش می شود.) (صفحه ۸۵)

کدام یک از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)

الف. دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه الهی	۱. از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط
ب. دعای خیر و طلب آمرزش برای صاحبان حق	۲. امر به معروف و نهی از منکر
ج. مهم ترین راه اصلاح جامعه از بیماری های اجتماعی	۳. دریافت پاداش های وصف نشدنی اخلاص
د. نابودی طبیعت	۴. از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم
	۵. جبران حقوق مردم

جواب الف. ۳. دریافت پاداش های وصف نشدنی اخلاص ب. ۵. جبران حقوق مردم ج. ۲. امر به معروف و نهی از منکر د. ۴. از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم (صفحه ۴۸ و 87 و 88 و ۱۲۹)

در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید

سوال

کدام گزینه در مورد توبه اجتماعی نادرست است؟ (خ۱۴۰۲)
۱) قوی تر و محکم تر شدن گناهان اجتماعی نتیجه کوتاهی مردم در انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است.
۲) خروج جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند آن جامعه را نیازمند توبه اجتماعی می کند.
۳) بی توجهی به عفاف و پاکدامنی صرفاً از مصادیق انحرافات فردی محسوب می شود.

جواب

۳) بی توجهی به عفاف و پاکدامنی صرفاً از مصادیق انحرافات فردی محسوب می شود. (صفحه 88)

سوال

کدام گزینه بیانگر آن است که تکرار توبه موجب جلب رحمت خداوند میشود؟(دی ۱۴۰۱)
۱) من جاء بالحسنة فله عشر أمثالها
۲) التائب من الذنب کمن لا ذنب له
۳) ان الله یحب التوابین و یحب المتطهرین

جواب

گزینه ۳ (صفحه ۸۳)

سوال

۲. با توجه به این که در توبه همیشه باز است، کدام گزینه صحیح است؟ (دی۱۴۰۰خ)
الف. توفیق توبه همواره میسر است. ب. باید لحظه های توفیق را شکار کرد.

جواب

ب. باید لحظه های توفیق را شکار کرد. (صفحه 88)

سوال

۱. توبه و انقلاب انسان علیه خود، به چه معناست؟ (خ۱۴۰۱خ)
الف. قیام علیه تمایلات ناپسند ب. ایستادن علیه خود عالی

جواب

الف. قیام علیه تمایلات ناپسند (صفحه ۸۱)

سوال

۱. کدام مورد درباره تکرار توبه صحیح می باشد؟(ش ۱۴۰۱)
أ. تکرار توبه در پی شکستن آن، به معنای دور شدن توبه کار از خداوند است.
ب. توبه واقعی موجب محبوب شدن توبهکار نزد خداوند و جلب رحمت او می شود.

جواب

ب. توبه واقعی موجب محبوب شدن توبهکار نزد خداوند و جلب رحمت او می شود. (صفحه ۸۳)

سوال

۲. درباره زمان توبه، کدام مورد صحیح است؟(ش ۱۴۰۱)
أ. زمانی که، امکان توبه بیشتر، انجام آن آسانتر و جبرانش راحتتر باشد.
ب. وقتی که، خصلتها در انسان تثبیت شده باشد و انعطاف آدمی کم شده باشد.

جواب

أ. زمانی که، امکان توبه بیشتر، انجام آن آسانتر و جبرانش راحتتر باشد. (صفحه 88)

سوال

۳. در چه صورتی میتوان گفت که شخص گناهکار از گناه خود، توبه کرده است؟ (ش ۱۴۰۱)
أ. اگر پس از انجام گناه، احساس پشیمانی کند و بگوید هرگز چنین کاری نمیکنم.
ب. وقتی که ذکر «أستغفر الله» را بر زبان جاری کند حتی بدون پشیمانی قلبی.

جواب

أ. اگر پس از انجام گناه، احساس پشیمانی کند و بگوید هرگز چنین کاری نمیکنم. (صفحه ۸۲)

سوال

۴. درباره توبه، کدام گزینه نادرست است؟ (ش ۱۴۰۱)
أ. در توبه همیشه باز است و باید لحظههای توفیق را شکار کرد.
ب. توفیق توبه همیشه میسر است و میتوان خود را در دامن مهر خداوند انداخت.

جواب

ب. توفیق توبه همیشه میسر است و میتوان خود را در دامن مهر خداوند انداخت. (صفحه ۸۳)

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

سوال در چه صورتی شخص گناهکار، حتی با گفتن جمله « اَستَغفر الله» توبه نکرده است؟ (ش۱۴۰۲)

جواب اگر به زبان استغفر الله بگوید اما در قلبش پشیمان نباشد. (صفحه ۸۲)

سوال برای اینکه انسان متوجه زشتی گناه خود نشود شیطان از چه حیلهای استفاده م یکند؟(ش۱۴۰۲)

جواب حیله گام به گام کشاندن به سوی گناه (صفحه ۸۶)

سوال مهمترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری ها و انحرافات اجتماعی چیست؟ (دی 97)

جواب انجام امر به معروف و نهی از منکر (صفحه 88)

سوال در چه صورت استغفار بی خاصیت می شود؟ (خ98)

جواب اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه، استغفار را بی خاصیت می کند.

سوال اگر کسی حقوق مادی یا معنوی مردم را ضایع کرده است و برای جبران به آنان دسترسی ندارد، چه باید بکند؟(خ98)

جواب توبه کننده باید به نیابت آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. (صفحه 87)

سوال توبه در مورد بندگان خدا به چه معناست؟(ش 98)

جواب توبه به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست.

سوال مهم ترین راه اصلاح جامعه ای که گرفتار رباخواری شده است، چیست؟(دی 98)

جواب امر به معروف و نهی از منکر (توبه اجتماعی) (صفحه 88)

سوال گر جامعه ای در برخی موارد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج گردد، نیازمند چه توبه ای است؟(خ99)

جواب توبه اجتماعی (صفحه 88)

سوال بیان عبارت «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» از زبان شیطان، نشان دهنده کدام حیله او برای دور کردن انسان از توبه است؟(دی 99)

جواب نا امید کردن از رحمت الهی (صفحه ۸۴)

سوال چرا بهترین زمان توبه دوران جوانی است؟(خ۱۴۰۰)

جواب زیرا امکان توبه بیشتر و انجام آن آسان تر است (و جبران گذشته راحت تر). (صفحه 88)

سوال چرا به توبه "پیرایش یا تخلیه" گفته می شود؟(ش ۱۴۰۰)

جواب زیرا توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. (صفحه ۸۲)

سوال مهم ترین حق خداوند بر بنده چیست؟(ش ۱۴۰۰)

جواب حق اطاعت و بندگی (صفحه 87)

سوال مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری ها و انحرافات اجتماعی، چیست؟ (دی ۱۴۰۰)

جواب امر به معروف و نهی از منکر (صفحه 88)

سوال اگر مردم در امر به معروف و نهی از منکر برای اصلاح جامعه از گناهان اجتماعی کوتاهی کنند، چه آثار و پیامدهایی خواهد داشت؟(دی ۱۴۰۰خ)

جواب گناهان اجتماعی، قوی تر و محکم تر می شوند و در تمام سطوح جامعه نفوذ می کنند. (صفحه ۹۱)

سوال در چه صورت «تکرار توبه» به معنای دور شدن از خداوند نیست؟(دی ۱۴۰۰خ)

جواب تکرار توبه اگر واقعی باشد به معنی دور شدن از خداوند نیست.(صفحه 88)

سوال مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری ها و انحرافات اجتماعی چیست؟ (خ۱۴۰۱)

جواب امر به معروف و نهی از منکر (صفحه 88)

سوال در چه صورت توبه، گناهان را به حسنات تبدیل میکند؟ (ش ۱۴۰۱)

جواب اگر توبه، همراه با ایمان و عمل صالح باشد. (صفحه ۸۳)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید

سوال با وجود اینکه هر وقت توبه کنیم خدا قبولمان میکند چرا نباید توبه را به تأخیر انداخت؟ توضیح دهید .(ش ۱۴۰۲)

جواب به هیچ وقت زیرا اگر انسانی غرق گناه شود ، دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند شاید گناه به قدری بر روحش غلبه کند که ه‍ قلبش از گناه پشیمان نشود و وقتی که پشیمانی قلبی نباشد توبهای صورت نگرفته است. (صفحه ۸۵)

سوال در بحث توبه ؛ جبران حقوق مادی و معنوی صاحبان حق در صورت عدم دسترسی به آنها چگونه ممکن است؟(خ۱۴۰۲)

جواب به نیابت از آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. (صفحه 87)

سوال مقصود از جبران حقوق الهی در بحث توبه را توضیح دهید. (دی ۱۴۰۱)

جواب مهمترین حق خداوند حق اطاعت و بندگی اوست توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند. برای مثال : نمازها با روزههای از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادتهای ترک شده را به جا آورد. . (صفحه 87)

سوال بهترین زمان برای توبه چه زمانی است؟ شرح دهید. (دی 97)

جواب دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. (صفحه 88)

سوال از مراحل تکمیلی توبه، " عدم تکرار گناه" را توضیح دهید.(دی 97)

جواب توبه کننده تلاش می کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود، زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند. (صفحه ۸۶)

سوال "به تسویف کشاندن" از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه را توضیح دهید.(دی 97)-

جواب «تسویف » از ریشه (سوف) و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائما به خود می گوید « به زودی توبه می کنم » و این گفته را آنقدر تکرار می کند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. (صفحه ۸۵)

سوال از مراحل تکمیلی توبه «جبران حقوق الهی» را شرح دهید. (خ98)

جواب توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهم ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود را در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند. (صفحه 87)

سوال یکی از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه «تسویف» است. آن را توضیح دهید. (خ98خ)

جواب «تسویف » از ریشه (سوف) و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائما به خود می گوید « به زودی توبه می کنم » و این گفته را آنقدر تکرار می کند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. (صفحه ۸۵)

سوال از مراحل تکمیلی توبه «جبران حقوق الهی» را توضیح دهید.(ش98)

جواب توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق مربوط به خداوند است . مهم ترین حق خداوند ، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد. البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند.(صفحه ۸۶)

سوال از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه ، وعده «گناه کن و بعد توبه کن» را توضیح دهید.(ش98)

جواب شیطان ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن!» به سوی گناه می کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می سازد و می گوید «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب.» در این حالت، انسان با خود می گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه ام پذیرفته نیست. در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، خداوند توبه اش را می پذیرد. (صفحه ۸۴)

سوال تا چه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟ در این مورد به چه نکته ای باید توجه کنیم؟(ش 98خ)

جواب اما بهترین زمان برای توبه، دوره ای است که امکان توبه بیشتر و انجام آن آسان تر و جبران گذشته راحت تر است. بر این اساس، باید به این نکته توجه کنیم : دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. (صفحه 88)

سوال منظور از تسویف چیست و چرا شیطان از این حیله برای گمراهی جوانان استفاده می کند؟ (دی 98)

جواب تسویف به معنای امروز و فردا کردن است. فرد گنهکار دائما به خود می گوید به زودی توبه می کنیم. شیطان به جوان می گوید: تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و این یک دام است که سبب عادت جوان به گناه می شود و ترک گناه برایش سخت می گردد. (صفحه ۸۵)

سوال منظور از تسویف چیست؟ چگونه شیطان از این حیله برای گمراهی جوانان استفاده می کند؟(خ99)

جواب «تسویف» از ریشه « سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. فرد گنهکار دائما به خود می گوید «به زودی توبه می کنم.» و آن قدر تکرار می کند، تا میل به توبه در او خاموش می شود. شیطان به او می گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و می توانی در آینده توبه کنی. (صفحه ۸۵)

سوال یکی از مراحل توبه، جبران حقوق مردم (حق الناس) است، آن را با یک مثال توضیح دهید.(خ99)

جواب توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد. حقوق معنوی انسان ها بسیار مهم تر از حقوق مادی آنان است. مثلا اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده یا ... در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده به جبران حقوق از دست رفته بپردازد. (صفحه 87)

سوال یکی از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه «تسویف» است، آن را توضیح دهید.(خ99خ)

جواب «تسویف » از ریشه (سوف) و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائما به خود می گوید « به زودی توبه می کنم » و این گفته را آنقدر تکرار می کند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. (صفحه ۸۵)

سوال چرا دوره جوانی بهترین زمان توبه است؟ توضیح دهید.(خ99خ)

جواب دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. (صفحه 88)

سوال راحل تکمیلی توبه را نام ببرید. (ش ۹۹)

جواب تلاش در جهت دور شدن از گناه – جبران حقوق الهی و حقوق مردم (صفحه ۸۶)

سوال توبه اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید. (ش۹۹)

جواب وقتی جامعه ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند توبه اجتماعی است. انحراف های اجتماعی مانند ربا خواری، رشوه گرفتن، بی توجهی به عفاف و پاکدامنی و ... (صفحه 88)

سوال چرا جوانی بهترین زمان برای توبه کردن است؟ توضیح دهید. (ش۹۹)

جواب دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. (صفحه 88)

سوال توبه اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید.(دی ۹۹)

جواب اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح ، یعنی توبه اجتماعی است. انحراف های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند. ربا خواری ، رشوه گرفتن ، بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله این بیماری ها و انحراف هاست. مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از این بیماری ها انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. (صفحه 88)

سوال چرا دوره جوانی بهترین زمان برای توبه است؟ (دی ۹۹)

جواب دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می آیند، شبیه ریشه های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می گذرد، نفوذ آن بیشتر می شود و قوی تر می گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می شود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان تر از زمان پیری است. (صفحه 88)

سوال از مراحل تکمیلی توبه «جبران حقوق الهی» را توضیح دهید. (دی ۹۹ خ)

جواب توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق مربوط به خداوند است . مهم ترین حق خداوند ، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد. البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند. (صفحه ۸۶)

سوال چرا بهترین زمان توبه، دوره جوانی است؟ (دی ۹۹خ)

جواب دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می آیند، شبیه ریشه های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می گذرد، نفوذ آن بیشتر می شود و قوی تر می گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می شود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان تر از زمان پیری است. (صفحه 88)

سوال یکی از حیله های شیطان که به تاخیر انداختن توبه (تسویف) است را شرح دهید.(خ ۱۴۰۰)

جواب «تسویف»: از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائماً به خود می گوید «به زودی توبه می کنم.» و این گفته را آنقدر تکرار می کند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. این حیله شیطان، بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می رود. به او می گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می شود ، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. (صفحه ۸۵)

سوال یکی از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه "تسویف" است، آن را شرح دهید. (ش ۱۴۰۰)

جواب «تسویف» : از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائماً به خود می گوید «به زودی توبه می کنم.» و این گفته را آن قدر تکرار می کند. تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. این حیله شیطان، بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می رود. به او می گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. (صفحه ۸۵)

سوال از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه، "نا امید کردن از رحمت الهی" را شرح دهید. (دی ۱۴۰۰)

جواب ابتدا انسان را با این وعده که " گناه کن و بعد توبه کن" به سوی گناه می کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می سازد و می گوید " آب که از سر گذشت چه یک وجب. چه صد وجب"در این حالت، انسان با خود می گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه شده است که دیگر توبه ام پذیرفته نیست. در حالی که آدمی، هرقدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه اش را می پذیرد. (صفحه ۸۴)

سوال یکی از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه "نا امید کردن از رحمت الهی" است. آن را شرح دهید. (دی ۱۴۰۰خ)

جواب ابتدا انسان را با این وعده که " گناه کن و بعد توبه کن" به سوی گناه می کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می سازد و می گوید " آب که از سر گذشت چه یک وجب. چه صد وجب"در این حالت، انسان با خود می گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه شده است که دیگر توبه ام پذیرفته نیست. در حالی که آدمی، هرقدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه اش را می پذیرد. (صفحه ۸۴)

سوال از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه «به تاخیر انداختن توبه (تسویف)» را شرح دهید. این حیله بیشتر برای چه کسانی به کار می رود؟ (خ۱۴۰۱)

جواب تسویف از ریشه سوف و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائماً به خود می گوید «به زودی توبه می کنم.» و این گفته را آنقدر تکرار می کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. این حیله بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می رود. (صفحه ۸۵)

سوال از مراحل تکمیلی توبه «جبران حقوق مردم» را توضیح دهید. (خ۱۴۰۱خ)

جواب توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد. حقوق معنوی انسان ها بسیار مهم تر از حقوق مادی آنان است. (صفحه 87)

سوال چرا دوره جوانی بهترین زمان برای توبه است؟ (دی ۹۹)

جواب دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می آیند، شبیه ریشه های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می گذرد، نفوذ آن بیشتر می شود و قوی تر می گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می شود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان تر از زمان پیری است. (صفحه 88)

سوال منظور از «انقلاب علیه خود» در توبه چیست؟ (ش۱۴۰۱)

جواب انسان میتواند در برابر موانع درونی خود ایستادگی کرده و علیه خود انقلاب کند. (با پیروی از عقل علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند.) (انقلاب و قیام خود عالی انسان علیه خود دانی) (انقلاب نفس لوامه علیه نفس اماره) (صفحه ۸۱)

دین و زندگی

درس ۸

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir
تلگرام بله

- احکام الهی در زندگی امروز
  - تزکیه نفس
    - رمز سعادت و رستگاری است آیه: (قد أفلح من (گاها)
    - ترکیه نفس زمانی اتفاق می افتد که نفس ما از آلودگیها پاک شود
    - با توبه آغاز میشود و با عمل به دستورات الهی از جمله احکام تداوم میباید= احکام
  - یگانه راه اطمینان
  - شیوه مطمئن زندگی

- چهار نکته در مورد احکام الهی
  - هماهنگی میان سعادت دنیا و آخرت و احکام دین زندگی جدی و عزم قوی و استوار
  - علت و دلایل خاص دستور خدا حکمت احکام الهی
    - برخاسته از علم بینهایت الهی که علم ما در برابر آن بسیار ناچیز
    - با فهمیدن یکی از حکمتها نمی توان این فهم را مبنای تصمیم گیری قرار داد
  - خدا=نصیحت گر حقیقی
    - خدا جهت پیشگیری از خطرات تابلوهای خطر را بالا برده است
    - در اسلام صنع و حرام زیاد نیست
    - فقط ورزشی که همراه با قمار با زبان اور باشد. حرام است
    - خداوند به ضررهای یک عمل نگاه میکنند نه دوست داشتن یا نداشتن مردم
    - آیه : و بسا چیزی را خوش نمی.دارید و آن برای شما خوب است و با چیزی را دوست میدارید و آن برای شما بد است و خدا میداند و شما نمی دانید.
  - استخراج احکام= بر اساس نیازهای پیچیده تر و جدید نه بر اساس انحراف جوامع و خواسته های مخالف با سعادت
  - رونق شراب و قمار در جاهلیت آیه :(یسئلونك عن الحمر و النییر کل فیهما إثم کبیر و منافع للناس والمُهما أکبر من لفمهما)
  - رواج شراب در دربار بنی امیه و بنی عباس
  - علت تحریم قمار
    - کاری بیهوده که ثروت مردم را در مسیری که فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد و عامل کینه و دشمنی میان برنده و بازنده است.
  - ارتباط جنسی خارج از چهارچوب شرع
    - بازگشت به جاهلیت/تزلزل خانواده/ افزایش تک سرپرستی
  - آیه (لا للزبوا الرکی الله کان فاجئه و ساة سبیلا)

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

- زندگی در شرایط ویژه
  - مراحل تکمیلی توبه
  - عرصه فرهنگ و ارتباطات
    - اهمیت فرهنگ : روح حاکم بر جامعه و نشان دهنده هویت و شخصیت آن است.
    - معیارهای تشخیص ارزشمندی فرهنگ
      - معیارهای اصلی: ایمان و اعتقاد به خدا، پیامبران و معاد
      - معیارهای فرعی توجه به ،عدالت خردورزی علم و دانش عفاف و پاکدامنی دوری از شهوت و غضب و پایبندی به احکام و دستورات الهی
    - تولید توزیع و تبلیغ فیلمهای سینمایی و آثار هنری به منظور گسترش معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی از مصادیق مهم عمل صالح واجب کفایی دارای پاداش اخروی بزرگ نکته مهم: حق نشر حق تکثیر یا کپی رایت مجموعه حقوقی است که به پدیدآورنده یک اثر در حوزه های مختلف هنری و فرهنگی تعلق میگیرد .
      . طبق نظر همه مراجع اگر تولید کننده یک اثر تکثیر و کپی آن اثر را جایز نداند تکثیر آن حرام است و خرید و استفاده از این آثار تکثیری نیز حرام است.
    - پایگاه اینترنتی و شبکه های اجتماعی به منظور اشاعه فرهنگ اسلامی و مقابله با اندیشتههای کفرآمیز و ابتذال اخلاقی مستحب
      در مواردی واجب کفایی /در صورت توانایی علمی و فنی و مالی باید به ایجاد آن مبادرت ورزند. استفاده از وسایل ارتباطی داخلی واجب است.
    - انواع موسیقی جایز و حلال به جز تقویت بی بندوباری تحریک ،شهوت مناسب مجالس لهو و لعبه (حرام) رسانههایی که در بردارنده تصاویر یا متولی هستند که موجب انحراف و فساد میشوند در بردارنده یا موسیقی مطرب و مناسب با مجالس لهو و گناه: گناه کبیره و حرام است.
    - شرکت در مراسم شادی و جشن های ملی و مذهبی:جایز
  - عرصه ورزش و بازی
    - فواید داشتن بدنی قوی سلامتی فعالیت بهتر و پیروزی در مبارزه با دشمنان دین مانند دلاوری و شجاعت پیامبر(ص) و امام علی (ع) در جنگها/قوی شدن بدن وقتی ارزشمند است که تواضع و فروتنی شود نه فخر فروشی
    - پیش قدم شدن در برگزاری بازیها و ورزشهای معی برای تقویت رابطه صمیمانه و سلامت اخلاقی افراد پاداش اخروی دارد
    - شرط بندی از امور زبان آور روحی و اجتماعی حرام
      - فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن از فساد و بی بندوباری ها ضرورت یابد واجب کفایی
  - عرصه اقتصاد
    - سبک زندگی جدید مبتنی بر تولید انبوه ،کالا مصرف فراوان و توجه به رفاه بیش از حد و لذتهای مادی
    - مدیریت اقتصاد
      - اول حفظ استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان
      - دوم پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی
      - سوم حرکت به سوی آبادانی و دوری از دنیازدگی و تجمل گرایی
    - تلاش برای رزق و روزی حلال و پرهیز از عوامل ناپاک شدن روزی مانند تولید کالا با کیفیت پایین و فریب کاری در معامله
    - حدیث پیامبر (ص): عبادت ده جزء دارد که که جزء آن کسب و کار حلال است.
      حدیث امام علی (ع) (یا معشر النجار البغة، ثُمَّ المنجزه، باید با احکام تجارت آشنا شویم تا گرفتار کسب حرام نگردیم.
    - واجب است بر مسئولین از اشرافی گری و تجمل گرایی اجتناب کنند؛ زیرا از مهمترین عوامل عقب ماندگی اقتصادی به وجود آمدن فاصله طبقاتی است که علاوه بر آثار منفی اقتصادی باعث بی اعتمادی عمومی و رواج تجمل گرایی و مصرف گرایی در میان مردم میشود

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

زندگی در شرایط ویژه

- عرصه اقتصاد
  - جلوگیری از تحریب محیط زیست و به حداقل رساندن مصرف پلاستیک، سموم شیمیایی و ...
  - دوری از تجمل و مدگرایی و ساده زیستی پیشه کردن برای جلوگیری از غم و اندوه افراد بی بضاعت
  - کنترل روابط اقتصادی برای وابسته نشدن و تحت فشار سلطه گران نبودن بر دولت واجب است
  - هر نوع تجارتی به نفع رژیم صهیونیستی که به کمک انگلستان و به روز غاسب سرزمین مسلمانان است حرام است.

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال: رواج ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع بازگشتی به دوران..... است. که تزلزل بنیان خانواده را در پی دارد.(خ۱۴۰۲)

جواب: جاهلیت (صفحه 98)

سوال: قرآن کریم طبق آیه شریفه ««قد افلح من زکاها »» رمز سعادت و رستگاری انسانها ر..... دانسته است. (دی ۱۴۰۱)

جواب: تزکیه نفس (صفحه ۹۴)

سوال: تولید فیلم سینمایی و تلویزیونی که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی باشد، ..... است.(دی 97)

جواب: مستحب (صفحه 101)

سوال: در احکام دین، هر دستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که ..... آن حکم و دستور نامیده می شود. (خ 98) حکمت (صفحه ۹۶)

جواب: حکمت (صفحه ۹۶)

سوال: در عرصه اقتصاد باید بکوشیم قبل از ورود به کار و تجارت با ..... آشنا شویم. (ش 98خ)

جواب: احکام تجارت (صفحه ۱۰۳)

سوال: اشرافی گری برخی مسئولان و فساد اداری و مالی، یکی از عوامل عقب ماندگی ..... است.(خ۹۹)

جواب: اقتصادی (صفحه ۱۰۴)

سوال: تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیشی قرار دارد، زندگی ..... است. (دی 99)

جواب: دینی (الهی)

سوال: در احکام دین، هر دستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که ..... آن حکم و دستور نامیده می شود. (دی ۱۴۰۰)

جواب: حکمت (صفحه ۹۶)

سوال: تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیش قرار دارد ..... است. (خ ۱۴۰۱)

جواب: زندگی دینی (صفحه ۹۵)

تدبر در ایات قرآن و حدیث

سوال: با توجه به آیه «أَ فَمَن أَسَّسَ بُنیانَهُ عَلَی تَقوی مِن اللهِ وَ رِضوان خَیر » انسان خردمند و عاقبت اندیش چه شیوه ای از زندگی را برمی گزیند؟ (ش ۱۴۰۲)

جواب: زندگی دینی و عمل به احکام الهی (زندگی مبتنی بر تقوا و رضایت الهی (صفحه ۹۵)

سوال: با توجه به حدیث شریف « یا معشر التجار الفقه ثُمَّ المتجر » چرا یادگیری مسائل شرعی ،تجارت، مقدم بر تجارت است؟(خ۱۴۰۲)

جواب: برای آشنایی با حلال و حرام برای گرفتار نشدن در کسب حرام (صفحه ۱۰۲)

سوال: براساس عبارت قرآنی « أفمن أسس بنیائه، علی تقوی من الله و رضوان خیر ..... » زندگی محکم و استوار برچه پایه هایی بنا میشود؟(دی 97)

جواب: تقوای الهی و خشنودی الهی (صفحه ۹۵)

سوال: با توجه به عبارت قرآنی: «أم من أسس بنیائه علی شفا جرف هار» مقصود از بنای زندگی بر لبه پرتگاه چیست؟ (خ98)

جواب: یعنی انسان به جای اینکه سبک زندگی خود را بر مبنای دین و دستورات الهی قرار دهد که پشتوانه ای محکم و قابل اعتماد است ، هوی و هوس و مکاتب دنیوی را مبنا و معیار زندگی خود قرار دهد که سرانجامی تاریک به دنبال دارد (یعنی انسان زندگی خود را بر پایه دستورات الهی بنا نکرده باشد.) (صفحه ۹۵)

سوال براساس آیه شریفه " أم من أسس بنیانه علی شفا جرف هار" مقصود از زندگی بر لبه پرتگاه چیست؟ (خ98خ)

جواب یعنی انسان به جای اینکه سبک زندگی خود را بر مبنای دین و دستورات الهی قرار دهد که پشتوانه ای محکم و قابل اعتماد است ، هوی و هوس و مکاتب دنیوی را مبنا و معیار زندگی خود قرار دهد که سرانجامی تاریک به دنبال دارد (یعنی انسان زندگی خود را بر پایه دستورات الهی بنا نکرده باشد.) (صفحه ۹۵)

سوال چرا در آیه «و لا تقربوا الزنی إنه کان فاحشه و ساء سبیلا» انسان از نزدیک شدن به زنا نهی شده است؟ (خ۹۹)

جواب موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی انسان ها به خطر نیفتد. (صفحه ۹۹)

سوال در آیه شریفه «یسئلونک عن الخمر و المیسر قل فیهما اثم کبیر ... » قرآن کریم چه چیزهایی را دارای منفعت و در عین حال گناه بسیار می داند؟ (خ۹۹خ)

جواب شراب – قمار (صفحه 98)

سوال در آیه «افمن أسس بنیانه علی تقوی من الله و رضوان خیر» زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا می شود؟ (ش۹۹)

جواب تقوی – خشنودی خدا

سوال مطابق حدیث امام علی علیه السلام «یا معشر التجار، الفقة، ثم المتجر» چگونه می توان از گرفتاری به کسب حرام دوری کرد؟(دی ۹۹)

جواب آشنایی با احکام تجارت (فقه) (صفحه ۱۰۳)

سوال در عبارت قرآنی «أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ»، زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا می شود؟ (ش ۱۴۰۰)

جواب تقوای الهی – خشنودی خداوند (صفحه ۹۵)

سوال بر اساس عبارت قرآنی: «أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ...»، زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا می شود؟ (دی ۱۴۰۰)

جواب تقوای الهی – رضایت پروردگار یا (عمل به احکام و دستورات الهی) (صفحه ۹۶)

سوال طبق آیه «....أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ .... » چه نوع زندگی ای بر لبه پرتگاه دوزخ است؟(دی ۱۴۰۰خ)

جواب یعنی انسان به جای اینکه سبک زندگی خود را بر مبنای دین و دستورات الهی قرار دهد که پشتوانه ای محکم و قابل اعتماد است ، هوی و هوس و مکاتب دنیوی را مبنا و معیار زندگی خود قرار دهد که سرانجامی تاریک به دنبال دارد (یعنی انسان زندگی خود را بر پایه دستورات الهی بنا نکرده باشد.) (صفحه ۹۵)

سوال خداوند در آیه مبارکه «لَا تَقْرَبُوا الزِّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» از کدام گناه کبیره نهی می فرماید؟ (ش ۱۴۰۱)

جواب زنا (ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع) (صفحه ۹۹)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید

سوال احکام و قوانین دین اسلام، فقط زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند. (دی 97)

جواب غلط (صفحه ۹۵)

سوال استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک باشد و خواه غیرسنتی و مدرن، جایز و حلال است.(دی 97)

جواب صحیح (صفحه ۱۰۲)

سوال احکام و قوانین دین اسلام فقط سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی را تأمین می کند. (خ98)

جواب غلط (صفحه ۹۵)

سوال هر دستور خداوند علت ها و دلایل خاص خود را دارد که «حکمت» آن حکم و دستور نامیده میشود. (خ98خ)

جواب صحیح (صفحه ۹۶)

سوال میان نعمت های الهی در آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است.(ش98)

جواب صحیح (صفحه ۹۶)

سوال میان نعمت های الهی در آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است.(ش98)

جواب صحیح (صفحه ۹۶)

سوال هر دستور خداوند علت ها و دلایل خاص خود را دارد که حکمت آن حکم و دستور نامیده میشود. (ش98خ)

جواب صحیح (صفحه ۹۶)

سوال قمار یک کار بیهوده است و میان برنده و بازنده دشمنی به وجود می آورد. (دی 98)

جواب صحیح (صفحه 98)

سوال بایدها و نبایدهای دینی و الهی با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند، قابل قیاس است. (خ ۹۹)

جواب غلط (صفحه ۹۵)

سوال احکام و قوانین دین اسلام، فقط سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی انسان را تامین می نماید.(خ۱۴۰۰)

جواب غلط (صفحه ۹۵)

سوال میان سعادت انسان در دنیا و جهان آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام)، ارتباط و هماهنگی برقرار است.(خ ۱۴۰۱)

جواب صحیح (صفحه ۹۶)

سوال رایج شدن ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، بازگشت به جاهلیت است که بنیان خانواده را متزلزل می کند.(خ۱۴۰۱خ)

جواب صحیح (صفحه 98)

در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید

سوال در زمینه حکمت احکام الهی کدام گزینه صحیح است.(خ۱۴۰۲)
۱) دانستن حکمت احکام الهی بر همه واجب است.
۲)برای فهمحکمت احکامالهی ازعلوم مختلفمی توانکمک گرفت.
۳) در وضع احکام الهی نظر و علاقه اکثریت مردم ملاک می باشد.

جواب ۲ – (صفحه ۹۶-97)

سوال کدام عبارت، از دلایل حرام بودن قمار است؟ (خ۱۴۰۰)
الف. فراموش نشدن زشتی قمار در اذهان مسلمانان ب. ایجاد کینه و دشمنی میان برنده و بازنده

جواب ب – (صفحه 98)

اصطلاحات

سوال حکمت احکام: (دی ۱۴۰۱)

جواب هردستور خداوند، دلایلخاص خودرا داردکه حکمتآن حکمو دستورنامیده میشود (صفحه ۹۶)

احکام

سوال
احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. .
(واجب – واجب کفایی – مستحب – حرام – حلال و جایز ا :توجه یک مورد اضافی است. (ش 1402) (صفحه 101–104)
استفاده از موسیقی غیر سنتی و مدرن برای اجرای برنامه های فرهنگی مفید حلال و جایز
فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد در شرایط ضروری واجب کفایی
شرکت در مجالس شادی مانند جشن تولد برای تقویت صله رحم به شرط رعایت احکام دین مستحب
فراهم کردن زیر ساخت لازم برای پایگاههای ارتباطی بومی بر دولت اسلامی برای جلوگیری از سلطه بیگانگان واجب

سوال

احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. .
(واجب – واجب کفایی – مستحب – حرام – حلال و جایز ا :توجه یک مورد اضافی است. (ش 1402) (صفحه 101–104)
استفاده از موسیقی غیر سنتی و مدرن برای اجرای برنامه های فرهنگی مفید حلال و جایز
فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد در شرایط ضروری واجب کفایی
شرکت در مجالس شادی مانند جشن تولد برای تقویت صله رحم به شرط رعایت احکام دین مستحب
فراهم کردن زیر ساخت لازم برای پایگاههای ارتباطی بومی بر دولت اسلامی برای جلوگیری از سلطه بیگانگان واجب

سوال

احکام حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب – جایز – واجب کفایی – حرام – مستحب (خ 1402)
شرکت در جشن ملی به منظور تبلیغ دین به شرط رعایت احکام دین مستحب
انجام قمار با هدف پر کردن اوقات فراغت حرام
استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید حلال و جایز **(صفحه 101–104)**

سوال

احکام حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب – جایز – واجب کفایی – حرام – مستحب (دی 1401)
(آ) ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی آ) مستحب
(ب) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید ب) حلال و جایز
(پ) خریداری و مصرف کالاهای خارجی که سیب وابستگی کشور شود پ) حرام
(ت) فراهم کردن زیر ساختهای لازم برای پایگاههای ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت ت) واجب
(صفحه 101–104)

سوال

احکام حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب – جایز – واجب کفایی – حرام – مستحب (یک مورد اضافی است.)(خ98)
۱) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی
۲) تلاش برای پیشرفت علمی ، صنعتی و افزایش تولید داخلی
۳) دادن جایزه توسط سازمانها ، نهادها و افراد به ورزشکاران
۴) تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی، تاریخی و اجتماعی به سبب اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی در شرایط ویژه
1. حرام 2. واجب 3. جایز 4. واجب کفایی **(صفحه 101–104)**

سوال

احکام هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (مستحب – حرام – جایز – واجب کفایی) (خ98خ)
الف) تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی در شرایط ویژه
ب) شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی
ج) شرکت در مجالس شادی برای تقویت صله رحم یا تبلیغ دین
الف) واجب کفایی ب) حرام ج) مستحب (صفحه 101–104)

سوال

حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید : واجب – جایز – واجب کفایی – حرام – مستحب (یک مورد اضافی است.) (ش98)
الف) شرکت در مجالس شادی جهت تقویت صله رحم
ب) اسراف در مصرف آب، بنزین، مواد غذایی، پوشاک و انرژی
ج) فراهم کردن زیرساخت های لازم توسط دولت اسلامی برای پایگاه های ارتباطی بومی و داخلی
د) توزیع انواع آثار هنری به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی
الف) مستحب ب) حرام ج) واجب د) واجب کفایی (صفحه 101–104)

سوال

احکام هر یک از موارد زیر را مشخص کنید . (واجب – جایز – واجب کفایی – مستحب – حرام) (ش98خ)
الف) تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی
ب) استفاده از موسیقی مناسب مجالس لهو و لعب
ج) دادن جایزه توسط سازمانها و نهادها به ورزشکاران
د) تلاش برای پیشرفت علمی و صنعتی و افزایش تولید داخلی
الف. واجب کفایی ب. حرام ج. جایز د. واجب (صفحه 101–104)

سوال

حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب – مستحب – مکروه – حرام : یک مورد اضافی است.) (دی 98)
الف) بهره بردن از وسایل ارتباطی داخلی
ب) شرکت در مجالس شادی به منظور تبلیغ دین
ج) شرط بندی کردن در بازی ها و ورزش های معمولی
الف. واجب ب. مستحب ج. حرام (صفحه 101–104)

سوال

هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز- واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است.) (خ 99)
الف) وابستگی کشور به بیگانگان با خریدن کالاهای خارجی
ب) استفاده از آلات موسیقی برای برنامه های فرهنگی مفید
ج) شرکت کردن در مجالس شادی جهت تقویت صله رحم یا تبلیغ دین
د) ضرورت فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد
الف. حرام ب. جایز ج. مستحب د. واجب کفایی (صفحه 101-104)

سوال

احکام هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (حلال و جایز واجب کفایی - حرام - مستحب - واجب)(ش 99خ)
الف) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی
ب) فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری
ج) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای برنامه های فرهنگی مفید
د) شرکت در مجالس شادی که موجب تقویت صله رحم یا تبلیغ دین شود.
الف) حرام ب) واجب کفایی ج) جایز د) مستحب (صفحه 101-104)

سوال

هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز - واجب کفایی - مستحب مکروه - حرام: یک مورد اضافی است.) (ش 99)
الف) ورزش کردن به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی
ب) تولید فیلم های تلویزیونی جهت گسترش فرهنگ اسلامی
ج) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی و ترویج کالای آنها
د) شرکت در مجالس شادی مانند جشن های ملی با رعایت احکام دین
الف) مستحب ب) واجب کفایی ج) حرام د) جایز (صفحه 101-104)

سوال

حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است.) (دی 99)
الف) فراهم کردن زیرساخت های لازم برای پایگاه های ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت
ب) استفاده از موسیقی، خواه موسیقی سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن
ج) شرکت در مجالس شادی برای تقویت صله رحم به شرط رعایت احکام الهی
د) شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی
الف) واجب ب) جایز ج) مستحب د) حرام (صفحه 101-104)

سوال

احکام هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (مستحب - حرام - واجب کفایی - جایز)(دی 99 خ)
الف) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی
ب) استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن
ج) ایجاد پایگاه های اینترنتی و شبکه های مجازی به منظور اشاعه فرهنگ اسلامی
د) فراهم آوردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد در صورت ضرورت
الف) حرام ب) جایز ج) مستحب د) واجب کفایی (صفحه 101-104)

سوال

حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: جایز و حلال - مستحب - حرام - واجب کفایی(خ 1400)
الف. شرط بندی حتی در بازی ها و ورزش های معمولی
ب. شرکت در مجالس شادی جهت تبلیغ دین، به شرط رعایت احکام الهی
ج. استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن
د. تولید، توزیع و تبلیغ فیلم های سینمایی و تلویزیونی به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی
الف. حرام ب. مستحب ج. جایز و حلال د. واجب کفایی (صفحه 101-102)

سوال

حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: (مستحب - حلال و جایز - واجب کفایی - حرام)(ش1400)
الف. استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید
ب. هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی همچون وارد کردن و ترویج کالا
ج. شرکت در مجالس شادی جهت تبلیغ دین، به شرط رعایت احکام الهی
د. فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری در شرایط ضروری
الف. حلال و جایز ب. حرام ج. مستحب د. واجب کفایی (صفحه 102-104)

سوال

احکام حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: حرام - جایز و حلال - واجب - مستحب- واجب کفایی (یک مورد اضافی است.) (دی 1400)
الف. تولید و توزیع فیلم های سینمایی جهت مبارزه با تهاجم فرهنگی
ب. شرکت در مجالس شادی اگر موجب تقویت صله رحم شود.
ج. استفاده از ابزارهای موسیقی برای اجرای برنامه های فرهنگی مفید
د. شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی
الف. واجب کفایی ب. مستحب ج. حلال و جایز د. حرام (صفحه 101-102)

سوال **حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: (جایز و حلال – حرام – مستحب – واجب) یک مورد اضافه است.(دی 1400خ)**
1. فراهم کردن زیرساخت لازم ارتباطی بومی برای مانع شدن از سلطه رسانه ای بیگانگان
2. شرکت در مجالس شادی جهت تقویت صله رحم به شرط رعایت احکام الهی
3. هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی
1. واجب 2. مستحب 3. حرام (صفحه 101–102)

سوال **حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: جایز – حرام – واجب – مستحب – واجب کفایی (یک مورد اضافی است.)(خ 1401)**
الف. هر نوع تجارت که به نفع رژیم صهیونیستی باشد.
ب. تولید و توزیع فیلم های سینمایی جهت مبارزه با تهاجم فرهنگی
ج. ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف دینی
د. خودداری از خرید کالای خارجی که مصرف آن سبب وابستگی کشور شود.
الف. حرام ب. واجب کفایی ج. مستحب د. واجب (صفحه 101–104)

سوال **حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید.(خ 1401خ)**
(واجب – مستحب – حرام – واجب کفایی)
الف. شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی
ب. شرکت در مجالس شادی جهت تقویت صله رحم یا تبلیغ دین، به شرط رعایت احکام الهی
ج. فراهم نمودن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری در صورت ضرورت
د. فراهم نمودن زیرساخت های لازم برای پایگاه های ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت
الف. حرام ب. مستحب ج. واجب کفایی د. واجب (صفحه 101–104)

سوال **احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: (واجب کفایی – مستحب – واجب – حرام) (ش 1401)**
أ. اجتناب مسئولان کشور از زندگی اشرافی و تجمل گرایی
ب. ایجاد پایگاه اینترنتی به منظور مقابله با اندیشههای کفرآمیز و ابتذال اخلاقی
پ. تولید، توزیع و تبلیغ انواع آثار هنری به منظور مقابله با تهاجم فرهنگی
ت. تکثیر و کپی آثار ادبی، علمی و هنری بدون دریافت اجازه از پدید آورندگان آن
الف. واجب ب. مستحب ج. واجب کفایی د. حرام (صفحه 101–104)

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

سوال **پس از توبه عامل تداوم پاکی جان و دل انسان ها چیست؟**

جواب **عملنمودن بهدستورات اخلاقیو عبادی (صفحه۹۴)**

سوال **شرط بندی در بازیها و ورزش های معمولی چه حکمی دارد؟ (دی 97)**

جواب **حرام است. (صفحه ۱۰۲)**

سوال **قمار علاوه بر بیهودگی چه ضررهایی برای جامعه دارد؟(خ98خ)**

جواب **پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد.**

سوال **چه عواملی سبب ناپاک شدن روزی انسان می گردد؟ (خ98خ)**

جواب **تولید کالا با کیفیت پایین و فریبکاری در معامله (صفحه ۱۰۳)**

سوال **دو مورد از آسیب های قمار را بنویسید؟(ش 98)**

جواب **قمار یک کار بیهوده است. – پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. – میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (صفحه 98)**

سوال **قمار علاوه بر بیهودگی چه ضررهایی برای جامعه دارد؟(ش 98خ)**

جواب **پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد.**

سوال علاوه بر بیهودگی چه ضررهایی برای فرد و جامعه دارد؟(خ۹۹خ)

جواب پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. (صفحه 98)

سوال و) در چه صورت واجب است افراد یک جامعه از مصرف کالاهای خارجی خودداری کنند؟ (ش ۹۹

جواب اگر مصرف کالای خارجی موجب وابستگی کشور شود. (صفحه ۱۰۶)

سوال ه) دلایل حرام بودن قمار در اسلام را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است.)(دی ۹۹)

جواب الف. بیهودگی ، ب. پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. ج. این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (صفحه 98)

سوال قمار علاوه بر بیهودگی چه ضررهایی برای فرد و جامعه به وجود می آورد؟ (دی ۹۹خ)

جواب پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. (صفحه 98)

سوال دو نمونه از اموری که سبب ناپاک شدن روزی انسان می گردد را نام ببرید.(خ ۱۴۰۰)

جواب تولید کالا با کیفیت پایین – فریبکاری در معامله. (صفحه ۱۰۳)

سوال در چه صورت فراهم کردن امکانات ورزشی و بازی ها، واجب کفایی است؟ (دی ۱۴۰۰)

جواب اگر برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری ضرورت یابد. (صفحه ۱۰۳)

سوال فرمایش پیامبر (ص) که : «عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن کسب حلال است» بیانگر چه مساله ای در عرصه اقتصاد است؟ (دی ۱۴۰۰خ)

جواب بکوشیم که رزق و روزی حلال به خانه بیاوریم و از همه اموری که سبب ناپاک شدن روزی ما می شود خودداری کنیم. (صفحه ۱۰۶)

سوال منظور از حکمت در دستورات و احکام الهی چیست؟(ش ۱۴۰۱)

جواب هر دستور خداوند دلایل خاص خود را دارد که حکمت آن حکم نامیده میشود.

سوال براساس احکام اسلام در چه صورت ورزش مستحب و دارای پاداش اخروی است؟ (ش ۱۴۰۱)

جواب اگر ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد. (صفحه 97)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید

سوال جرایی وجوب اجتناب مسئولین از زندگی اشرافی و تجمل گرایی را تبیین کنید. (ش۱۴۰۲)

جواب اشرافی گری ، تجمل گرایی برخی از مسئولین و فساد ادارای و مالی یکی از مهمترین عوامل عقب ماندگی اقتصادی ۵ و به وجود آمدن فاصله طبقاتی است که علاوه بر آثار منفی ،اقتصادی باعث بی اعتمادی عمومی و رواج تجمل گرایی و مصرف گرایی در میان مردم می.شود بنابر این بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از این شیوه ی زندگی اجتناب کنند و با اسوه قرار دادن خود ، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند (صفحه ۱۰۴)

سوال چرا از دیدگاه اسلام ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع حرام دانسته شد؟(دی ۱۴۰۱)

جواب رایج شدن این ارتباط بازگشتی به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل میکند همان طور که در کشورهایی که این قبیل رابطه ها وجود دارد خانواده استحکام خود را از دست داده و فرزندان تک سرپرست فراوان شده اند . (صفحه 98)

سوال چرا در اسلام ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، حرام شمرده شده است؟ (ش ۹۹)

جواب چون رایج شدن این ارتباط بازگشت به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می کند و سلامت جسمی و روحی انسانها را به خطر می اندازد. (صفحه 98)

سوال چرا قمار در اسلام حرام شمرده شده است؟ (خ۹۹)

جواب قمار یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (صفحه 98)

سوال مسئولین کشور برای تحقق چه اهدافی باید اقتصاد را مدیریت کنند؟ (دی 98)

جواب اول – استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان دوم – پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی سوم – حرکت به سوی آبادانی و عمران در عین دوری از دنیا زدگی و تجمل گرایی (صفحه ۱۰۳)

سوال در صورت تعارض عادت ها و رفتارهای زندگی عصر حاضر با احکام الهی، چه باید کرد؟ (دی ۹۹خ)

جواب با اعتماد به نفس بالا و توکل بر او وارد عمل می شویم. در این صورت هم زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام فراهم می نماییم و هم از اسلاممان در صحنه عمل و زندگی دفاع می کنیم. (صفحه ۹۹)

سوال آثار زیان بار قمار را بنویسید. (دو مورد) (خ ۱۴۰۱)

جواب یک کار بیهوده است – پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد – میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (صفحه 98)

سوال با توجه به این که «هر دستور و حکم خدا حکمتی دارد» برای تشخیص حکمت احکام با عقل خود، به چه نکته ای باید توجه کنیم؟ توضیح دهید.(دی ۱۴۰۰خ)

جواب باید توجه داشته باشیم که آنچه ما کشف می کنیم، در برابر علم بی نهایت الهی که وضع کننده این احکام است بسیار ناچیز است؛ بنابراین نباید چنین بپنداریم که با فهمیدن یکی از حکمت های یک حکم الهی به همه حکمت های آن پی برده ایم و این فهم را مبنای تصمیم گیری قرار دهیم.

دین و زندگی

درس ۹

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

- معیارهای تمدن اسلامی
  - گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند:
    - توحید محوری و ایمان به خدا
      - دعوت مردم از همان ابتدا به یکتاپرستی
      - تغییر در نگرش انسانها
    - تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم
  - معاد باوری و ایمان به زندگی در آخرت
    - کنار دعوت به توحید آشنا کردن با معاد
    - فراتر بردن افق نگاه انسانها از محدوده زندگی دنیا
    - آیه :(و الیوم الآخر و عمل صالحًا فَلَهُم أَجْرُهُم عِندَ رَبِّهِم وَ لا خَوفٌ عَلَیهِم وَلَا هُم یَحْزَنُونَ)
  - پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت
    - جامعه ای با حاکمیت ولایت الهی و نه حکومت ستمگران و طاغوتیان
    - نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی
    - نفی حاکمیت طاغوت از دلایل تشکیل حکومت اسلامی
    - ایه :(یا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنوا أطیعوا اللهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولی الأمر منکم)
    - خلفای بنی امیه و بنی عباس
      - خروج از دایره ولایت الهی و حکومت بر اساس امیال خود
  - عدالت اجتماعی
    - ویژگی های جامعه عدالت محور
      - مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظام بستاند.
      - امکان رشد برای همه انسانها فراهم باشد.
    - اثرات رفتار پیامبر و بیانات قرآن
      - زشت شمرده شدن فاصله طبقاتی و بی توجهی به محرومان
      - ارزشمندی مساوات و قسط
    - رفع تبعیض های طبقاتی و انحصار گروهی محدود
    - وضعیت این معیار در دوره تمدن اسلامی : مذاکره فرمانده سپاه مسلمانان با فرمانده سپاه ساسانیان، عدم تبعیض طبقاتی علت برتری اسلام
    - برقراری فرهنگ برابری و مساوات
    - آیه : (لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا مَعَهُمُ الکِتاب و المیزان لیقوم الناسبالفط)
    - حدیث پیامبر (ص): برترین جهاد= به زبان آوردن سخن حق در برابر سلطان ستمگر
    - اوصاف قرآنی
      - نمازگزاران : قرار دادن حلی معینی برای محرومان در مال خود
      - تکذیب کنندگان دین
        - راندن یتیمان از خود و تشویق نکردن به اطعام مساکین

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

- ارتقای جایگاه خانواده و احیای منزلت زن
  - خانواده
    - کانون رشد و تربیت انسان ها
    - مانع اصلی فساد و تباهی
    - از عناصر اصلی برنامه پیامبر برای احیای خانواده= احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او
  - زن
    - قبل از اسلام
      - همچون کالا
      - عدم حق مالکیت
      - تولد دختر مایه سرافکندگی
      - محروم از هرگونه احترام و جایگاه
    - بعد از اسلام
      - انقلاب عظیم یا گفتار و رفتار پیامبر (ص)
      - استقلال مالی زنان
      - حق تحصیل زنان
      - وضعیت این معیار در دوره تمدن اسلامی: عصر بنی امیه و بنی عباس: رفتارهای جاهلی مانند تشکیل حرمسرا در دربار خلقا
      - حدیث پیامبر(ص) هیچ مردی نیست که ای از محارم خود را شاد کند مگر آنکه خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد.
      - پیامبر (ص) دختران چه فرزندان خوبی هستند سرشار از لطفه آماده کمک به پدر و مادر انس گیرنده باعث برکت ریزبین هنرمند و ظریف کار
      - احادیث پیامبر درباره دخترش
        - بهترین زنان جهان چهار تن اند: مریم، آسیه خدیجه و فاطمه (س)
        - خداوند از خشنودی فاطمه خشنود و از خشمش به خشم می آید.
        - فاطمه پاره ای از تن من است هر که او را بیازارد مرا آزرده است و هر کس مرا بیازارد خدا را آزرده است.
      - آیه : (ومن آیاته أن خَلَقَ لَکُم من اللکم رواجا لتسکنوا إلیها وجَعَلَ بَیْنَکُم مَوَدَّةً وَرَحمَةً إِنَّ فِی ذلِکَ لآیَاتٍ لِقَومٍ یَتَفَکَّرُونَ)

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

- عقل گرایی و علم آموزی
  - جاهلیت
    - نشانه های بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی /
      زندگی سرشار از خرافات و مظاهر جهل /
      شعر می سرودند اما برای ،شراب ،شکار غارت عشق حیوانی و بت پرستی/
      فقط هفده نفر خواندن و نوشتن میدانستند
  - رسول خدا(ص) آمد تا:
    - جامعه جاهلی را متحول کند./ مردم را به زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق دهد./ اولین آیات آغازگر رسالت = دانش و آموختن
  - آیه : (قل هل تستوی الدین یعلمون والذین لا یعلمون ما تند لز أولوا الألباب)
  - حدیث پیامبر(ص): فضیلت های جویندگان علم:
    - از آتش دوزخ در امان اند.
    - هر گاه آنان برای کسب علم ثواب یک سال عبادت را دارد
    - برای هر قدمی شهر آبادی در بهشت برای او آماده میسازند
    - زمین برای طالب علم طلب آمرزش میکند
  - حدیث حضرت فاطمه (س)
    - من کارگزارم و خود را خادم خدا قرار داده ام. مزد من در برابر هر سؤالی که پاسخ دهم از مجموع مرواریدهایی که فاصله میان زمین و آسمان را پر کننده بیش تر است. سزاوار است از پرسشهای تو احساس رنج و زحمت نکنم
  - وضعیت این معیار در دوره تمدن اسلامی در اثر تلاش معصومین(ع)
    - علاقه مسلمانان به علم و دانش/ توسعه شاخه های علمی/ رشد و تربیت دانشمندان بزرگ اسلامی مثل ابن سینا و ملاصدرا/ وضع بهداشت و سلامتی بسیار درخشان بود.
    - دستورات پیشوایان در مورد سلامتی و درمان دنیای اسلام را متحول کرد./
      تحصیل علم، منحصر به قشر خاصی نبود./ علم آموزی زنان مدینه در کلاس علمی حضرت فاطمه (س) و پاسخ دادن پیامبر(ص) به پرسش های زنان

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص)) نازل شد دربارهٔ .....بود . (ش1402) دانش و آموختن (صفحه 114)

از نظر قرآن کریم ..... کسانی هستند که دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی کنند.(خ1402) تکذیب کنندگان دین (صفحه 110)

در دوره تمدن اسلامی، رسول خدا صلی الله علیه و آله آموختن علم را برای مردم ..... دانست. (دی 97) واجب (صفحه 114)

رسول خدا صلی الله علیه و آله در دوره تمدن اسلامی، با ..... و ..... خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.(خ 98) گفتار – رفتار (صفحه 112)

گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند ..... و تحول بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود.(خ98خ) تغییر در نگرش

رسول خدا صلی الله علیه و آله دعوت خود را در جامعه ای جاهلی آغاز کرد که نشانه هایی بسیار اندک از تعقل و ..... و ..... داشت. (ش98) تفکر – دانایی (صفحه 114)

یکی از مهمترین اهداف پیامبر(ص) برپایی جامعه ..... بود به طوری که مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند.(ش98خ) عدالت محور

سوال **اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره ..... بود. (دی 98)** دانش (آموختن) (صفحه 114)

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی و برقراری فرهنگ ..... در جامعه، کمال استفاده را می نمود.(دی 99) برابری (مساوات) (صفحه 110)

رسول خدا (ص) دعوت خود را در جامعه ای جاهلی آغاز کرد که نشانه های بسیار اندکی از ..... و ..... داشت.(دی 99خ) تعقل – تفکر

یکی از اهداف مهم پیامبر (ص)، ارتقای جایگاه ..... ، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها بود. (خ1400) خانواده (صفحه 112)

یکی از اهداف مهم پیامبر (ص) ارتقای جایگاه ..... به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها بود. (ش 1400) خانواده (صفحه 112)

اولین آیاتی که بر رسول خدا صلی الله علیه و آله نازل شد درباره ..... بود.(خ1401) دانش و آموختن (صفحه 114)

در تمدن اسلامی، یکی از اهداف مهم پیامبر به ارتقاء جایگاه .....، به عنوان کانون رشد و تربیت انسانها بود.(ش1401) خانواده (صفحه 112)

رسول خدا نه تنها همه را دعوت به علم آموزی کرد، بلکه آموختن علم را برای مردم، ..... دانست.(ش1401) واجب (صفحه 114)

تدبر در ایات قرآن و حدیث

سوال **عبارت قرآنی « قل الله خالق کُلِّ شَیء وَ هُو الواحد القهار» ناظر به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟(خ۱۴۰۲)**

جواب **دعوت مردم به یکتاپرستی(توحید) (صفحه 109)**

سوال **آیة مبارکة و من آیاته أن خلق لکم من انفسکم ازواجا لتسکنوا الیها...» بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ (نام معیار)(دی ۱۴۰۱)**

جواب **ارتقاء جایگاهخانواده واحیاء منزلتزن وارزشهای اصیلاو (صفحه ۱۱۲)**

سوال **عمل افراد جامعه اسلامی بر مبنای حدیث نبوی برترین جهاد سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد جامعه را به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی نزدیک می کند؟(دی ۱۴۰۱)**

جواب **برپاییجامعه ایعدالت محور (صفحه 110)**

سوال **در عبارت قرآنی « ..... من آمن بالله و الیوم الآخرو عمل صالحا فلهم أجرهم عند ربهم ... » دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، کدام اند؟ (دی 97)**

جواب **ایمان به خدا – روز قیامت (صفحه 109)**

سوال **آیه شریفه : «یا أیها الذین آمنوا أطیعوا الله وأطیعوا الرسول و أولي الأمر منکم» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟(خ98)**

جواب **اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت) (صفحه 110)**

سوال **آیه "و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إلیها..." بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ (خ98خ)**

جواب **ارتقای جایگاه خانواده (صفحه ۱۱۲)**

سوال **آیه شریفه «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحا فلهم أجرهم عند ربهم و لا خوف علیهم و لا هم یحزنون» به کدام دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، اشاره دارد؟ (ش 98)**

جواب **توحید – معاد (صفحه 109)**

سوال **دو معیار تمدن اسلامی را که در آیه شریفه «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحا ...» ذکر شده است، نام ببرید.(دی 98)**

جواب **ایمان به خدا – ایمان به آخرت (صفحه 109)**

سوال دو اصل اعتقادی را که در آیه «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحا فلهم أجرهم ...» آمده است، بنویسید.(خ۹۹) توحید – معاد (صفحه ۱۰۹)

جواب توحید – معاد (صفحه ۱۰۹)

سوال آیه شریفه «یا أیها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و أولي الأمر منم ...» بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ (خ۹۹خ)

جواب اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت) (صفحه ۱۱۰)

سوال آیه شریفه «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟(دی۹۹)

جواب برقراری عدالت (برپایی جامعه عدالت محور) (صفحه ۱۱۱)

سوال آیه شریفه «... قل هل یستوي الذین یعلمون والذین لایعلمون ...» کدام معیار تمدن اسلامی را نشان می دهد؟(دی ۹۹خ)

جواب اصل تفکر و تعقل (صفحه ۱۱۶)

سوال هر یک از آیات زیر بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ (ش 98خ)
الف) " یا أیها الذین آمنوا اطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولی الامر منکم ... "
ب) " قل هل یستوي الذین یعلمون و الذین لا یعلمون .. "

جواب الف. اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت)
ب. اصل تفکر و تعقل (صفحه ۱۱۰ و ۱۱۶)

سوال مطابق آیه «مَنْ آمَنَ بِاللهِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ ...» دو معیار تمدن اسلامی را نام ببرید. (خ۱۴۰۰)

جواب توحید – معاد (صفحه ۱۰۹)

سوال آیه شریفه «یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَطِیعُوا اللهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْکُمْ» بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ (ش۱۴۰۰)

جواب اطاعت از خدا، رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی ولایت طاغوت) (صفحه ۱۰۹)

سوال آیات زیر بیانگر کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟(دی ۱۴۰۰)
الف. «قُلْ هَلْ یَسْتَوِي الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ إِنَّمَا یَتَذَکَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»
ب. «یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَطِیعُوا اللهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْکُمْ»

جواب الف. دعوت به آموزش علم و دانش، تدبر و خردورزی
ب. پذیرش ولایت الهی (اطاعت از خدا و رسول و امام) یا (نفی حاکمیت طاغوت) (صفحه ۱۱۶ و ۱۱۰)

سوال در آیه «یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَطِیعُوا اللهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْکُمْ...» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره شد؟ (دی ۱۴۰۰خ)

جواب اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت) (صفحه ۱۱۰)

سوال آیات زیر بیانگر کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟(دی ۱۴۰۰)
الف. «قُلْ هَلْ یَسْتَوِي الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ إِنَّمَا یَتَذَکَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»
ب. «یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَطِیعُوا اللهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْکُمْ»

جواب الف. دعوت به آموزش علم و دانش، تدبر و خردورزی
ب. پذیرش ولایت الهی (اطاعت از خدا و رسول و امام) یا (نفی حاکمیت طاغوت) (صفحه ۱۱۶ و ۱۱۰)

سوال در آیه «یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَطِیعُوا اللهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْکُمْ...» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره شد؟ (دی ۱۴۰۰خ)

جواب اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت) (صفحه ۱۱۰)

سوال آیه شریفه «... قُلْ هَلْ یَسْتَوِي الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ إِنَّمَا یَتَذَکَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ» بیانگر کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟ (خ۱۴۰۱)

جواب توجه به علم آموزی (صفحه ۱۱۶)

سوال آیه کریمه «یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَطِیعُوا اللهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْکُمْ...» بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ (خ۱۴۰۱)

جواب اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت) (صفحه ۱۱۰)

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید

سوال
بر خلاف دیدگاه قرآن کریم در اروپا زن بر اساس تورات موجود درجه دوم تلقی می شد.(خ1402) صحیح (صفحه 114)
یکی از ویژگیهای فرهنگ علمی دوره اسلامی منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود.(دی 1401) صحیح (صفحه 117)
از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی، منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود. (خ98) صحیح (صفحه 117)
در جامعه عدالت محور پیامبر صلی الله علیه و آله ، نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود، بود.(ش98) غلط (صفحه 110)
زن در عصر جاهلیت از حق مالکیت بر اموال و دارایی های خود برخوردار بود. (دی 98) غلط (صفحه 112)
اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود.(خ99خ) صحیح (صفحه 114)
اولین آیاتی که بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود.(دی 99) صحیح
یکی از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه خاصی بود. (دی 99خ) صحیح (صفحه 117)
یکی از ویژگی های جامعه عدالت محور پیامبر صلی الله علیه و آله، فراهم شدن امکان رشد برای گروهی محدود بود.(دی1400) غلط (صفحه 110)
عناصر اصلی برنامه پیامبر صلی الله علیه وآله در ارتقاء جایگاه خانواده، احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او بود. (خ1401) صحیح (صفحه 112)
گذر از عصر جاهلیت به اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود.(خ1401) صحیح
یکی از ویژگیهای فرهنگ علمی دوره اسلامی منحصر بودن تحصیل علم به طبقه یا قشر خاص اجتماعی است. (ش1401) غلط (صفحه 117)

گزینه مناسب را انتخاب کنید

سوال حدیث « برترین ،جهاد سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد ناظر بر کدام معیار تمدن اسلامی است؟(ش ۱۴۰۲)
الف) پذیرش ولایت الهی و دوری از حاکمیت طاغوت ب) عدالت محوری

جواب ب) عدالت محوری (صفحه ۱۱۰)

سوال کدام گزینه دربارهٔ وضعیت زنان در دوره قبل از اسلام نادرست است؟ (دی ۱۴۰۱)
(1) همچون کالا تلقی میشدند
(2) از حق مالکیت برخوردار بودند
(3) تولد دختر موجب سرافکندگی خانواده اش بود

جواب گزینه ۲ (صفحه ۱۱۲)

سوال گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ (ش۱۴۰۰)
الف. تغییر در نگرش انسانها و تحول در شیوه زندگی ب. تغییر در محیط زندگی و تقویت فرهنگ شهادت (صفحه ۱۰۹)

جواب الف (صفحه ۱۰۹)

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

سوال رسول خدا (ص)در راستای تبیین معیارهای تمدن اسلامی، چگونه افق نگاه انسانها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد؟(دی ۱۴۰۱)

جواب آنها را با زندگی در آخرت آشنا کرد (صفحه ۱۰۹)

سوال احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟(دی 97)

جواب ارتقای جایگاه خانواده (صفحه ۱۱۲)

سوال گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ (خ98)

جواب گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. (صفحه ۱۰۹)

سوال گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بوده است؟(ش 98خ)

جواب گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. (صفحه ۱۰۹)

سوال چه عواملی سبب شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه گرایی در سرزمین عربستان گردید؟ (خ۹۹ خ)

جواب نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا از طرف دیگر. (صفحه ۱۱۴)

سوال گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و چه تحولی بود؟ (دی۹۹)

جواب تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (صفحه ۱۰۹)

سوال گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و چه تحولی بود؟ (دی ۹۹خ)

جواب تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (صفحه ۱۰۹)

سوال یکی از ویژگی های جامعه عدالت محور پیامبر اکرم (ص) را بنویسید؟ (خ۱۴۰۰)

جواب مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند – امکان رشد برای همه انسانها فراهم باشد. (صفحه ۱۱۰)

سوال گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ (دی ۱۴۰۰)

جواب تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (صفحه ۱۰۹)

سوال شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه گرایی به کمک آیات قرآن و تلاش پیامبر (ص)، به کدام معیار تمدن اسلامی مربوط است؟ (دی۱۴۰۰خ)

جواب اصل تفکر و تعقل (صفحه ۱۱۸)

سوال جامعه عدالت محور پیامبر صلی الله علیه و آله چگونه جامعه ای بود؟ (دو مورد) (خ۱۴۰۱)

جواب جامعه ای که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد. (صفحه ۱۱۰)

سوال اینکه رسول خدا (ص) از ابتدای دعوت از مردم خواستند که «بگویید، معبودی جز الله نیست»، بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟(خ۱۴۰۱خ)

جواب توحید (صفحه ۱۰۹)

به سوالات زیر پاسخ بلند دهید

سوال «فیلسوف بزرگ اسلامی» در مورد هماهنگی دین و تفکر عقلی چه عقیده ای داشت؟ توضیح دهید. (ش ۱۰۲)

جواب ملاصدرا میگوید: نمی شود قوانین این دین برحق الهی ، که چون خورشید روشن و درخشان است با دانش استدلالی یقینی مخالفت داشته باشد نیست باد آن فلسفه ای که با کتاب قرآن و سنت رسول خدا(ص) و ائمه اطهار (ع) مطابقت نداشته باشد . (صفحه ۱۱۶)

سوال جایگاه و مقام زن را در تمدن اسلامی با دوره قبل از اسلام مقایسه کنید. (ش ۱۴۰۲)

جواب در دوره قبل اسلام زن همچون کالا تلقی میشد و در بسیاری از قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی ، حتی مالکیت برخوردار نبود تولد دختر در خانواده سرافکندگی خانواده را به دنبال داشت و زن از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود .
اما در تمدن اسلامی یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص) ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسانها و مانع اصلی فساد و تباهی بود، احیای منزلت زن و ارزشهای اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار میرفت و به این ترتیب رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. (صفحه ۱۱۲)

سوال رفتارهای جاهلی حاکمان بنی امیه و بنی عباس با زنان چگونه بود؟ ذکر دو مورد کافی است.(خ۱۴۰۲)

جواب حرمسرا تشکیل دادند زنان زیادی را به دربار خود آوردند و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند. (صفحات ۱۱۳ و ۱۱۴)

سوال چگونه پیامبر گرامی اسلام (ص) توانست یکی از جاهل ترین جوامع روزگار خود را مشتاق علم نماید؟(دی ۱۴۰۱)

جواب نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویقهای دائمی رسول خدا (ص))از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست رسول خدا (ص) نه تنها همه را دعوت به علم آموزی کرد بلکه آموختن علم را بر مردم واجب دانست و فرمود: بر هر مرد و زن مسلمان واجب است بدین ترتیب یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (صفحه ۱۱۴)

سوال با ظهور اسلام، چگونه یکی از جاهل ترین جوامع آن روز مشتاق علم گردید؟ (خ98)

جواب نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (صفحه ۱۱۴)

سوال جایگاه و منزلت زنان در دوران جاهلیت پیش از اسلام چگونه بود؟ توضیح دهید. (خ98خ)

جواب در آن عصر، زن همچون کالا تلقی می شد و در بسیاری از اقوام و قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود. تولد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال داشت. (صفحه ۱۱۲)

سوال چه عواملی سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست؟(خ98خ)

جواب نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست (صفحه ۱۱۴)

سوال موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی را بنویسید.(ش 98)

جواب زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، به همین جهت می توانستند ثروت خود را وقف امور عام المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده اند. تحصیل برای زنان آزاد بود و دانشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلا سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولا تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با اینکه در آن عصر و حتی تا همین دوره های اخیر، در اروپا زن را براساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می کردند، آیات قرآنی با این نگاه مبارزه کرد. (صفحه ۱۱۴)

سوال وضعیت معیار "منزلت و جایگاه زنان" در دوره تمدن اسلامی را توضیح دهید.(ش 98خ)

جواب زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، به همین جهت می توانستند ثروت خود را وقف امور عام المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده اند.
تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقي درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با اینکه در آن عصر و حتی تا همین دوره های اخیر، در اروپا زن را براساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می کردند، آیات قرآنی با این نگاه مبارزه کرد.
(صفحه ۱۱۴)

سوال ویژگی های جامعه عدالت محور پیامبر (ص) را بنویسید. (دی 98)

جواب جامعه ای که مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد نه اینکه نعمت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. پیامبر (ص) از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ مساوات در جامعه کمال استفاده را می نمود و از هیچ تلاشی فروگذار نمی کرد. (صفحه ۱۱۵)

سوال رفتار رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم را با دختر خود حضرت فاطمه سلام الله علیها با هدف ارتقای جایگاه زن، بنویسید.(خ99)

جواب هر صبح پدر دریچه پنجره خانه اش را می گشود و به دخترش سلام می کرد. هرگاه قصد سفر داشت، در منزل او را می زد و با او خداحافظی می کرد. هرگاه از سفر بر می گشت، فاطمه (س) اولین کسی بود که پیامبر(ص) به سراغش می آمد و حال او را می پرسید. (صفحه ۱۱۲)

سوال موقعیت زن در عصر جاهلیت را با دوران پس از اسلام مقایسه کنید.(خ99خ)

جواب در عصر جاهلیت، زن همچون کالا تلقی می شد و در بسیاری از اقوام و قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود. تولد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال داشت. ولی در دوران پس از اسلام زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، به همین جهت می توانستند ثروت خود را وقف امور عام المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده اند. تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. (صفحه ۱۱۲و۱۱۴)

سوال تلاش های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را برای برپایی جامعه عدالت محور توضیح دهید. (ش 99)

جواب یکی از اهداف مهم پیامبر (ص) برپایی جامعه عدالت محور بود تا مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد نه اینکه نعمت ها در انحصار گروهی محدود باشد. ایشان از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری استفاده می نمود. (صفحه ۱۱۵)

سوال چگونه یکی از جاهل ترین جوامع روزگار پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله وسلم مشتاق علم گردید؟ (ش 99)

جواب نزول تدریجی آیات قرآن و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر سد جاهلیت را شکست و جامعه آن زمان را مشتاق علم کرد. (صفحه ۱۱۴)

سوال موقعیت زن و خانواده را در تمدن اسلامی بنویسید. (دی ۹۹)

جواب) زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. (صفحه ۱۱۴)

سوال چه عواملی سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست؟ (دی ۹۹خ)

جواب نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست (صفحه ۱۱۴)

سوال چه عواملی در صدر اسلام، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست؟ (خ۱۴۰۰)

جواب نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست. (صفحه ۱۱۴)

سوال از دلایل حرام بودن قمار دو مورد را بنویسید.(ش۱۴۰۰)

جواب قمار علاوه بر اینکه یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (ذکر دو مورد کافی است.) (صفحه 98)

سوال با ظهور اسلام، چه عواملی سد جاهلیت و خرافه گرایی را در سرزمین عربستان شکست؟(ش ۱۴۰۰

جواب نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست. (صفحه ۱۱۴)

سوال موقعیت و جایگاه زن در دوره تمدن اسلامی را شرح دهید. (دی۱۴۰۰)

جواب زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت. تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با این نگاه مبارزه کرد. (صفحه ۱۱۷)

سوال معیار پنجم تمدن اسلامی «ارتقاء جایگاه خانواده و منزلت زن» است. آن را توضیح دهید. (دی۱۴۰۰خ

جواب) زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت. تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با این نگاه مبارزه کرد. (صفحه ۱۱۷)

سوال ویژگی های جامعه عدالت محور در تمدن اسلامی چه بود؟ پیامبر (ص) چه اقدام هایی در این راستا انجام می دادند؟(دی ۱۴۰۰خ)

جواب جامعه ای که مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد نه اینکه نعمت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. پیامبر (ص) از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ مساوات در جامعه کمال استفاده را می نمود و از هیچ تلاشی فروگذار نمی کرد. (صفحه ۱۱۴)

سوال چگونه یکی از جاهل ترین جامعه زمان پیامبر صلی الله علیه وآله مشتاق علم شد؟ (خ۱۴۰۱)

جواب نزول تدریجی آیات قرآن و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا صلی الله علیه وآله از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (صفحه ۱۱۴)

سوال وضعیت تفکر و تعقل در جامعه ای که دعوت پیامبر اسلام (ص) در آن جا شروع شد، را توضیح دهید. (خ۱۴۰۱خ

جواب رسول خدا دعوت خود را در جامعه ای جاهلی آغاز کرد که نشانه هایی بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی داشت. آن جامعه سرشار از خرافات و مظاهر جهل بود. شعر می سرودند، اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت پرستی. برای آمدن باران آتش می افروختند. شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد. گفته اند در میان این مردم فقط هفده نفر بودند که خواندن و نوشتن می دانستند. (صفحه ۱۱۴)

سوال رسول خدا در راستای دو معیار تمدن اسلامی یعنی «ایمان به توحید» و «ایمان به معاد» چه کردند؟ (ش ۱۴۰۱)

جواب رسول اکرم از همان ابتدای دعوت مردم را به یکتا پرستی دعوت کرد و فرمود: «ای مردم بگویید معبودی جز الله نیست تا رستگار شوید.»
رسول خدا در کنار دعوت به توحید، افق نگاه انسانها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد و آنان را با زندگی در آخرت آشنا کرد. (صفحه ۱۰۹)

دین و زندگی

درس ۱۵

کیلومتر ۲۰ جاده نهایی

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir
بله تلگرام

- تمدن جدید و مسئولیت ما
  - اروپا تا کنون شاهد به تمدن بزرگ بوده است که آخرین آن همان تمدن جدید است.
  - فواید آشنایی با نقاط قوت و ضعف تمدن جدید
    - اول تاثیر پذیری مسلمانان و تاثیرگذاری بیش تر به قدر آگاهی و هوشیاری آنان
    - دوم بهره مندی از نقاط قوت برای احیای تمدن اسلامی
    - سوم عبرت گرفتن از ضعفها و برنامه ریزی درست و گماشتباه برای سامان دهی تمدن اسلامی
  - کلیسا و تعالیم تحریف شده
    - با تمدن دوم (قرون وسطی) = گذار گذاشتن اعتقادات باستانی و بشیرستی
    - رواج مسیحیت=مبلغان مسیحی
      - حرکتی رو به جلو
      - معتقد شدن مردم به یک دین الهی
      - نابودی بتها و بتخانه ها
      - حاکم شدن اتحاد در اروپا
      - ساخت بناهای باشکوه مذهبی
      - نگارش کتاب هایی در اخلاق معنویت و فرهنگ
      - پیدایش آثار هنری بزرگ
    - نتیجه
      - سست شدن ارتباط شخصی با خدا
      - واسطه قرار گرفتن کشیشان بین انسان و خدا
      - فساد، عقب ماندگی و مشکلات دیگر
  - بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها
    - قرن هفتم= اواسط قرون وسطی= تولد تمدن اسلامی
    - بهره برداری از تمدن اسلامی
      - ترجمه کتابهای دانشمندان اسلامی
      - افزایش علاقه به پژوهش و آزمایش و تجربه
      - نقر رهبران کلیسا
      - توجه به حقوق و قانون
      - خردورزی
    - گزارش های تاریخی درباره تاثیرپذیری تمدن جدید از تمدن اسلامی
      - ویل دورانت = بسیاری از هنرها و فنون اروپایی مدیون صنعتگران مسلمان است.
      - مونتگمری وات =اعتراف به این که اروپا در توسعه علم فلسفه تولیدات مادی و اختراعات و داشتن تصویر جدید از خود مدیون تمدن اسلام است.

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

- آثار و پیامدهای مثبت و منفی تمدن جدید در حوزه علم
  - آثار مثبت
    - رشد سریع علم جهش فوق العاده تولید علم و متحول کردن زندگی(دوران جدید =دوران علم)
    - توانایی بهره مندی بیش تر از طبیعت تصرف فوق العاده و تغییرات در طبیعت
  - آثار منفی
    - مصرف زدگی =ساخت ماشین آلات صنعتی تولید انبوه کالا بیش از نیاز طبیعی بازار – تبلیغاتی ایجاد نیازهای کاتب تنوع طلبی گرایی سرسام آور ر رسیدن به سود بیشتر جدی ترین آسیب رویه مصرف گرایی – تغییر الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی به کالاهای گوناگون غفلت انسان از اساسی ترین نیاز خود یعنی پرورش و تکامل بعد معنوی و متعالی/ تعریف انسان در قرن جدید= یک موجود زنده طبیعی پیچیده تر که صرفاً نیازهای مادی و توجه به بعد معنوی و فطرت الهی خبری نیست
    - نابودی طبیعت = افزایش توانایی بهره برداری از منابع طبیعی تخریب ساختار طبیعی محیط زیست رو به پایان گذاشتن منابع معدنی آلوده شدن دریاها بر هم خوردن تعادل ترکیبی گازهای جوی از بین رفتن جنگل ها و ده ها بحران زیست محیطی
    - علم زدگی = از قرن ۱۸ علم تجربی تنها رمز سعادت ملت ها و کلید خوشبختی است. نتیجه جوامع غربی با شکست در اخلاق در یافتند که علم تجربی پاسخگوی همه نیازها و سعادت نیاز انسان غربی به معنویت ایجاد فرقهها و مکاتب عرفانی و معنوی
      - در ظاهر ادعای پاسخ به نیازهای معنوی بشر دارند.
      - در واقع چون برآمده از آموزه های و حیاتی نیستند جز سردرگمی برای بشرامروز نداشته اند.
- مسئولیت ما
  - تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری(پیشرفت علمی)= موجب تقویت پایه های استقلال و مانع تسلط بگانگان
    مقام معظم رهبری= باید علم را که مایه اقتدار ملی است همه جدی بگیرند کشوری که مردم آن از علم بی بهره باشند هرگز به حقوق خود دست نخواهد یافت نمی شود علم را از دیگران گدایی کرد. علم درون جوش و درون زا است. باید استعدادهای یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه عالم بشوده پیشرفت های دانشمندان جوان کشور باید با همت بلندتر و عزم قوی تر همه عرصه های دانش را بپیماید.
  - حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی= پیام اسلام مطابق با فطرت انسان هاست هرانان روشن ضمیری که جویای حقیقت باشد با شنیدن دعوت قرآن به طور طبیعی جذب آن میشود لازم است پیام رهایی بخش اسلام را با شیوههای رسول خدا (ص) تبلیغ دیگران برسانیم
  - ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام
    - تناسب منطقی و معقول میان پیام و روش تبلیغ آن باید برقرار باشد. حق را نمی توان با روشهای نادرست به دیگران رساند دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی و براساس حکمت الهی است. پس نمی توان آن را با تعصب های جاهلانه و روشهای فریبکارانه تبلیغ کرد.
    - ایه: (الدع إلی سبیل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي احسن)
    - سه روش تبلیغ
      - بالحکمه
      - جادلهم بالتی هی احسن
      - الموعظه الحسنه

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

آثار و پیامدهای مثبت و منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط

آثار مثبت

- توجه به قانون اصلاح ساختار حکومت و دولت عکس العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا بود.
- فواید آگاهی به قانون و حقوق، ابتدا با ترجمه آثار اسلامی برای تمدن جدید
  - آشنایی مردم با حقوق خود
  - تدوین قوانین حقوقی و تأسیس سازمانهایی برای حفظ آنها
  - به رسمیت شناختن حقوق اقشار مختلف
- مشارکت مردم در تشکیل حکومت حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم موجب جلوگیری از برخی حکومتهای استبدادی و موروثی شد.

آثار منفی

- ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار
  - تصرف کشورها و غارت علی ذخایر و آثار ارزشمند آنها
  - برده برداری و نژاد پرستی(سیاه ترین دوران های زندگی انسان= دوره استعمار)
  - استعمار نو(حکومت افراد وابسته)
- افزایش فاصله میان انسانهای فقیر و غنی در جهان = خریدن منابع طبیعی به بهایی بسیار اندک یا تاراج کردن با قدرت نظامی و فروختن کالاهای خود با قیمتهای بسیار سکین به همان مردم بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی تر و بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت.

مسئولیت ما

- مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت وصبر
  - از رسالتهای انبیا مبارزه با ظلم برقراری عدل و گسترش حق بوده است.
  - بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم میشود و مجذوب آن میگردند.
  - همواره گروهی از اهل باطل زیر بار حل نمیروند و شد راه حق جویی میشوند؛ زیرا گسترش عدالت منافع آنها را تهدید میکند و تا همه را تابع و در اسارت خود نکنند آرام نمی گیرند .
  - امام خمینی (ره): اصل و اساس سیاست ما با بیگانگان آنان تا مرز عدول از هویتها و ارزش ها ما را رها نمی کنند.
- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی
  - مهمترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان کشور ضعیف منزوی میشود و همراه و همدانی نمی یابد . از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی استحکام پایه های اقتصادی تلاش برای کاهش فقر توسعه عدالت در همه ابعاد تقویت اتحاد ملی انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر

SanjeshCloud
www.SanjeshCloud.ir

- آثار و پیامدهای مثبت و منفی تمدن جدید در حوزه خانواده
  - آثار منفی
    - فروپاشی نهاد خانواده
      - خانواده هسته ای از هم گسیخته گردید.
      - خانواده گسترده متلاشی شد
    - بی بند و باری جنسی
      - تغییر ضوابط و معیارهای اخلاقی در غرب
      - معیار مذهبی یا اخلاقی با منشأ الهی معنا ندارد.
    - استفاده ابزاری از زنان
      - برای تبلیغ کالاها
      - پوشش نامناسب
      - عادی شدن روابط نامشروع
      - لایه ظاهری موقعیت زن بسیار زیبا و خوش منظر/ باطن موقعیت زن: سوداوری تجارت فحشا در حال سبقت از تجارت مواد مخدر و اسلحه
  - مسئولیت ما
    - تلاش در جهت تحکیم بنیان خانواده
      - موجب رشد فضائل اخلاقی کاهش فاد و حضور آنان های با فضیلت و کارآمد میشود.
      - حضرت ابراهیم (ع) و اسماعیل (ع) که برای خود و فرزندانشان دعا گردند که ادامه دهنده راه توحید و اسلام باشند.
      - اگر بنیان خانواده ست شود فاد گسترش می یابد و نسل های بدون قوت و قدرت روحی کافی مسئولیتهای اجتماعی را بر عهده میگیرند.

جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید

سوال

دور شدن انسان از تکامل بُعد معنوی و متعالی خویش از آثار منفی ..... در حوزه علم است. (ش 1402 تمدن جدید (تمدن غرب) (صفحه 130)

دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس ..... تنظیم شده است. (دی 97) حکمت الهی (صفحه 132)

از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه علم؛ مصرف زدگی ، ..... و ..... است.(ش98) نابودی طبیعت – علم زدگی

مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان، ..... و ..... نظام حکومتی یک کشور است.(ش 98) استحکام – اقتدار

تحکیم بنیان خانواده سبب رشد ..... و کاهش فساد و جرم در جامعه می گردد. (دی 98) فضایل اخلاقی (صفحه 136)

از آثار و پیامدهای منفی حوزه علم و تمدن جدید "مصرف زدگی"، "نابودی طبیعت" و "....." می باشد. (خ99خ) علم زدگی

مصرف زدگی ، ..... و ..... از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم می باشند.(دی99خ) نابودی طبیعت – علم زدگی (صفحه 130)

مشارکت مردم در تشکیل حکومت، گام مثبتی بود که در حوزه ..... تمدن جدید برداشته شد.(ش1400) عدل و قسط (صفحه 133)

استحکام و ..... یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کار آمد در میان افکار عمومی جهان است.(دی1400) اقتدار نظام حکومتی

در نگاه مادی تمدن جدیدخبری از توجه به بعد ..... انسان و فطرت الهی او نیست.(دی1400خ) معنوی (صفحه 137)

اگر لایه ظاهری و سطحی موقعیت زن در دنیای امروز کنار رود، خواهیم دید که سودآوری ..... در حال ربودن گوی سبقت از تجارت مواد مخدر و اسلحه است. (خ1401)
تجارت فحشا (صفحه 136)

«مصرف زدگی» از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه ..... است. (خ1401خ) حوزه علم (صفحه 130)

تحکیم بنیان ..... سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه و کاهش فساد می گردد. (خ1401خ) خانواده (صفحه 136)

«توانایی بهرهمندی بیشتر از طبیعت»، از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه ..... است.(ش1401) علم (صفحه 130)

تدبر در ایات قرآن و حدیث

سوال **بر اساس عبارت قرآنی : «أدع إلى سبيل ربك بالحكمة و الموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي أحسن» دو روش صحیح دعوت را بنویسید؟(خ98)**

جواب **دانش استوار، اندرز نیکو، بحث و مجادله به روش نیکوتر (صفحه ۱۳۲)**

سوال **مطابق آیه شریفه " أدع إلى سبيل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي أحسن ... " : سه روش تبلیغ و دعوت صحیح از دیدگاه قرآن کریم کدامند؟ (ش98خ)**

جواب **دانش استوار، اندرز نیکو، بحث و مجادله به روش نیکوتر (صفحه ۱۳۲)**

سوال **با تدبیر در آیه «أدع إلى سبيل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتي هي أحسن» سه روش صحیح دعوت به دین اسلام را استخراج کرده و بنویسید.(دی ۹۹)**

جواب **با تدبیر در آیه «أدع إلى سبيل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتي هي أحسن» سه روش صحیح دعوت به دین اسلام را استخراج کرده و بنویسید.(دی ۹۹)**

سوال **با تدبر در آیه شریفه «أدع إلى سبيل ربك بالحكمة و الموعظه الحسنه و جادلهم بالتي هي أحسن...» روش های صحیح دعوت در قرآن را استخراج کنید.(دی99خ)**

جواب **حکمت – موعظه – جدل (صفحه ۱۳۲)**

سوال **با توجه به عبارت قرآنی «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ... » دو روش صحیح دعوت را بنویسید؟(خ۱۴۰۱)**

جواب **۱. دانش استوار ۲. اندرز نیکو ۳. جدال احسن (صفحه ۱۳۲)**

درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

سوال **توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت» از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم است.(خ1402)** غلط (صفحه 130)

پذیرش عقاید رهبران کلیسا در بارهٔ هر موضوعی به جز موضوعات علمی ، ضروری بود و مخالفت با آن ، کفر تلقی میشد. (دی 1401) غلط (صفحه 128)

در جوامع غربی با شکست های پی در پی در عرصه اخلاق، بسیاری دریافتند که سعادت و خوشبختی را می توان در علم جستجو کرد. (دی97) غلط

پیشرفت علمی، پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود. (خ98) صحیح (صفحه 131)

در قرن ۱۸ میلادی با پیدایش تمدن جدید این احساس پدید آمد که علوم تجربی تنها رمز موفقیت و سعادت ملت هاست. (خ98خ) صحیح

هر قدر آگاهی و هوشیاری ما مسلمانان از تمدن جدید اروپا بیشتر باشد، قدرت تأثیرپذیری ما بیشتر خواهد بود. (ش98) غلط (صفحه 127)

یکی از آسیب های تمدن جدید در حوزه عدل و قسط «استفاده ابزاری از زنان» است.(دی 99خ) غلط (صفحه 136)

طبق عقاید رهبران کلیسا، تعقل با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می شود.(خ1400) صحیح (صفحه 128)

یکی از وظایف ما مسلمانان در حوزه علم، ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام است.(ش1400) صحیح (صفحه 132)

دانش استوار، اندرز نیکو و مجادله با شیوه نیکوتر، از روش های صحیح دعوت به دین اسلام است.(دی1400) صحیح (صفحه 132)

امروزه بی بندباری جنسی چنان در غرب رواج یافته است که بسیاری گمان دارند که توان اصلاح آن را ندارند. (دی1400خ) صحیح (صفحه 143)

توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم است. (خ1401) غلط (صفحه 130)

حضور موثر و فعال در جامعه جهانی از مسئولیت های ما در حوزه عدل و قسط است.(خ1401خ) غلط (صفحه 132)

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید

سوال

هدف مکاتب عرفانی و معنوی نوظهور در جوامع غربی در کدام گزینه آمده است؟
الف) کسب مقام و شهرت
ب)ناتوانی علوم تجربی از پاسخگویی به همه نیازها

جواب

الف (ص ۱۳۰ و ۱۳۱)

سوال

کدام گزینه از آثار تمدن جدید در حوزۀ عدل و قسط نمیباشد؟(دی ۱۴۰۱)
۱) تاسیس وزارتخانه ای به نام وزارت تنهایی
۲) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها
۳)از صحنه خارج شدن حکومتهای موروثی

جواب

گزینه۱ (صفحه ۱۳۳)

سوال

عبارت « علم و تکنولوژی سبب شد که آدمی بتواند در طبیعت تصرف فوق العاده کند و تغییراتی را در آن بوجود آورد» (دی۹۷)
۱) آثار و پیامد مثبت تمدن جدید در حوزه علم ۲) آثار و پیامد منفی تمدن جدید در حوزه علم

جواب

۱ (صفحه ۱۳۵)

سوال

زمینه های پیدایش تمدن جدید(دی۹۷)
۱) حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی ۲) بهره گیری از تجربیات سایر تمدنها

جواب

۲ (صفحه ۱۲۹)

سوال

مهم ترین عامل حضور کار آمد در میان افکار عمومی جهان در حوزه عدل و قسط: (دی۹۷)
۱) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۲) مشارکت مردم در تشکیل حکومت

جواب

۱ (صفحه ۱۳۵)

سوال

مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان (خ۹۸)
۱) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۲) ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام

جواب

۱ (صفحه ۱۳۵)

سوال

کدام مورد از آثار منفی تمدن جدید در حوزه "عدل و قسط" می باشد؟(خ۱۴۰۰)
الف. افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان ب. مشارکت مردم در تشکیل حکومت

جواب

الف (صفحه ۱۳۴)

سوال

میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد، این مساله یادآور کدام مسئولیت ما در حوزه علم است؟(دی۱۴۰۰خ)
الف. ترسیم چهره عقلانی و منطقی اسلام ب. حضور موثر و فعال در جامعه جهانی

جواب

الف (صفحه ۱۳۹)

کدام یک از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)

ایجاد وزارت خانه ای به نام تنهایی در انگستان	ب) فروپاشی خانواده درس ۱۰ ص ۱۳۵
نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	د) رشد سریع علم درس ۱۰ ص ۱۳۵
غفلت از پرورش و تکامل بعد معنوی انسان	ه مصرف زدگی درس ۱۰ ص ۱۳۵
پرهیز از تعصب های جاهلانه در تبلیغ	الف) ترسیم چهرهٔ منطقی دین اسلام درس ۱۰ ص ۱۳۲
توجه به قانون	

الف) کلیسا و تعالیم تحریف شده	) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط
ب) توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت	۲) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم
ج) افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی	۳) از زمینه های پیدایش تمدن جدید
د) توجه به قانون	۴) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم
	۵) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط

جواب

الف) ۳) از زمینه های پیدایش تمدن جدید ب) ۴) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم

ج) ۵) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط د) ۱) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط (صفحه ۱۲۷و۱۳۵و۱۳۴و۱۳۳)

الف) ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار	۱) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط
ب) توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت	۲) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم
ج) فروپاشی نهاد خانواده	۳) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه خانواده
د) مشارکت مردم در تشکیل حکومت	۴) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم
	۵) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط

جواب

الف. ۵) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط ب. ۴) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم

ج. ۳) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه خانواده د. ۱) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط (صفحه ۱۳۵و۱۳۳و۱۳۵)

الف) تصرف منابع طبیعی و معدنی کشورها	۱) استفاده ابزاری از زنان
ب) مهار کردن آبها با ساخت سدهای بزرگ	۲) افزایش فاصله فقیر و غنی
ج) سود آوری تجارت فحشا بیش از مواد مخدر	۳) ظهور ظلم فراگیر و استعمار
	۴) توانایی بهره مندی از طبیعت

جواب الف) ۳) ظهور ظلم فراگیر و استعمار ب) ۴) توانایی بهره مندی از طبیعت ج) ۱) استفاده ابزاری از زنان (صفحه ۱۳۵و۱۳۳و۱۳۶)

الف) از مسئولیت های ما در حوزه علم تمدن جدید	۱) بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها
ب) از مسئولیت های ما در حوزه عدل و قسط تمدن جدید	۲) تلاش در جهت تحکیم بنیان خانواده
ج) مسئولیت ما در حوزه خانواده تمدن جدید	۳) ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام
د) از زمینه های پیدایش تمدن جدید	۴) توجه به قانون
	۵) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی

جواب الف) ۳) ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام ب) ۵) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی
ج) ۲) تلاش در جهت تحکیم بنیان خانواده د) ۱) بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها (صفحه ۱۲۹و۱۳۲و۱۳۵و۱۳۶)

الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	۱) توجه به قانون
ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولت ها	۲) مصرف زدگی
ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	۳) علم زدگی
	۴) رشد سریع علم

جواب الف) ۴) رشد سریع علم ب) ۱) توجه به قانون ج) ۲) مصرف زدگی (صفحه ۱۳۵و۱۳۱)

الف) یکی از حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه	۱) ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار
ب) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط	۲) احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او
ج) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط	۳) تسویف
د) از برنامه های پیامبر اکرم (ص) برای ارتقاء جایگاه خانواده	۴) فروپاشی نهاد خانواده
	۵) توجه به قانون

جواب الف) ۳) تسویف ب) ۵) توجه به قانون
ج) ۱) ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار د) ۲) احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او (صفحه ۸۵ و۱۱۲ و۱۳۳)

الف. مشارکت مردم در تشکیل حکومت	۱. ظهور پدیدهٔ استعمار
ب. بی بند و باری جنسی	۲. از بین رفتن حکومت های استبدادی
ج. حاکمیت نامطلوب کلیسا	۳. توجه به قانون
	۴. تغییر معیارهای اخلاقی

جواب الف. ۲. از بین رفتن حکومت های استبدادی ب. ۴. تغییر معیارهای اخلاقی ج. ۳. توجه به قانون (صفحه ۱۳۳و۱۳۶)

۱. دل سپردن به هوای نفس	۱. بعد فردی توحید عبادی
۲. نفوذپذیری در برابر وسوسه های شیطان	۲. تسویف
۳. تاخیر در توبه	۳. شرک عملی
۴. از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم	۴. از میوه های اخلاص
	۵. مصرف زدگی

جواب ۳. ۱. شرک عملی ۴. ۲. از میوه های اخلاص ۳. ۲. تسویف ۴. ۵. مصرف زدگی (صفحه ۳۳و ۴۹و ۸۹و۱۳۷)

أ. تقویت اتحاد ملی	۱. علم زدگی
ب. علوم تجربی، تنها رمز سعادت ملتها	۲. رشد سریع علم
پ. غفلت انسان غربی از تکامل بعد معنوی خویش	۳. عامل استحکام نظام اسلامی
	۴. مصرف زدگی

جواب أ. ۳. عامل استحکام نظام اسلامی ب. ۱. علم زدگی پ. ۴. مصرف زدگی (صفحه ۱۳۵ و ۱۳۵)

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

سوال دو مورد از آثار منفی تمدن جدید را در حوزه عدل و قسط نام ببرید. (ش ۱۴۰۲)

جواب ظهور ظلم فراگیر و پدیدهٔ استعمار افزایش فاصله میان فقیر و غنی (صفحه ۱۳۴)

سوال چگونه بسیاری از مردم در جوامع غربی دریافتند که نمیتوان سعادت را تنها در علم تجربی» جستجو کرد؟(دی ۱۴۰۱

جواب با شکست های پی در پی جوامع غربی در عرصه اخلاق و ظهور بحرانهای اخلاقی در این جوامع (صفحه ۱۳۱)

سوال دو مورد از آثار مثبت حوزه عدل و قسط را بنویسید؟(دی۹۷)

جواب ۱. توجه به قانون ۲. مشارکت مردم در تشکیل حکومت (صفحه ۱۳۳)

سوال زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید.(خ ۹۸)

جواب ۱. کلیسا و تعالیم تحریف شده ۲. بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها (صفحه ۱۲۷)

سوال آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را بنویسید.

جواب (ش۹۸) ۱.توجه به قانون ۲. مشارکت مردم در تشکیل حکومت (صفحه ۱۳۳)

سوال دو مورد از آسیب هایی که تمدن جدید با نگاه مادی به انسان در حوزه خانواده وارد کرده است را بنویسید. (ش۹۸)

جواب ۱. فروپاشی نهاد خانواده ۲. بی بند و باری جنسی ۳. استفاده ابزاری از زنان (صفحه ۱۳۵)

سوال دیدگاه غالب و حاکم در تمدن جدید نسبت به انسان چگونه است؟ (ش۹۸خ)

جواب انسان را صرفاً یک موجود زنده طبیعی مانند دیگر موجودات، ولی پیچیده تر، می داند که همچون سایر موجودات صرفاً نیازهای مادی و طبیعی دارد. (صفحه ۱۳۵)

سوال توجه به ساختار حکومت در اروپا عکس العمل در برابر چه چیزی بوده است؟(دی۹۸)

جواب حاکمیت نامطلوب در قرون وسطی (صفحه ۱۳۳)

سوال دو مورد از آثار و پیامدهای مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید. (خ۹۹خ)

جواب ۱.توجه به قانون ۲. مشارکت مردم در تشکیل حکومت (صفحه ۱۳۳)

سوال دیدگاه غالب و حاکم در تمدن جدید نسبت به انسان چگونه است؟ (خ۱۴۰۰)

جواب انسان صرفاً یک موجود زنده طبیعی ولی پیچیده تر است (انسان صرفاً نیازهای طبیعی و مادی دارد و از توجه به بعد معنوی و فطرت الهی در این تمدن خبری نیست). (صفحه ۱۳۵)

سوال یکی از زمینه های پیدایش تمدن جدید اروپا را نام ببرید.(ش۱۴۰۰)

جواب کلیسا و تعالیم تحریف شده – بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها (صفحه ۱۲۷)

سوال دو اثر مثبت تمدن جدید در حوزه علم را بنویسید.(دی۱۴۰۰)

جواب رشد سریع علم – توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت (صفحه ۱۲۹-۱۳۰)

سوال این که نباید دعوت به حق و عدالت را به صحبت و شعار منحصر کنیم، بیانگر کدام مسئولیت ما در حوزه عدل و قسط است؟ (دی۱۴۰۰خ)

جواب مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر (صفحه ۱۴۲)

سوال زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید.(خ۱۴۰۱)

جواب ۱. کلیسا و تعالیم تحریف شده ۲. بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها (صفحه ۱۲۷و۱۲۹)

سوال مهم ترین عامل برای حضور کارآمد یک کشور در میان افکار عمومی جهان چیست؟(خ۱۴۰۱خ)

جواب استحکام بخشیدن به نظام اسلامی (صفحه ۱۳۵)

سوال استحکام بخشیدن به نظام اسلامی (صفحه ۱۳۵)

جواب خانواده کانون رشد فضیلتها و محل تربیت نسلهای توانمند و با همت است و تحکیم خانواده سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه ، کاهش فساد و حضور انسان های با فضلیت و کارآمد میگردد و اگر بنیان خانواده سست شود فساد گسترش مییابد و نسلهایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیتهای اجتماعی را بر عهده میگیرند. . (صفحه ۱۳۶)

سوال آثار مثبت تمدن دوره قرون وسطی را برای مردم اروپا بنویسید.(خ۱۴۰۲)

جواب کنار گذاشتن اعتقادات باستانی و بت پرستی و از بین رفتن بت ها و بت خانه ها – روی آوردن به مسیحیت که یک دین الهی است – حاکم شدن اتحاد در سرزمین اروپا – ساخته شدن بناهای باشکوه مذهبی – نگارش کتابهایی در اخلاق ، معنویت و فرهنگ – به وجود آمدن آثار هنری بزرگ. (صفحه ۱۲۷)

سوال اهمیت مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد، شهادت و صبر در حوزه عدل و قسط را ، توضیح دهید. (دی ۱۴۰۱)

جواب یکی از رسالت های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است. هرچند که بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم میشود و مجذوب حقیقت و عدالت میشوند ، اما باید هشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق نمیروند بلکه سد راه حق جویی میشوند زیرا گسترش عدالت منافع آنها را تهدید می کند . این گروه ها تا همه را تابع خود نکنند و یوغ اسارت بر گردن دیگران نیفکنند آرام نمی گیرند. (صفحه ۱۳۴)

سوال یکی از مسئولیت های ما در حوزه عدل و قسط، «مبارزه با ستمگران و تقویت جهاد و شهادت و صبر» را به اختصار شرح دهید.(دی97)

جواب یکی از رسالت های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است. هر چند که بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم می شود و به حقیقت و عدالت می گرایند. اما باید هوشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق و حقیقت نمی روند، بلکه سد راه حق جویی و حق پرستی می شوند، زیرا گسترش عدالت منافع آنها را تهدید می کند. این گروهها تا همه را تابع خود نکنند و یوغ اسارت پر گردن دیگران نیفکنند، آرام نمی گیرند.
(صفحه ۱۳۴)

سوال از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط، افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان را شرح دهید. (خ98)

جواب شکل گیری نظام های سیاسی جدید بر پایه قدرت سرمایه داران و نفع طلبی فزاینده آنان بود. صاحبان سرمایه و صنعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند، و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند و کالاهای خود را با قیمت هایی بسیار سنگین به مردم همان سرزمین ها فروختند. بدین ترتیب، بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت. (صفحه ۱۳۴)

سوال از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط «جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات» را شرح دهید.(ش98)

جواب امروزه، مردم جهان هر لحظه در مخاطره به کار افتادن سلاحهایی هستند که می تواند چندین بار، تمام جمعیت بشر و امکانات موجود روی کره زمین را نابود کند. انبارهای اسلحه، انباشته از پیچیده ترین سلاح های کشتار جمعی، از جمله سلاح های شیمیایی و میکروبی است که به کمک دانش جدید ساخته شده است. (صفحه ۱۳۳)

سوال سه مورد از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی را بنویسید.(ش98خ)

جواب استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر – توسعه عدالت در همه ابعاد – تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی – عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر (صفحه ۱۳۵)

سوال دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید. (خ۹۹)

جواب توجه به قانون – مشارکت مردم در تشکیل حکومت (صفحه ۱۳۳)

سوال علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟(خ۹۹)

جواب چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست های پی در پی دریافتند که علم تجربی نمی تواند پاسخگوی همه نیازهای انسان باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد. اما به دلیل آنکه برآمده از آموزه های وحیانی نیستند، نتیجه ای جز سردرگمی برای بشر نداشته اند. (صفحه ۱۳۱)

سوال «تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری» را به عنوان یکی از مسئولیت های ما در حوزه علم تمدن جدید توضیح دهید.(خ۹۹خ)

جواب پیشرفت علمی پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود. پیشرفت های اخیر دانشمندان جوان کشور ما در رشته های مختلف علمی، مانند پزشکی و سلول های بنیادی، فناوری نانو و هسته ای، صنایع نفت، پتروشیمی و سدسازی قدم های اولیه ای است که باید با همت بلندتر و عزم قوی تر ادامه یابد و همه عرصه های دانش را بپیماید. (صفحه ۱۳۱)

SanjeshCloud www.SanjeshCloud.ir

سوال توجه به قانون یکی از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل است، آن را شرح دهید. (ش۹۹)

جواب پس از قرون وسطی در کشورهای اروپایی توجه به قانون عموماً عکس العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا بود. آگاهی به قانون ابتدا با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد و فوایدی برای تمدن جدید داشت. مردم با حقوق خود در مقابل دولت ها آشنا شدند و به تدوین قوانین حقوقی پرداختند و برای حفظ آن سازمان هایی را تأسیس کردند. (صفحه ۱۳۳)

سوال مهم ترین عامل برای حضور کارآمد یک کشور در میان افکار عمومی جهان چیست؟ چرا ؟(ش۹۹)

جواب استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور، مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. چون به طور طبیعی یک کشور ضعیف، منزوی می شود و همراهی در دنیا نمی یابد. (صفحه ۱۳۵)

سوال مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی را نام ببرید؟(دی۹۹خ)

جواب استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر – توسعه عدالت در همه ابعاد – تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی – عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر (صفحه ۱۳۵)

سوال از مسئولیت های مسلمانان در حوزه عدل و قسط "استحکام بخشیدن به نظام اسلامی" را شرح دهید.(خ۱۴۰۰)

جواب استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می شود و همراه و همدلی در دنیا نمی یابد. استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. (صفحه ۱۳۵)

سوال افزایش توان علمی بشر در تمدن جدید، چگونه موجب "نابودی طبیعت" گردید؟ (ش۱۴۰۰)

جواب افزایش توان علمی بشر و دستیابی وی به ابزارهای نوین، توانایی وی برای بهره برداری از منابع طبیعی را به سرعت افزایش داد و به تخریب ساختار طبیعی محیط زیست انجامید. منابع معدنی که نتیجه میلیون ها سال فعالیت موجودات بوده، رو به پایان گذاشته، محیط دریاها و اقیانوس ها آلوده شده، تعادل ترکیبی گازهای جوی بر هم خورده، بسیاری از جنگل ها از بین رفته و دهها بحران زیست محیطی برای انسان به وجود آمده است. (صفحه ۱۳۵)

سوال مسئولیت ما در حوزه عدل و قسط «استحکام بخشیدن به نظام اسلامی» است. اهمیت آن را توضیح دهید.(دی۱۴۰۰خ

جواب استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می شود و همراه و همدلی در دنیا نمی یابد. استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. (صفحه ۱۴۲)

سوال از مسئولیت های ما در حوزه عدل و قسط «استحکام بخشیدن به نظام اسلامی» را شرح دهید. (خ۱۴۰۱)

جواب استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می شود و همراه و همدلی در دنیا نمی یابد. استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. (صفحه ۱۳۵)

سوال توجه به قانون از آثار مثبت حوزه عدل و قسط در تمدن جدید را توضیح دهید. (خ۱۴۰۱خ)

جواب پس از قرون وسطی در کشورهای اروپایی توجه به قانون عموماً عکس العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا بود. آگاهی به قانون ابتدا با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد و فوایدی برای تمدن جدید داشت. مردم با حقوق خود در مقابل دولت ها آشنا شدند و به تدوین قوانین حقوقی پرداختند و برای حفظ آن سازمان هایی را تأسیس کردند. (صفحه ۱۳۳)

سوال آشنایی با نقاط قوت و ضعف تمدن جدید اروپا از چه جهاتی برای ما مسلمانان مطلوب است؟(ش۱۴۰۱)

جواب اول آنکه ما مسلمانان مانند سایر ملتها با این تمدن ارتباط مستقیم داریم؛ بنابراین هم تحت تأثیر آن قرار می گیریم و هم میتوانیم بر آن اثر بگذاریم؛ هر قدر، آگاهی و هوشیاری ما بیشتر باشد، قدرت تأثیر گذاری ما بیشتر خواهد بود.
دوم آنکه، بررسی ضعفها و قوتهای این تمدن در عرصههای مختلف این کمک را به ما میکند که در راستای احیای تمدن اسلامی از نقاط قوت این تمدن بهره مند شویم و با عبرت گرفتن از ضعفها و آسیبهای آن بتوانیم برنامه ریزی درست و کم اشتباهی را برای سامان دهی تمدن اسلامی داشته باشیم. (صفحه ۱۲۷)